

Aulikki Mäkinen

PÖRÄNDAPILDID

Originaali tiitel:
Aulikki Mäkinen
Lattiakuvat

Fotod: Kjell Wikström
Kujundaja: Eeva Johansson

© Lasten Keskus

Tõlkija: Titta Hämäläinen
Toimetaja: Kadri Kesküla
Küljendaja: Riina Sildvee

© EELK Diakoonia- ja Ühiskonnatöö SA, 2022

SISUKORD

4	Eessõna eestikeelsele väljaandele	61	Jeesus Ketsemanis
5	Lugejale	65	Suur Reede
7	Põrandapildid	69	Ülestõusmipüha
13	Materjal ja selle kasutamine	73	Nelipühad
15	Kuidas ise lugu teha	76	Ingel käib koos meiega
		79	Surm
18	KOGUDUS		
19	Kogudus	82	TEISI PIIBLI LUGUSID
23	Nimi	83	Loomine
26	Ristimine	88	Jaakobi unenägu
29	Armulaud	92	Joosep kaevus
34	Õnnistus	98	Mooses kõrbes
37	Kodu	103	Pime Bartimaios
41	Sünnipäev	108	Sakkeus
		114	Halastaja samaarlane
43	KIRIKUAASTA	119	Hea karjane
44	Advent – Jumal on valgus		
47	Jõulud	123	MUINASJUTT
52	Kolmekuningapäev	124	Jumala sajas nimi
56	Palmipuudepüha		

EESSÕNA EESTIKEELSELE VÄLJAANDELE

Kui soovid oma koguduse rühmaga kogeda ja mõista piibilugusid nii, et jutustus köidaks kõiki meeli ning seeläbi puudutaks hingesügavusi, siis võid kasutada pörandapildi meetodit.

Pörandapiltide raamatu väljaandmiseks eesti keeles tegi ettepaneku kirikuõpetaja Tiina Ool, kes koos mitmete kaaslastega on seda meetodit kasutanud kirikutundides intellektuaalsete erivajadustega inimestega. Pörandapildi loomine kaasab osalejat tervikuna. See meetod töötati algselt välja lastele lugude jutustamiseks, kuid olles avatud ja lähtudes osalejate võimetest kujuneb pörandapildist meeli-ülendav koosloome kõigi jaoks.

Norra annetajate, Norra Misjoniseltsi ja eestvedaja Rune Rasmussen toetusel on meil nüüd võimalik pörandapiltide meetodit eesti keeles õppida ja rõõmsalt ellu rakendada.

Viljakat kasutamist!

Kadri Kesküla
EELK Diakoonia- ja Ühiskonnatöö SA

LUGEJALE

Põrandapildid avavad aknad usu, elu ja Piibli maailma juurde. Piibel ja selle lood ei ole kõigest vanad, tolmukihiga kaetud lood tuhandete aastate tagusest ajast, vaid puudutavad inimeseks olemise põhi-küsimusi siin ja praegu. Me kõik tunneme hirmu, rõõmu, armastust, kahtlusi, lootusetust, usaldust, sõprust, kadedust, omamise himu, kibestumust, headust ja lootust. Sellistest kiududest koosnebki meie elu kangas.

Inimene on terviklik olend. Me ei ela ainult oma pea ja mõtetega, vaid kogu kehaga. Keha mäletab asju ka siis, kui need on juba mõtetest läinud. Seepärast on kehalisel väljendusviisil, tantsul, liigutustel ja žestidel suur tähtsus põrandapildi juures. Kehaline väljendamine koos sõnade ja piltidega puudub inimest tervenisti.

Põrandapildid ei ole ainult laste jaoks. Neid saab kasutada ka eri vanuses täisealistega, ning laste ja täiskasvanutega üheskoos. Erinevate olukordade ja rühmadega töötamisel võib vaja minna lugude kohandamist. Alati pole piisavalt aega kõike teha või kirja pandud tekstid tunduvad rühma jaoks liiga rasked või liiga lihtsad. Kõiki lugusid võib kohandada ja muuta. Katsetades leiad oma isikupärase viisi põrandapiltide maailmas tegutsemiseks.

Põrandapildid julgustavad iga inimest edenema eheduse suunas. Nende eesmärgiks ei ole vaadelda, kui nõrk ja kehv inimene on, vaid kinnitada, et iga inimene on eriline. Põrandapilt tahab tugevdada inimese enesehinnangut ning toetada rühma omavahelist läbisaamist ja üksteise väärtustamist. Sel viisil avanevad aknad Jumala maailma; teadlikkuse, austuse ja lootuse tegelikkusesse.

Väga lihtsalt saab põrandapiltide põhimõtted ja kasutusviisid võtta kokku järgmiselt:

- Kinnitada seda, mis on hea, positiivne ja annab lootust.
- Meetod töötab hästi ainult turvalises õhkkonnas.
- Toimi aeglaselt ja rahulikult. Jäta parem midagi vahele, kuid ära kiirusta.
- Kasuta erinevaid tegutsemisviise, et vältida meetodi ühekülgses muutumist.
- Ära loe otse paberilt maha, vaid vasta rühma vajadustele ja tegudele.
- Palve on vaba peegeldus kogetust.
- Usalda iseennast ja suhtu rühma täie tõsidusega.

Raamatu lood on tõlgitud ja kohandatud Hannoveri maakirikus koolitajana töötava Uwe Huchthauseni tekstidest. Enamus lugudest pärinevad Uwe Huchthauseni toimetatud raamatust „Im Anschauen Entdecken“. Arbeitshilfe zur Religionspädagogischen Praxis. 2005. (Hrsg. Haus Kirchlicher Dienste der Ev. luth. Kirche Hannovers. Hannover 2005) ning Huchthauseni poolt korraldatud koolitustest Soome Koguduste Rahvaülikoolis. Lugude hulgas on ka lisamaterjale, palveid ja ettepanekuid Huchthausenilt selle raamatu jaoks. Kolmekuningapäeva lugu on Eero Jokela, Pirjo-Liisa Wennermarki, Raija-Liisa Vuono, Eija Kymäläineni ja Hannele Suvilampi tehtud.

Kommentaare, ideede, katsetuste ja hinnangutega on seda raamatud vorminud Eero Jokela, Liisa Luukkonen ja Eeva Johansson. Pildid on teinud Kjell Wikström. Põrandapildid fotode jaoks valmistasid Sari Nevalainen, Sinikka Kinnunen ja Kirsi Mattila. Poleks olnud nende innukust ja katsetamise tahet, oleks mitu lugu jäänud üsna poolikuks.

Aulikki Mäkinen, raamatu autor

PÕRANDAPILDID

Praktiline religioonipedagoogika (Religionspädagogische Praxis), mis on põrandapiltide alus, on Münchenist pärit professori Franz Ketti ja katoliku õe Esther Kaufmanni poolt arendatud pedagoogiline meetod. See sai alguse 1970. aastatel katoliku kiriku lasteaedade vajadustest. Meetodit on aastatega arendatud koostöös lasteaedade personaliga. Olulisel kohal on olnud laste käest saadud otsene ja kaudne tagasiside. Meetod on laialt levinud ka Saksamaa evangeelsetes kirikutes. Seda kasutatakse nii lasteaedades kui ka pühapäevakoolides ja laialdaselt algkooli usuõpetuses.

Meetodi teoreetilist raamistikku ei olegi nii lihtne määratleda. See on saanud mõjutusi gestalt-, montessor- ja waldorfpedagoogikast ning erinevatest süvapsühholoogia suundadest, kuid siiski ei toetu nendele. Praktikas võib põrandapilte kasutada ilma põhjalikumate teadmisteta taustaks olevatest teooriatest. Põrandapildi meetod esindab terviklikku kasvatuskäsitlust, mis põhineb kristlikul arusaamal Jumalast ja inimesest.

Põrandapildid on religioonipedagoogiline meetod, kuid neid on võimalik kasutada ka tõlgendamaks muinasjutte või ajaloolisi sündmusi ilma usuliste väärtushinnanguteta. Samas on põrandapildid väga terviklik usuline kasvatus. Põrandapiltide usufilosoofia on elulähedane ja seotud osalejate endi argipäeva ja kogemustega. Piibli lood räägivad alati Jumalast ja inimesest. Need kannavad endas ajatut sõnumit, mis kõnetab erinevas vanuses inimesi ja puudutab nende igapäevaelu.

Põrandapiltide eesmärgiks ei ole teadmiste jagamine või õige käitumise õpetamine, vaid soov on toetada isiksuse kasvamist iseendaks. Meid ümbritseva ühiskonna nõudmised, vanemate tahtmine ja meedia eeskuju mõjutavad meie arvamust iseendast. Oma algupärane mina võib kitseneda või kaduda täiesti ära, kui ta maetakse ootuste ja hirmude alla. Põrandapiltide meetodite abil saab laps leida oma tee ja oma sisemise mina. Kasvamine iseendaks ei toimu üksi, vaid vastastikkuses suhtlemises teiste inimestega.

Mina ja sina

Põrandapildi loomine hakkab pihta, kui osalejad kokku tulevad. Võtab alati natuke aega, kuniks kõik on oma koha leidnud ja sisse elanud. Kokku tulemine ei ole ainult füüsiline, vaid ka vaimne kohalolek. Tegutsemine peabki alati algama harjutuse, laulu või tantsuga, mis koondab mõtted sellesse hetke ja aitab keskenduda tegutsemisele.

Järgmine samm on üksteise märkamine. Teiste märkamine ja nende tõsiselt võtmine aitab meil mõista enda eripära. Üks kesksamaid põrandapiltidesse põimitud mõtteid ongi erinevuse nägemine ja väärtustamine. Kui õpime hindama seda, et teised inimesed on erinevad, teistsugused, mõistame ka iseenda ainulaadsust. Kõik ei pea olema sama vormiga vormitud. Osaleja võib avastada oma väärtuslikkuse, kui ta näeb, et teised hindavad teda ja tema ainulaadsust.

Põrandapiltides ei ole võimalik midagi valesti ütelda või teha. Kõigi mõtete, unistuste ja lootuste jaoks on ruumi juhul, kui need austavad ka teiste eluruumi. Iga osalejat, nii last kui täiskasvanut võetakse tõsiselt ning teda peab julgustama otsima ja arendama oma seisukohti. Ühegi osaleja mõtted ei ole paremad või arenenumad kui teise. Sellepärast võivad lapsed ja täiskasvanud luua põrandapilte koos. Turvalises õhkkonnas tärkab loovus ja iga inimese oma kasvamine.

Ring osaduse kujundajana

Põrandapiltide loomisel tegutsetakse ringis. Osalejad istuvad ringis võimalikult võrdsete vahedega. Kõik peavad takistamatult nägema igat osalejat. Nõnda on kõik kaasatud. Tooli või pingi peal istumine toetab keskendumist, samuti on asjade edasi andmine ja vastu võtmine lihtsam, kui osalejad istuvad jalad tugevasti vastu maad. See aga ei tähenda sugugi, et tegutsetakse ainult istudes. Põrandapildi loomise käigus tasub hoolitseda selle eest, et ring ei laguneks laiali. Pärast tantsu või muud liikumist sätitakse toolid jälle tagasi ringi. Inimesed võivad tegutsemise käigus kohti vahetada.

Ringi kese peegeldab rühma

Põrandapiltide kõige nähtavam tunnus on ringi keskele linadest ja muust moodustuv pilt. Põrandapilt avaneb tihti keskkohast väljapoole. Selleks, et igal osalejal oleks võrdne võimalus pilti näha ja sellega suhestuda, peab ring olema nii ümmargune kui vähegi võimalik. Kõik peavad saama takistamatult näha, mis ringi keskel toimub.

Keskel asuv pilt kasvab ja moodustub jutustamise käigus. Eesmärk ei ole siiski teha pilti Piibli loost, vaid tuua välja selle keskne sõnum. Ringi keskele moodustub tavaliselt sümbolne pilt, mis kirjeldab loo keskset sõnumit, olles ühenduses ka osaleja isiklike eluküsimustega. Näiteks Joosepi loos on keskmes kaev, mille põhja saab igaüks minna ja tunnetada, kuidas on täitsa põhjas olla. Koguduse loos jällegi tekkib ringi keskele erinevatest linadest, ehk osalejatest, moodustuv kirik.

Põrandal olev pilt ei kirjelda ainult lugu, vaid peegeldab ka rühma ennast. Iga osaleja loob pilti. Juhendaja ei ehita mitte kunagi pilti üksi. Osalejad on kaasatud linade ja sümbolite panekusse. Osalejate mõtted, küsimused ja tunded peegelduvad keskele tekkinud pildis. Osalejad saavad väljendada oma mõtteid pilti kaunistades, mistõttu iga põrandapilt on oma rühma nägu ja mõne teise omast hoopis erinev.

Väljenduse vormid ja meetodid

Iga põrandapildi loo juurde peab kuuluma sõnaline, kehaline ja näitlik väljendusviis. Terviklik ja meeltele orienteeritud tegutsemine nõuab kõiki neid väljendusviise – kas üksteise järel või üksteise sisse põimitult. On oluline, et väljendamine ei ole ainult sõnaline. Paljudele on kehaline või näitlik väljendusviis loomulikum, kui enese väljendamine sõnadega. Lihtsam on omandada ja mõista asju erinevate meelte abil. Mitmekülgses väljendustes saame tutvuda oma tundmatute ja võib-olla üllatavate tahkudega.

Ennast võib väljendada sõnaliselt lauldes või sõnastades mõne sümboli, näiteks lille mõtteid mina-vormis (olen ilus, päikese käes ma õitsen, jne). Osalejad võivad rääkida oma muljetest ja tunnetest, jagada oma mõtteid ja ootusi. Teised võivad nendega samastuda või lihtsalt õppida väärtustama erinevaid viise maailma nägemiseks. Vaatamata sellele, et kasutatakse mitmeid väljendusviise, sõnastatakse alati harjutuste tähendus. Osalejatel on õigus aru saada tehtud asjade tähendusest või vähemalt kuulda juhendaja tõlgendust tehtust. Mida väiksemate lastega tegeletakse, seda tähtsam sõnastamine on.

Osalejad võivad mängida, et nad on kuivusest longu vajunud lilled, kes saavad uut väge, kui vihm kastab maad. Suvel võib näidata ka lille puhkemist õide. Rühm võib moodustada lilleõie kroonlehtedega või aasa, mis lainetab koos tuulega. Osalejad võivad Sakkeuse kombel proovida, kuidas on hoida kinni oma rikkusest ja kuidas keha võtab hoopis teise poosi, kui inimene avaneb ja räägib oma mõtted teistele välja. Tantsides karjastega võivad osalejad tunda lõkkeümbruse õhkkonda. Kehaline väljendusviis on seotud keha mälu. Kõik, mis inimene on mänginud või teinud oma kehaga, jätab inimesse jälje. Esemel või sümboli ja mängija vahele tekib eriline suhe, mis arendab austavat ja väärtustavat suhtumist asja või eseme vastu.

Näitlik väljendamine aitab eelkõige oma sisemiste elamuste ilmsiks toomisele kaasa. Kaunistades pörandapilti või asetades pilti oma sümboli jagab osaleja midagi oma sisemisest maailmast teistega. Paljude asjade jaoks ei leia sõnu, kuid need võivad leida mingi kuju kaunistamine läbi. Osalejad võivad leida midagi enda jaoks uut ja olulist vaadates teiste kompositsioone. Seda võimaldab kaunistamismaterjalide kasutamine. Iga teema jaoks leitakse mõni ese, näiteks kivi või puuvili, või midagi sümboolset, näiteks valge lina on lumi ja köiest tehakse linnamüüri väravad. Pörandapiltides võib kujutlusvõimel lennata lasta ja rikastada koos olemist.

Nagu eelnevast selgub, on samastumine pörandapiltide puhul väga tähtis. Samastudes sõnaliselt, kehaliselt või piltlikult saab osaleja puudutatud sügavamalt, kui mõistuse tasandil. Lugu muutub sisemiselt arusaadavaks. Osalejatele tulebki anda võimalus kogetut väljendada. Mõtteid ja tundeid peab saama jagada teistega kasutades erinevaid väljendusviise nii, et need ei jääks osalejat koormama. Juhendaja peab seda meeles pidama, kui ta valib väljendusmeetodeid.

Inimene kätkeb kõik enda jaoks olulise oma sisemusse. Lõpuks peab laskma osalejatel rahulikult vaadelda keskele tekkinud pilti. Osalejad võivad kujuteldavalt võtta käega pildist selle, mis on nende jaoks oluline või kõnekas ja panna oma südamesse. Seda rituaali võib korrata iga loo lõpus. Juhised on loos Sakkeusest.

Muusika ja tants

Muusika toob pörandapiltidesse nii välist kui ka sisemist liikumist. Helimaastiku, muusika, tantsu ja laulu abil on võimalik kogeda erinevaid tasandeid. Laulud annavad lugudele elavust ja tants julgust luues tõelise peo. Trummiga võib kirjeldada sõdurite tulekut ja kellamäng võib viia inimesed päikese-loomangusse. Lugude juures on erinevaid ettepanekuid lauludeks, kuid iga juhendaja saab ise valida

laulud vastavalt oma oskustele ja rühmale. Lisaks lauludele ja helimaastikutele on pörandapiltide lahutamatu osa ka tants. Tants toob grupi kokku, annab rõõmu ja äratab keha uusi asju vastu võtma. Tantsuga võib lõpetada ühise hetke või saada loost osa. Kui kõigume kaamelikaravani taktis, tunneme kuidas vana palveränduri laul heliseb ka meie sees. Mõtegi saab tantsust innustust. Mõnedele, kes ei julge väga laulda, on lihtsam tantsida.

Esemete ja kaunistamismaterjalide võimalustest

Esemeid võib otsida ja kombata. Linaga kaetud korv saadetakse ringis edasi. Igaüks saab katsuda korvis olevaid esemeid, kas lina pealt või alt. Kui grupis on palju liikmeid, võib juhendaja valida mõned osalejad, kes katsuvad eset ja kirjeldavad seda kõigile või näitavad pantomiimiga, mis see olla võiks. Niiviisi saavad ka teised kogemusest osa.

Mõnikord on mõttekas lasta korv ringis edasi, et igaüks saaks sealt eseme võtta. Ese pannakse juhiste järgi keskel oleva pildi juurde. Üks osaleja või juhendaja võib kõndida eseme või korviga ringi sees ja näidata kõigile, mis korvis on või lasta igaühel eset puudutada.

Esemeid on võimalik ka kuulata. Linaga kaetud anumal võib olla erinevaid puidust palle. Osalejad võivad anumal raputada ja arvata, millest selline heli tekkib. Samamoodi võib kasutada haistmis-meelt ja püüda ära arvata, mis ürdid linaga kaetud kausis on. Kõikidel puhkudel on võimalik, et ainult mõned rühma liikmed nuusutavad või kuulavad terve grupi asemel. Sellisel juhul on nende ülesanne jagada oma kogemust kas sõnade või liigutuste ja žestidega.

Kaunistamismaterjale võib kasutada kas rikkalikult või lihtsalt. Materjalide kasutamisel tasub liikuda rikkalikuma väljendamise suunas. Lihtsamal vormil saab iga osaleja juhendaja käest kuuli või klaasist kivi, mis pannakse juhiste järgi keskel oleva pildi juurde. Kaunistamismaterjale võib anda ka otse osalejatele kätte või igaüks võib minna ja valida oma materjalid. Või siis saavad kaks osalejat või mõni väiksem osalejate rühm ühise korvi, mille sisu nad omavahel jagavad. Kasutatava materjali hulka võib piiritleda või anda osalejatele vabad käed. Kompositsioone on võimalik teha üksinda, kahekesi või rühmade kaupa.

Kaunistamismaterjalide hulga puhul tuleb arvestada kasutusel olevat aega ning seda, et mõnel lapsel võib olla keeruline valida, kui valik on väga lai. Võib ka juhtuda, et kaunistamine kestab ja kestab, kui materjale on rikkalikult. Sellisel puhul on hea anda osalejatele vaid piiratud koguses kaunistamismaterjale. Materjali kätte andmisel tuleb hoolitseda selle eest, et sellest piisaks kõigile. Selle eelduseks ei ole suur materjali hulk, vaid oskus jaotada asju võrdselt.

Kompositsioonide tegemisel, nagu kõiges, mis toimub, on juhendaja eeskuju oluline. Juhendaja hoiak asjadesse ning see, kuidas ta osalejaid tähele paneb, on nakkav. Põlve otsas tehtud kompositsioon või kiiruga tehtud liigutus kordub. Juhendaja peab olema kohal ja suhtuma sellesse, mida ta teeb, tõsiselt.

Ringi keskele tekkinud pörandapilti on võimalik kaunistada ka pärast lugu isegi siis, kui seda pole loo kirjelduse juures mainitud. Kaunistamise käigus muudavad osalejad oma loo ajal tekkinud tunded ja mõtted nähtavaks. Rühma liikmed võivad nendega samastuda. Iga osaleja võib rääkida oma kaunistustest ja nendega seonduvatest mõtetest, kui ta seda soovib.

Elu tasandid

Pörandapildi loos vaadeldakse alati kolme erinevat tõelisust: välist, sisemist ja Jumala tõelisust. Väline tõelisus on see maailm, mis on meie ees, tajutav erinevate meelte ja teabe abil. Välise tõelisuse ilmnemisviisid on meie jaoks arusaadavad ja sellepärast kirjeldatavad. Väline tõelisus on kohal näiteks kivis või sümboli kujul kollasest linast volditud päikeses. Sellisel viisil päikese tõeline ilmnemisviis on küll lihtsustatud, kuid nii katsume mõista päikest ja anda sellele kujundliku väljenduse.

Sisemine tõelisus on teistmoodi. See on meie hingemaastik koos kõigi kogemuste ja elamustega. Osalejad võivad rääkida päikesena: „Ma säran eredalt“ või „Ma soojendan sind“, mis tähendab, et nende sõnad väljendavad nende sisemist tõelisust välise tõelisuse kaudu.

Sealjuures ei ole me enam kaugel Jumala tõelisusest. Sisemise tõelisuse väljendused on sügavamas mõttes usulised. Sümbolite kaudu võime ette kujutada Jumala tõelisust, puudutuse sellest, kuidas Jumal võib olla kohal meie välises ja sisemises tõelisuses, elus eneses.

Kohandamise väärtuslik oskus

Selle raamatu pörandapildid on loodud peamiselt eelkooli- ja algkooliealiste laste jaoks. Need sobivad ka lasteringidesse ja lasteaedade usulisse kasvatuse. Mida väiksemad on lapsed, seda lihtsamaid sõnu peab kasutama. Ka sümbolite kaudu mõtlemine areneb aastate jooksul. Kuigi pörandapildid on algselt loodud laste- ja eelleeritöö jaoks, on neid võimalik kasutada iga vanuserühmaga. Nagu kõik loominguviisid, sobivad pörandapildid igas vanuses inimestele. Sügavuse ja sümbolite tasandid on lihtsalt erinevad.

Kui pörandapilte kasutada noorte või täiskasvanutega, peab neid osaliselt kohandama. Mõned lood sobivad nii nagu nad on, mõnda peab kohandama rohkem. Me kipume arvama, et kehaline väljendus on lapsik ja seda ei saa leerikooli- või täiskasvanute rühmaga kasutada. Kogemus on siiski näidanud, et see pole nõnda. Paljusid asju on lihtsam omandada, kui saab kasutada erinevaid meeli, ka kehalist väljendust. Sama kehtib ka tantsu puhul. Nii lapsed, noored kui ka täiskasvanud tantsivad meeleldi. Tants aitab vabaneda jäikusest ja eelarvamustest, loob ühtekuuluvustunnet ja rõõmu. Samuti pörandapiltidele omane kujundlik väljendusviis sobib hästi igas vanuses inimestele.

Pörandapildid sobivad ka algkooli usuõpetusse, eriti 1.–3. klassile. Usuõpetuse tunni jaoks võib palvuse moodi materjali vähendada ja lauludeks valida neid, mida koolis niikuinii õpitakse. Pörandapildid on koolis uueks, paindlikuks ja võrdlemisi odavaks õppemetoodikaks. Pörandapiltides kohtuvad alati Piibli lugu ja õpilaste elu, mistõttu õppimine on tõhusam.

Põrandapilte on lihtne kohandada palvusteks noorte- ning täiskasvanutega. Kolmekuningapäeva loo saab väga hästi muuta õhtupalvuseks, õnnistamise loost saab lõpupalvuse mõnele seminarile. Põrandapildid ja lood ei ole kivisse raiutud. Muidugi, neid saab ka ettekirjutuse järgi kasutada, kuid neid saab ja vahepeal lausa peab kohandama vastavalt olukorrale, ajale ja rühmale. Ei ole olemas õiget või valet viisi põrandapilte kasutada. Igaüks vormib neid vastavalt oma ametioskustele. Käsk ongi: Kasuta ja kohanda, usalda oma ameti- ja muid oskusi. Nõnda saad sa materjalist enim kasu!

MATERJAL JA SELLE KASUTAMINE

Materjali kvaliteet

Esemetel on oma keel. Need võivad innustada meid vaatama ja peatuma, imetlema ja rõõmustama, tähele panema ja austama. Need võivad oma väärtuse ja väärikusega äratada meis ettevaatlikust ja hoolikust, esemed võivad kutsuda end hellalt kohtlema. Katkised või rikunud esemed tekitavad meis hooletu suhtumise.

Esemete väärtus sisaldab erinevaid tegureid. Lihvitud kivi või töötlemata puit näitavad pikka elulugu ja toovad me silme ette tükikese loodust. Inimese valmistatud esemetel võib olla kunstiline väärtus või siis väärtus, mis kujuneb hoolika ja pika valmistamisprotsessi käigus. Ka iseenesest väärtusetu ese võib saada väärtuslikuks, kui sellega on seotud tähtsad mälestused, kui see tuletab meile meelde olulisi inimesi ja sündmusi. Nii on eseme ja inimese vahel tekkinud suhe, ühendav lüli.

Kui ese on kvaliteetne, kunstilise väärtusega ja tuletab meelde mõnda sündmust, siis väärtustame seda kohe eriliselt palju. Käime esemega väga ettevaatlikult ja hoolikalt ümber. Kui ese on odav kaup ja ainult kasutamiseks valmistatud, ei suhtu me sellesse samasuguse hoole ja armastusega. Plastmass tekitab plastmasstundeid, ühekordseks kasutamiseks loodud esemed ühekordseid tundeid.

Materjali väljapanek

Esemete keelest tuleneb ka see, kuidas me neid hoiustame. Väärt materjal eeldab, et seda säilitatakse väärt anumates. Nõnda on need võrdväärsed. Esemete käitlemisviis ei ole tingitud ainult esemete kvaliteedist, vaid ka nende hoiustamisviisist. Hästi korrastatud ja ilusad esemed kohe panevad meid nendega hoolikalt ja väärikalt ümber käima.

Põrandapildi puhul tuleb kasuks, kui esemed on värvide kaupa sorteeritud. Sarnased, kuid erineva suurusega esemed hoitakse samas anumast. Nii on osalejatel lihtsam kasutatavat materjali näha ja valida. Anumateks sobivad erinevas suuruses korvid, puidust kausid ning klaasist ja keraamikast astjad, sest need on valmistatud looduslikest materjalidest.

Osalejaid tuleb ikka ja jälle juhendada, et pärast iga pilti saaks materjal tagasi oma astjatesse kogutud. Eriti oluline on see laste ja noortega, sest nii saab kasvatada vastutustunnet, teistega arvestamist ja rühma vaimust. Lasteaia- ja eelkoolivanuses laste puhul arendab asjade kogumine ning sorteerimine oskust eristada vorme ja suuruseid.

Materjali valik

Põrandapiltide põhimaterjal on enamjaolt lihtne leida ja soodsa hinnaga.

Põrandapiltide põhimaterjaliks on puuvillasest kangast umbes 75 x 75 cm suurused nelinurksed rätid. Mõeldes meetodi võimalikult mitmekülgsele kasutamisele, peaks põhivärvides rätte olema vähemalt

kaheksa tükki igat värvitooni. Mida rohkem värvitoone on, seda lihtsam on osalejatel valida just antud hetke meeleolule kohane värv. Muidugi saab ka vähemate toonidega hakkama. Kangas ei pea olema väga paks ja jäik, kuid vähemalt nii tugev, et sellest saab vormida puid ja mägesid. Voodilinakangas on osutunud heaks valikuks. Nelinurksetele rätikutele lisaks on vaja ümmargusi kangaid, läbimõõduga 20 cm.

Lisaks puuvillastele kasutatakse paljudes lugudes ka sifoonrätikuid. Juhul kui sifoonrätikuid on vähe või värvivalik on väga kitsas, võib sifoonrätikuid muuga asendada.

Looduslikud materjalid, nagu erinevas suuruses kivid, kändid, oksad, kastanimunad ja merekarbid sobivad väga hästi pörandapildi materjaliks. Loodusest leituna on need juba olemuslikult väärtuslikud ja kaunid. Nende lihtsus ja loomulikkus võivad erinevas vanuses osalejaid ja tekitavad osalejates seoseid. Samuti kõik puidust valmistatud esemed, nagu puidust rõngad, pallid ja laastud sobivad mitmeks otstarbeks.

Klaasist kivikeste lihtne ilu võib osalejaid üha ja üha. Vildist lõigatud ringid ja ovaalsed tükid, mis sobivad kroonlehtedeks on väga kasutamiskõlblikud. Lisaks vildile saab erinevat värvi kartongist lõigata palle, tikke ja pisaraid. Erinevat värvi puidust tikud on suurepärased.

Lisaks kaunistamismaterjalile on vaja köit, mis ei hõõru käsi (6 m) ning nõõrijuppe, mida saab näiteks lipuvarde nõõrist. Juppide pikkus on 1,25 m. Rõnga saab hularõngast kreemja, valge või kuldse kangaga kattes. Linnamüürid kerkivad ehitusklotidest ning kui lammaste aedik kipub tühi olema, võib Petlemma lambaid meisterdada koos rühma liikmetega.

Materjalide valikul on hea kasutada fantaasiat, kuid samas pidada meeles esemete sümbolkeel ning lihtsate asjade väärtus.

Värvid

Värvidel on alati oma tähendused:

- Roheline äratav mõtteid rohelisest loodusest, aasadest, metsadest, külvatud põllust, kasvamisest, kevadest ja elust. Sellega on seotud ka lootus ja töötu.
- Kollane tuletab meelde päikest, valgust, päeva, küpset vilja ja täiust. Samas äratav mõtteid kõrbest, kuumusest ja janust.
- Sinine viib mõtted vee, allika, kaevu, järve, mere ja vihma peale.
- Tumehall kirjeldab päikest meie pea kohal.
- Pruun meenutab maad ja selle vastandlikkust, elu andvaid põlde, puid ja leiba, kuid ka elu lõppu närtsinud lehtede, surma ja hauaga.
- Musta seostatakse pimeduse, öö, leina, hirmu, häda ja surmaga.
- Valge räägib puhtusest ja tühjusest, kuid toob meie keskele ka suure peo ja püha.
- Kuld väljendab kõige suuremat kvaliteeti ja väärtust. See on teispoole ja jumalikkuse värv.

KUIDAS ISE LUGU TEHA

Põrandapiltide mõte on leida puutepunkte inimese elu ja Piibli loo vahel ja aidata osalejatel saada just seda, mida ta antud hetkel oma elus vajab. Põrandapilt ei ole kunagi juhendaja enda eluküsimustest ja usust lahutatud. Kui juhendaja tahab innustada teisi, peab ta ise olema innustunud.

Uut põrandapilti planeerides, võtab juhendaja kõigepealt aega ja loeb loo mitu korda läbi. Tekstist paeluva terviku loomiseks, vaatleb juhendaja seda kolmest erinevast vaatevinklist. Kõigepealt mina-tasandilt, mille käigus tekst avaneb tasapisi juhendajale endale. Teiseks vaatleb ta lugu eemalt, lahus oma eelistustest ja rõhuasetustest. Kolmandaks mõtleb juhendaja osalejate eluolukordade ja rühma kui terviku peale. Ta loob ju põrandapilti osalejate jaoks.

Järgmised küsimused võivad olla suureks abiks uue põrandapildi ettevalmistamisel.

Isiklik puutepunkt

Loe tekst mitu korda läbi!

Lase tekstil endas toimida, sind mõjutada!

Mis küsimusi tekst või selle teema sinus äratab?

Sõnasta teksti sõnum või iva enda jaoks!

Mis sõna või lause kerkib esile, mis on sinu jaoks oluline?

Mis on selles loos sinu jaoks kõige tähtsam?

Milliseid pilte loost või selle teemast su silme ette kerkib?

Temaatika teoreetiline läbitöötlemine

Mida piiblitloo keskne tegelane kogeb?

Mis on tema küsimused?

Kas sa leiad tekstist ka teisi vaatevinkleid peale enda oma?

Milliseid hoiakuid lugu esile tõstab?

Millised kogemused, tunded ja õrnad teemad loos esile kerkivad?

Mida lugu või selle teema inimeses esile kutsub?

Millise kogemuse lugu või selle teema osalejatele annab?

Pedagoogiline läbitöötamine

Millistele osalejate küsimustele saab vastata tuginedes sellele teemale või Piibli tekstile?

Mis oskusi osalejatel on?

Mis oskusi osalejad võivad õppida?

Milline on osalejate õpihimu ja arengutase?

Millised on osalejate küsimused või omavahelised suhted?

Milline on pere, huviringi, klassi või leerikooli õhkkond?

Mis on sinu enda tähelepanekud juhendajana?

Kuidas tekst või selle teema sobib aastaplaani, õppekava, aastaringi või kirikuaastaga?

Praktiline läbiviimine

Põrandapiltide mõte ei ole loost pildi tegemine, vaid teksti tuumale, sõnumile keskendumine. Ühe teksti sees võib olla mitmeid sõnumeid, mille hulgast juhendaja valib ühe. Ringi keskele moodustuv põrandapilt peaks väljendama valitud põhiideed.

Iga lugu või teema vajab sümbolit. Puud, kaevu, armastust või lootust, mis puhkeb õitsele ei saa me tuua ringi keskele, kuid võime leida eseme, mis seda sümboliseerib. Loost võib kerkida esile lausa mitmeid erinevaid sümboleid, mille hulgast valitakse üks. Järgmisel korral, kui seda lugu räägitakse, on võimalik muuta vaatevinklit ja koos sellega ka sümbolit. Väikeste lastega töötades võib sümbolite kasutamist toetada täpsemate asjadega, näiteks nukkude või pildiraamatutega.

Põrandapildid on meeltele suunatud ja terviklik usupedagoogiline meetod. See väljendub ka tegevusviiside valikus. Planeerides põrandapilti peab mõtlema, kuidas aktiveerida võimalikult paljusid meeli. Keha ja liikumise kaasamine, muusika ja näitlikustamine on oluline osa loo ja eluküsimuste arutamisel. Põrandapildid on alati interaktiivsed; osalejate mõtteid ja elulugusid jagatakse koos.

Loo faasid

Põrandapildi lugu koosneb alati neljast erinevast faasist. Neid on oluline järgida ka ise loodud põrandapildis.

1. Sissejuhatusfaas

Sissejuhatus eesmärgiks on tulla kokku ja moodustada ring. See on rahunemise aeg: hingatakse veidi, vaadatakse ringi ja pannakse tähele teisi ringis istujaid. Minust ja sinust saab kokku meie, ühine rühm. Sissejuhatus on vaikne valmistumine teemaks. Ringi keskele pandud „pilt“, näiteks värviline lina, koondab rühma tähelepanu. Ringi keskele moodustuva pildi loomine äratab uudishimu ja ootusärevust. Kasutamiseks sobivad laulud, tantsud, usaldus- ja keskendumisharjutused ning koos vaatlemine.

2. Kohtumise faas

Kohtumine tähendab eseme, loo või selle piltide ja lauludega kohtumist. Teemaga seotud sümbol saab osalejatele tuttavaks. Sümboli abil saavad osalejad kohtuda ka üksteisega. Ese võib käia ringi käest kätte linasse mässitult, või siis ainult mõned osalejad katsuvad seda ja siis jagavad oma kogemust teistega sõnade või liigutuste abil. Kohtumisaasis võidakse alustada pildi loomist ringi keskele, näiteks ehitades linnale müüri või rännates ringi keskel asuvasse majja sisse ja sealt välja. Osaleja võib kohtuda esemega ka nõnda, et laenab esemele oma hääle ja mõtted. Ese loob osadust rühma liikmete vahele. Kasutamiseks sobivad eseme puudutamine, kandmine ja kaunistamine.

3. Süvenemise faas

Loosse süvenedes töötlevad osalejad nähtut, kuuldut ja kogetut ning sobitavad seda kokku oma eluga. Osalejate sisemised mõtted ja tunded jagatakse teistega. Nende väljendamine võib olla sõnaline või kehaline, aga mitte väljapoolt antud, vaid inimesest enesest kerkiv. Kui võimalik,

võiks väljendusviise olla erinevaid. Osalejad võtavad osa üksteise mõtetest ja väljendustest. Nad võivad näidata tundeid oma kehaga. Oma elus kogetu süvendab loo paremat mõistmist ja võimaldab arusaamisel argipäevas edasi areneda. Kasutamiseks sobib kaunistamine, joonistamine ja kehaline väljendamine.

4. Tõlgendamise faas

Lõpuks võetakse kogemused kokku. Igaüks võib kogetut oma eluga kokku sobitada. Loo vaimulik sisu võetakse kokku ja teispoosus leiab sõnastuse.

Faasid ei järgne alati üksteisele, vaid võivad olla põimunud. Terviklikkuse põhimõtte kohaselt mõjutab tervik igat loo osa ja iga osa mõjutab tervikut. Igal pörandapildil on oma eesmärk, ja eesmärgid võib jagada vahe-eesmärkideks ja peaesmärgiks. Sellest on hea pörandapilti planeerides teadlik olla.

Teooriaosa allikad:

Huchthausen, Uwe: Im Anschauen Etdecken. Arbeitshilfe zur Religionspädagogischen Praxis. Hannover. Haus Kirchlicher Dienste. 2005.

Mäkinen, Aulikki: Viiden aistin pedagogiikkaa. Franz Kettin ja Esther Kaufmannin uskonnon pedagoginen metodi. (Artikkeli kirjassa Porkka, Jouko (toim.): Johdatus kristilliseen kasvatukseen. LK.kirjat 2007.)

Schneider, Martin: Religionspädagogische Praxis als Weg ganzheitliche Erziehung. Landshut. RPA Verlag. 1996.

Laulud ja tantsud

Lugude juures mainitud laulud on kõigest ettepanekud. Julgelt võib kasutusele võtta kõiki tuntud laulue. Liigutustega laulud sobivad suurepäraselt algusesse ja lõppu. Tuttavatele lauludele võib ise lihtsaid liigutusi mõelda.

Ka tantse võib ise välja mõelda. Lihtsalt mõned sammud sissepoole ja väljapoole, ette ja taha loovad rõõmsa meele ja liikumise lusti.

Valmis tantse on saksa keeles päris palju. Piiblilugude jaoks tehtud plaati „Tanze zur Bibel“ saab tellida internetist aadressil www.diozese-linz.at/bibel või otse kirjutades bibel@diozese-linz.at

KOGUDUS

KOGUDUS

Materjalid:

Kollane rätt
2 helepruuni rätti
Pruun rätt
Kelluke
Erinevat värvi rätte
Köis
Pruun karp, millest lahti volditult saab rist
Väike valge ümmargune linik
Leivataldrik
Veinipokaal
Küünal
Kaunistamismaterjale

Teema:

Kogudus koosneb erinevatest inimestest nagu lapitekk koosneb erinevatest lappidest. Koguduse tunnuseks on Jumala sõna ja sakramendid ehk ristimine ja armulaud. Kogudust hoiab koos Jeesus Kristus.

Ettepanekuid laulmiseks:

Väiksed ehitajad
Siin on ruumi veel
Otsige esiti Jumala riiki
Jeesus, meid sa puuduta nüüd (KLPR 425)

Laul

Juhendaja kutsub mõned abilised ning ehitab koos nendega torni ringi keskele. Kõige alamiseks pannakse kollane lina. Selle peale asetatakse kaks helepruuni lina ja kõige tippu volditakse pruun lina katuse kujuliseks.

Kolm kellalööki

Juhendaja: Mida te siin näete? Mida need linad teile meenutavad?

Osalejad võivad öelda, mis neile pähe tuleb.

Juhendaja: Kõik, mida te ütlete sobib selle pildiga kokku. Selles loos on see siiski torn. Meie tõuseme nüüd ja proovime järele, kuidas on olla torn. Saame ennast sirutada. Torn seisab kindlalt maa peal, kuid sirutub taeva poole. Pane silmad kinni ja tunneta, kuidas su jalad hoiavad sind maa küljes kinni. Nüüd siruta ennast nii kõrgele kui suudad. Siruta ennast taeva poole, kus päike ja tähed säravad, kus pilved rändavad. Torn ühendab maa ja taeva.

Istutakse taas ja juhendaja jätkab.

Juhendaja: Nüüd ehitame koos ühe pildi.

Juhendaja läheb ühe osaleja juurde ja küsib, mis värvi lina ta endale tahaks. Vastus saadud, toob juhendaja osalejale soovitud värvi lina. Rästi saanud osaleja tõuseb ja läheb järgmise osaleja juurde ja teeb nõndasamuti. See kordub, kuni kõigil on lina olemas.

Juhendaja: Voldi oma lina lahti, vaata ning katsu selle värvi... ja voldi see siis nelinurgaks tagasi.

Juhendaja voldib oma lina ja asetab selle torni jalamile. Ta palub teistel teha samamoodi.

Juhendaja: Meie pilt hakkab juba ilmet võtma. Vaata seda. Mida see sulle meenutab?

Vesteldakse osalejate mõtete alusel.

Juhendaja: Täna on see pilt kirik. Kirik on märk sellest, et me kõik oleme Jumala lapsed. Tema juures oleme me kodus. Me ehitame kirikuid selleks, et viia läbi jumalateenistusi. Jumal aga tahab olla ligi igal pool meie elus, mitte ainult kividest ehitatud majades. Ta tahab viibida meie keskel, elada meie sees.

(Väikeste lastega on siin hea laulda „Väiksed ehitajad“)

Juhendaja: Jumala uks on alati avatud.

Juhendaja asetab köie kiriku ukseks.

Juhendaja: Oma majas tahab Jumal meile midagi anda.

Juhendaja paneb pruuni karbi keset kirikut. See on volditud nõnda, et kui see lahti tehakse, tekib rist.

Juhendaja: Ma arvan et me tahame teada, mida Jumal meile kingib.

Juhendaja teeb silma ja kutsub seda, kellele ta silma tegi, pakendit veidikene avama. Too teeb jälle järgmisele silma ja mäng läheb edasi, kuni pakend on täitsa lahti tehtud. Lõpuks tuleb nähtavale väike valge lina.

Rühmale näidatakse taldrikut, mille peal on leiba.

Juhendaja: Jumal ütleb: „Mina toidan teid. Ma saadan teile Tema, kes on elu leib.“

Juhendaja asetab leivataldriku valge lina peale.

Rühmale näidatakse veinipokaali.

Juhendaja: Jumal ütleb: „Mina annan teile veini, rõõmu ja armastuse veini. Ma läkitan teile Tema, kes ütleb: Mina olen viinapuu ja teie olete oksad.“

Veinipokaal asetatakse valge lina peale.

Süüdatakse küünal, mis sümboliseerib Jeesust.

Juhendaja: Jeesus ütleb: „Mina olen maailma valgus. Kes järgneb mulle, ei käi pimeduses, vaid temal on igavese elu valgus.“

Juhendaja kõnnib küünlaga ringi sees, peatub korraks iga osaleja ees ning paneb siis küünla kollase lina peale.

Laul

Juhendaja: Nüüd me saame oma kirikut kaunistada. Mõelge nende asjade peale, mis teie jaoks on olulised. Valige kaunistuste hulgast sobivad ja tooge need kirikusse.

Kui kirik on kaunistatud, tõustakse püsti ja võetakse kätest kinni.

Palve: Kallis Taevane Isa, tänu Sulle koguduse eest. Aitäh, et me saame tulla kirikusse, Jeesuse sõprade majja. Tänu armulaua eest, Jeesuse sõprade söömaaja eest. Tänu ristimise eest, kus ma sain ristimärgi oma laubale ja rinnale. Ma näen risti kiriku katusel ja altaril, surnuaial ja raamatu kaanel. Tänu risti eest, see on elu märk, Jeesuse sõprade märk. Aamen.

Laul või / ja tants

NIMI

Materjalid:

Erinevat värvi linu
Rütmipille
Nööre
Suur kuldne rõngas
Pärleid
Küünal

Teema:

Nimepidi kutsumine tähendab heakskiitu.
Ka Jumal kutsub meid nimepidi.

Ettepanekuid laulmiseks:

Taevasa armupäike (KLPR 433)
Jeesus mindki armastab
Sa meeles pea
Sõber, öelda võin

Laul

Juhendaja paneb ringi keskele värvilisi, väikesteks nelinurkadeks volditud linu. Ta läheb ühe osaleja juurde ja küsib, mis värvi lina ta tahaks. Juhendaja toob soovitud värvi lina osaleja kätele, joonistab oma näpuga lina peale midagi ilusat ja ütleb näiteks: „Tore, et sa siin oled.“ Osaleja paneb oma lina enda tooli ette põrandale ja läheb järgmise osaleja juurde uurima, mis värvi lina tema tahaks. Sama kordub, kuni kõik on saanud endale lina.

Juhendaja: Pane lina oma põlvede peale. Võid selle lahti teha ja vaadelda selle värvi. Kui soovid, võid ka silmad kinni panna ja mõelda lina värvi peale. Miks just see värv sulle meeldib? Mida see sulle meenutab? Kui soovid, võid teistega oma mõtteid jagada.

Kui osalejad on rääkinud oma mõtetest, voldib igaüks oma lina jälle väiksemaks nelinurkaks. Värvilistest linadest luuakse ringi keskele ring nõnda, et nurgad puutuvad kokku.

Laul või tants

Juhendaja paneb ringi keskele rütmipille.

Juhendaja: Kes soovib minna ja võtta ühe rütmipilli? Vali oma pill, siis ütle oma eesnimi välja nii, et lööd samal ajal pilliga rütmi kaasa. Juhendaja näitab eeskujuna ja lööb oma nime igal silbil rütmi. Kui kõik on saanud oma nime ütelda koos pilli löömisega, annab juhendaja igaühele nöörijuhi. Nöörijuhist moodustatakse oma lina peale eesnime esimene täht.

Juhendaja tõuseb püsti ja kutsub enda kõrval istujat nimepidi. Tema tõuseb ja kutsub omakorda enda kõrval istujat nimepidi. See kordub, kuni kõik seisavad ringis. Siis võetakse kätest kinni.

Juhendaja: Kui inimest kutsutakse nimepidi, tunneb ta ennast oodatuna ja vastu võetuna. Ta teab, et just teda kutsutakse kaasa. Ta teab, et tal on rühmas oma koht. Ta julgeb kõrvalseisja käest kinni võtta. On hea, et me saame üksteist nimepidi kutsuda. On hea, et me kuulume kokku.

Laul

Juhendaja võtab suure kuldse rõnga ja koos veeretatakse seda ringis.

Juhendaja kutsub endale paar abilist ja rõngas pannakse tähtedest koosneva ringi sisse põrandale. Juhendaja palub ühel osalejal minna rõnga sisse seisma. Juhendaja ütleb rõnga sees seisja nime, ja kõik kordavad koos ta nime ning ütlevad: „nii hea, et sa olemas oled!“ Juhendaja annab rõnga keskel olnule ühe pärli või värvilise kivi, mille ta asetab rõnga serva peale või selle kõrvale. See, kes just oli rõnga keskel, tuleb ringi ning kutsub rõnga sisse uue osaleja käega viibates. Siis öeldakse tema nimi ja „Nii hea, et sa olemas oled!“ ning ta saab pärli ja paneb selle rõnga juurde. Kõik kordub, kuni kõik on rõnga sees käinud.

Juhendaja süütab küünla ning ütleb iga osaleja nime järgmiselt.

Juhendaja: „Jumal ütleb: „Ma olen sind, (osaleja nimi), nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt.““

Küünal asetatakse rõnga keskele.

Juhendaja: Meil kõigil on nimi. Meie vanemad on selle meile andnud. Nad kutsuvad meid selle nimega. Ka paljud teised inimesed, sugulased, sõbrad ja tuttavad kutsuvad meid nimepidi. Nad ütlevad, et me meeldime neile. On hea tunne, kui keegi nii ütleb. Küünal ringi keskel kõneleb meile Jumalast. Ta teab ja tunneb meie elu kohe algusest peale. Ta on andnud meile elu meie vanemate armastuse läbi.

Palve (kätest kinni hoides):

Hea Jumal. Mind on kutsutud täna ja mitmeid kordi nimepidi. Minu nimi on minu oma. Usun, et Sina oled mind kutsunud ellu ja tunned mind nimepidi. Ma tänan sind selle eest täna, homme ja mu elu kõikidel päevadel. Aamen.

RISTIMINE

Materjalid:

Erinevat värvi lina
Kaunistamismaterjale
Sinine lina
Pill
Veeanum ja kann
Piibel
Küünal

Teema:

Ristimises võtab Jumal meid oma lasteks
meid nimepidi kutsudes.

Ettepanekuid laulmiseks:

Ma vaatan rõõmsasti taevasse
Taevasa armupäike
Taevasa perekonda (KLPR 434)
Nagu päike

Laul

Juhendaja paneb ringi keskele värvilisi, nelinurkadeks volditud lina. Ta läheb ühe osaleja juurde ja uurib, mis värvi lina tema tahaks. Saanud vastuse, toob juhendaja lina ta kätele ja joonistab lina peale oma näpuga midagi ilusat, öeldes näiteks: „nii tore, et sa siin oled!“. Osaleja paneb lina oma tooli ette põrandale, tõuseb ja läheb mõne teise osaleja juurde uurima, mis värvi lina tema tahaks. See kordub, kuni kõigil on lina olemas.

Värvilistest linadest moodustatakse ringi keskele ilus ring, kus linad on nurkadega ühendatud. Igaüks moodustab oma lina peale kaunistusmaterjalist oma eesnime esimese tähe.

Juhendaja valib omale paarilise, kellega tõstetakse sinine lina ringi keskele.

Juhendaja: Mida see kangas teile meenutab? Mis see võiks olla?

Igaüks võib öelda oma mõtteid ja vesteldakse nendest.

Juhendaja: Vaatame nüüd, mis see selles loos on. Sa võid oma silmad kinni panna, kui kuuled pilli häält. Pane oma käed põlvedele ja moodusta nendest kaus.

Juhendaja teeb pilliga häält. Siis viib ta veekausi sinise lina peale ja valab sellesse kannust vett. Ta võtab veekausi ja tilgutab oma käega kausist veepiisa iga osaleja kätele, öeldes

osaleja nime. Kui kõik osalejad on nõndaviisi „üles äratatud“, pannakse veekauss tagasi lina peale.

Juhendaja loeb Piiblist ristimis- ja misjonikäsu, Matteuse 28:16–20. Siis ta asetab Piibli veekausi kõrvale.

Juhendaja: Ristimisel meie nimed öeldi välja kohe väga erilisel viisil: N.N., mina ristin sind Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel. Seejuures pandi meie pähe kolm korda vett.

(Seda rääkides juhendaja võtab oma käega kausist kolm peotäit vett ja laseb sellel tagasi kaussi voolata).

Juhendaja süütab küünla ja kõnnib küünlaga ringis, peatudes iga osaleja juures. Ta lausub osaleja nime ja ütleb: „Jumal teab sind nimepidi, sinu nimi on Jumala juures hoiul.“ Lõpuks pannakse küünal veeanumasse seisma.

Igaüks võib ehitada kaunistamismaterjalist tee oma linalt kausi juurde. Kui keegi soovib jagada mõtteid oma tee kohta, võib ta seda teha.

Juhendaja: Ristimisel meid võeti Jumala suure pere liikmeks. Meie laubale ja rinnale joonistati ristimärk, Jeesuse sõprade märk. Meie pähe valati kolm korda vett ja meie nimi öeldi välja kohe väga erilisel moel. Me olime vastu võetud, meile öeldi tere tulemast. Ristimisel Jumal töötas käia koos meiega kogu meie elu.

Palve: Hea Jumal. Ka Sinul on nimi. See on vägev nimi, sest see tähendab: „Ma olen alati teie juures.“ Sa oled meie südames. Sa tunnud meid kõiki nimepidi. Juba enne, kui olime ema üsas, tundsid Sina meid. Sa armastad meid ja teed meid rõõmsaks. Me täname Sind, meie Jumal. Aamen.

Juhendaja: Ristimine on nii suur rõõmuallikas, et selle pärast tasub tantsida!

Tants

ARMULAUD

Materjalid:

Valge ümmargune lina
Triangel või mõni muu pill
Kaunistamismaterjale
Kausitäis nisuterasid
Leiba
Viinamarju
Mahla veinipokaalis
Küünal
Erinevat värvi väikeseid ümmargusi
linikuid

Teema:

Armulaud on kristlaste ühine söömaaeg. Jeesus ise on armulaua peremees. Leiva ja veini jagamine uuendab meie elu ja annab meile uut väge.

Ettepanekuid laulmiseks:

Palveränduri laul
See, kes linnukesi toidab
Südames rahu (Taize-laul)
Armastus, mis igavene (KLPR 219)

Laul

Juhendaja asetab koos ühe osalejaga valge ümmarguse liniku põrandale.

Juhendaja: Mida see kangas teile meenutab?

Vesteldakse osalejate mõtetest.

Juhendaja: Kõik, mida te ütlesite sobib ja tänases loos on see lina üks laud. Milliseid laudu te olete näinud?

Osalejad räägivad.

Juhendaja: Lauad on päris olulised meie elus. Raske on ette kujutada, milline oleks elu ilma laudadeta. Nagu kuulsime, meie eluruumis on palju erinevaid laudu. Täna räägime lauast, mis on kohe väga eriline, pidulik ja väärtuslik.

Juhendaja: Pange oma silmad kinni ja kujutage ette, kuidas näeb välja laud, mis on kaunistatud väga pidulikult.

Juhendaja võib anda silmade kinni panemiseks märku triangu või mõne muu pilliga. See tähendab, et ette kujutamise ajal on vaikus. Kui juhendaja mängib uuesti triangliga, tähendab see et silmad võib lahti teha ja võib kirjeldada teistele oma kujutletud kaunistatud lauda.

Juhendaja: Tahan koos teiega meie keskel olevat lauda kaunistada. Igaüks saab selle jaoks samad materjalid. On oluline, et kõik võtaksid osa.

Korvi, kus on erinevaid kullavärvi kaunistusmaterjale, saadetakse ringis edasi. Igaüks võtab endale ühe igast sordist. Koos kaunistatakse valge lina.

Juhendaja: Nagu meie äsja kaunistasime keskel asuva laua, nõnda tegi ka Jeesus koos oma jüngritega kaua aega tagasi. Sellest tahaksin ma täna teile rääkida.

Jeesus on koos oma jüngritega teel Jeruusalemma, et tähistada seal juutide paasapähi. Ta läkitab kaks jüngrit enda eel linna. Jüngrite ülesandeks on laud valmis seada piduliku õhtusöögi jaoks, nagu kombeks oli. Jüngrid teavad, missugune söögilaud just tollel pidulikul õhtul olema peab.

Meie laualt on veel midagi puudu. Need me asetame lauale selle loo jooksul.

Juhendaja saadab ringi linaga kaetud kausi, kus on nisuterasid. Ta palub osalejatel katsuda ja kombata, mis kausis olla võiks.

Juhendaja: Kirjeldage, mis te tundsite. Ärge öelge välja selle asja nime, vaid kirjeldage seda. Milline see on?

Osalejad võivad rääkida oma mõtteid.

Juhendaja: Nüüd panen igaühe peopeale ühe asja kausist. Vaadake seda.

Juhendaja annab iga osaleja peopeale ühe nisutera.

Juhendaja: Panin teie peopessa nisutera. Võta see näppude vahele ja pane silmad kinni. Katsu ja tunnetä, kuidas nisutera tundub? See on nii väike, et sa peaaegu ei tunnegi seda oma näppude vahel. Siiski on selle sees suur vägi. Vaata nisutera veel kord ja peida see siis oma peopesa sisse. Kus see nüüd on? See on ära peidetud, nagu oleks see pandud mulda. Tera peab mulla sisse jääma. Kui nisuiva ei ole peidus mulla all ega sure, ei kasva sellest midagi.

Juhendaja: Vaata, mis ma nüüd teen ja tee järgi.

Juhendaja näitab oma kätega, kuidas viljaterast kasvab kõrs ning kõrre otsas valmib viljapea. Kõrs vajub viljapea raskuse all veidi longu.

Juhendaja: Kas te teate, kui mitu viljatera võib ühes viljapeas olla?

Osalejad arvavad.

Juhendaja: Ühest viljaterast sirgub viljapea võib anda 40 kuni 60 viljatera.

Juhendaja asetab teradega kausi lina peale.

Juhendaja: Mida viljateradest teha saab?

Osalejad räägivad.

Juhendaja: Mis teradega peab tegema enne, kui nendest saab leiba valmistada?

Arutatakse koos, kuidas viljaterast saab leib. Võidakse näidata kätega, kuidas vilja korjamine, jahvatamine ja leiva-saia küpsetamine käib.

Lauale pannakse taldrik koos leivaga.

Juhendaja saadab ringi uue linaga kaetud korvi, kus on viinamarju.

Juhendaja: Katsu ja kompa taaskord, mis seal lina all olla võiks.

Korvi saadetakse ringis edasi osalejalt osalejale.

Juhendaja: Kuidas see korvis olev asi tundub? Mis see võiks olla? Ära ütle otse selle asja nime, vaid kirjelda, milline see on.

Osalejad võivad rääkida oma mõtetest. Juhendaja saadab korvi ringi ilma linata. Igaüks võib võtta korvist viinamarja, katsuda, nuusutada ja maitsta seda.

Juhendaja: Mida viinamarjadest saadakse?

Osalejad räägivad.

Juhendaja: Viinamarjadest võib pressida mahla ja sellest saab mahlajooki ning veini. Kui viinamarju ei töödelda, kuivavad need ära ja lähevad halvaks. Kui viinamarju töödeldakse ja need justkui surevad ära, toovad need meile rõõmu ja tervist.

Juhendaja paneb viinamarjad lauale, samuti veinipokaali koos mahlajoogiga.

Juhendaja: Meie laud on nüüd valmis seatud, täpselt nagu tookord, kui Jeesus oli oma jüngritega pidulauas. Jeesus saabub õhtul oma jüngritega tuppa, kus pidulikult ette valmistatud laud asub.

Juhendaja süütab küünla, käib sellega osalejate ees ringi nii, et igaüks näeb küünalt, ning paneb küünla lõpuks laua peale.

Juhendaja: Jüngrid on katnud laua täpselt nii nagu nad pidid tegema. Lauas on koht igaühele, mitte keegi ei jää välja.

Juhendaja saadab ringi korvi, kus on väikeseid, ümmargusi linikuid ning palub igaühel võtta omale üks väike lina. Igaüks saab asetada oma liniku ümber suure valge lina, nii et iga osalejal on oma koht.

Juhendaja: Kui kõik istuvad lauas, ütleb Jeesus: „Ma tahan täna õhtul süüa viimast korda teiega koos. Ma suren varsti ära, kuid tahan anda teile midagi, mis annab teile väge ja julgust, kui olete üksinda.“ Jüngrid vaatavad imestades üksteisele otsa. Nad ei mõista, mida Jeesus oma sõnadega mõtleb.

Juhendaja: Jeesus võtab laua pealt leiva, tõstab selle taeva poole, tänab Jumalat, murrab leiva, annab oma jüngritele ja ütleb: „Võtke ja sööge sellest teie kõik. See on minu ihu, mis teie eest ära antakse.“ Jüngrid imestavad, mida Jeesus küll teeb. See ei ole ju osa paasasöömaajast!

Juhendaja saadab leiva ringi ja ütleb: „See on elu leib.“ Kordamööda murrab iga osaleja tüki ühisest leivast ning annab leiva edasi järgmisele öeldes: „See on elu leib.“

Ülejäänud leib pannakse lauale tagasi.

Juhendaja: Jeesus võtab laua pealt ka veinikarika, tõstab selle üles ja tänab Jumalat. Ta annab karika edasi oma jüngritele ja ütleb: „Võtke ja jooge sellest te kõik. See on minu veri, mis valatakse teie eest pattude andeks andmiseks.“

Juhendaja saadab karika ringi ja ütleb: „See on elu karikas.“ Kui osaleja on rüübanud, annab ta karika edasi järgmisele osalejale öeldes „See on elu karikas.“

Lõpuks pannakse veinikarikas laua peale tagasi.

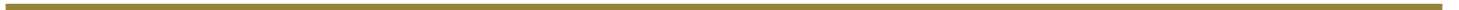
Juhendaja: Pärast seda õhtut oleme meie, kristlased vastu võtnud armulauda. Armulaual meenu-tame Jeesust ja seda, mida Ta on meie eest teinud. Tema ise on armulaua peremees. Selles lauas on ruumi igaühele, mitte kedagi ei jäeta välja. Armulaud on osaduse söömaaeg. See on osadus Jeesu-sega ja üksteisega. Jagades leiba ja veini saame oma ellu kinnitust ja andestust.

Tänapalve: Hea Jumal, me täname Sind leiva ja veini eest. Me täname sind osaduse eest Sinuga ja üksteisega. Me täname, et Sa kinnitad meid heas ja annad rahu meie keskele. Aita meil elada armastuse ja inimlikkusega. Ole meie ligi täna, homme ja igal päeval. Aamen.

Laul

Juhendaja palub osalejatel kaunistada oma lina nii, nagu igaüks tahab, sellise materjaliga, mis võiks väljendada tekkinud emotsiooni.

Tants

ÕNNISTUS

Materjalid:

Neli sinist lina
Pruune linu
Kaunistusmaterjale
Küünal

Teema: Õnnistus on Jumala hoolitsus. Meid ei jäeta üksi. Õnnistades üksteist palume Jumalat, et Ta oleks meiega meie teel.

Ettepanekuid laulmiseks:

Õnnistada sind tahan
Õnnistussõnad
Minu õnn on olla

Laul või tants

Juhendaja: Oma elus me käime väga erinevaid radu. Ei ole olemas kahte täpselt samasugust elu. Üks abiellub, teine mitte. On neid, kes rändavad lausa ühest riigist teise, ja neid, kes elavad samas kohas kogu oma elu. Mõne elurännak on justkui kerge ja lihtne, mõnel teisel on jälle vägagi suuri takistusi eluteel. Ühel hetkel rännatakse kõrgel mäetipus, teisel jällegi sügavas orus.

**Osalejad tõusevad püsti ja jäävad ringi seisma. Kordamööda võivad osalejad proovida kõn-
dida ringi sees silmad kinni. Need, kes seisavad ringis, juhatavad silmad kinni rändajat teda
õrnalt puudutades, et ta turvaliselt oma kohale tagasi jõuaks.**

**Juhendaja toob sinise lina ja kutsub ühe abilise. Koos tõstavad nad lina üles ja hoiavad seda
ühe osaleja pea kohal. Juhendaja ütleb, et see kangas on nagu tükike taevast meie kohal.
Kangas liigub ringis järjest ja viibib iga osaleja pea kohal hetke, nii et igaüks saab kogeda,
kuidas on seista sinise taeva all.**

Juhendaja: Me vajame õnnistust oma teel. Õnnistades üksteist me palume Jumalal olla meiega. Ka sina võid õnnistada seda, kes seisab su vasakul käel, üteldes: „Jumal õnnistagu sind kõigil su teedel.“ Võid seda üteldes teha mõne žesti, mis aitab õnnistust mõista: Võta teisel käest kinni, kallista või tee midagi muud, mis tundub sulle hea.

Kui kõik on üksteist õnnistanud, valib juhendaja ühe osaleja, kellega ta paneb sinise lina ringi keskele. Abiline omakorda kutsub endale abilise ja paneb järgmise sinise lina eelmise kõrvale. See kordub, kuni põrandal on neli sinist lina moodustades nelinurga. Kujundi ääred volditakse nõnda, et see on lõpuks ümmargune.

Juhendaja: Sinine on igaviku värv. See mõjub meile hästi ja rahustab meid. Võibolla oled sa kunagi lesinud suvel muru peal ja vaadanud sinist taevast, mis üleval laiub. See sama taevast ei laiu ainult sinu, vaid kõigi maailma inimeste kohal.

Osalejad tõstavad oma käed üles ja sirutavad taeva poole. Juhendaja toob pruuni lina ja kutsub ühe osaleja omale paariliseks. Lina volditakse piklikuks ja asetatakse sinise lina äärde. Abiline kutsub omale abilise ja nad voldivad ja panevad teise pruuni lina sinise teise äärde. See kordub, kuni sinine lina on ümbritsetud pruuniga.

Juhendaja: Me inimesed rändame oma teed siin maailmas. Rännakul on meil kõigil taeva poolt antud kaitse. Meie eest hoolitsetakse. Meid ei jäeta üksi. Need pruunid linaid kirjeldavad meie teid selle sinise taeva laotuse all. Nüüd võid panna sinna tee peale oma sümboli.

Osalejad valivad kaunistusmaterjali hulgast omale sümboli, mille nad panevad pruunide linaid peale.

Juhendaja süütab küünla ja kõnnib sellega ringis, nii et igaühel on võimalus kogeda küünla valgust ja soojust.

Juhendaja: Jeesus on meiega ja toob meie ellu valgust ja soojust. Sellepärast on meil turvaline elada.

Küünal pannakse sinise lina keskele.

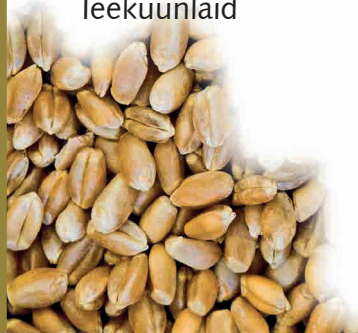
Laul

KODU

Materjalid:

Erinevat värvi linu
Pill (triangel, kellamäng vms)
Kaunistamismaterjale
Neli kollast lina
Kelluke
Küünal
Teeküünlaid

Teema:

Igal inimesel on vaja kodu. Me ise oleme justkui maja ja võime pakkuda kodu teistele inimestele. Jumala juures on meil ühine kodu, kus on ruumi igaühe jaoks.

Ettepanekuid laulmiseks:

Siin on ruumi veel
Mu koduke on tilluke
Tunnen paika armsamat
Jeesus minu kodus

Tants

Juhendaja valib ühe osaleja ning joonistab tema peopessa või seljale saladuse (maja). Juhendaja palub osalejal sulgeda oma silmad, et ta saaks oma sisemiste silmadega näha, mida ta käe või selja peale joonistatakse. Kui osaleja on ära arvanud, mida juhendaja joonistas, saab ta saladuse kõigile avaldada. Ta valib ühe lina ja voldib sellest põrandale maja.

Iga osaleja saab valida endale ühe lina ja voltida sellest maja. Majad asetatakse põrandale ringi.

Juhendaja: Me võime õppida mitmesuguseid asju maja kohta. Ma nimelt usun, et majal ja meil inimestel on palju ühist. Mida saaks maja meile iseenda kohta rääkida?

Osalejad võivad laenata oma häält majale, mis räägib enda kohta erinevaid asju.

Juhendaja: Maja sõnumit võib olla lihtsam kuulda, kui me teeme iseennast majaks. Istu jalad kindlalt maa peal. Majal peab ju olema tugev vundament. Tunneta maa külgetõmbejõudu enda jalgade all. Maa kannab su jalgu. Meil inimestel on ka mingisugune vundament. On asju, mis toetavad meie elu ja annavad kindla aluse. Milline on sinu elu alus, mille peale sina ehitad oma elu?

Juhendaja: Majal on neli seinu, neli sirget seinu. Istu sirgelt, sest majal on vaja sirgeid seinu. Kui maja seinad on viltused, kukub see kokku. Katseta sinagi, mis tunne on, kui seinad lihtsalt lagunevad.

(Juhendaja näitab, kuidas lasta oma ülakeha täiesti lõdvaks ja jääda toolile lösutama.) Majal on ka katus. **(Istutakse jälle sirgelt ja katsutakse oma pead.)** Katus kaitseb maja. Mis kaitseb sind ja sinu elu? Mis paneb sind tundma ennast turvaliselt? Keda võid sina kaitsta?

Juhendaja: Majas on aknaid ja uksi. Ka meil on kaks akent **(puudutatakse silmi)**, mis näevad, ja uksi **(puudutatakse kõrvu)**, mis kuulevad ja uks **(puudutatakse suud)** mis räägib. Mõnikord on vaja kõik ukсед ja aknad sulgeda selleks, et rahuneda ja koguda uut jõudu.

Juhendaja: Seda kõike saame me õppida maja ja oma elu kohta. Meie oleme ju ka maja. Kõik inimesed vajavad kodu ja meie võime pakkuda kodu ka teistele inimestele.

Juhendaja: Vaata sinu ees olevat kangast tehtud maja. Selle värv räägib midagi sinu enda kohta. Kui sa kuuled pilli häält, pane oma silmad kinni. **(Juhendaja teeb heli triangu, kellamängu või mõne muu pilliga.)** Mine oma mõtetes rahulikult oma majja sisse. Vaata seda. Milline maja see tegelikult on? Suur või väike, uus või vana? Kuidas maja välja näeb? Kui sa kõnnid maja erinevates tubades ringi, näed seal erinevaid asju. Kes su majas elab: kas sa oled seal üksi või koos teistega? Võibolla su maja on sulle juba väga tuttav, aga see võib olla ka täitsa võõras, ehk on ta alles unistus. **(Pilli heli)**

Juhendaja: Kes teist tahaks näidata pantomiimiga, mis su majas on sinu jaoks tähtis ja kallid? Võid kasutada ka teisi osalejaid abilistena.

Osalejad näitavad pantomiimiga erinevaid asju (näiteks pere, mängimine, magamine jne)

Juhendaja: Maja on kesksel ja tähtsal kohal meie elus. Hommikul, kui läheme lasteaeda, kooli, tööle või päevakeskusesse jätame oma turvasadama selja taha. Õhtul koju saabudes leiame eest jälle selle sama kodu, turvapaiga.

Juhendaja: Võid nüüd valida kaunistamismaterjalide hulgast kaunistusi, mis sobivad just sinu koju ja teevad selle nii armsaks ja kalliks.

Osalejad kaunistavad oma maja.

Juhendaja: Siin on erinevaid maju. Minus tekkib uudishimu. Me võime minna üksteisele külla. Teise koju aga ei tohi lihtsalt minna. On viisakas kõigepealt uksele koputada ja oodata, mis teine ütleb. Ta võib öelda: „Tule sisse, mängime koos.“ Aga võib ka juhtuda, et pererahvas peab ütlema, et praegu ei ole hea aeg külla tulla.

Osalejad külastavad üksteise kodusid ja uurivad, milline kodu see on ja mis on seal oluline.

Juhendaja: Õnneks majad ei seisa üksi, üksteisest eraldatuna. Majade vahel on teid, mida mööda on võimalik naabrite juurde minna. Ka meie võime ehitada teid ja teeradasid naabrite vahele. Vaadake, et ükski maja ei jääks ilma ühenduseta oma naabriga.

Koos ehitatakse teerajad majade vahele.

Juhendaja: Meie majad on nüüd valmis, kuid pildi keskmine osa on veel täitsa tühi.

Juhendaja võtab kollase lina ja kutsub abilise. Koos panevad nad kollase lina ringi keskele. Abiline kutsub omakorda endale abilise ja nad viivad koos põrandale teise kollase lina. See kordub, kuni põrandal on neli kollast lina, millest moodustub nelinurk.

Juhendaja: Mida see värv teile meenutab?

Osalejad võivad rääkida oma mõtetest ja kogemustest. Pärast seda voldib juhendaja ülemiste linade servad nõnda, et kujund näeb välja nagu maja.

Juhendaja: Mida see pilt nüüd sulle meenutab?

Osalejad ütlevad.

Juhendaja: Meie keskel on üks suur maja. Mida selle värv teile ütleb?

Juhendaja helistab kellukest.

Juhendaja: Keegi kutsub meid välja meie majadest. Kellad ütlevad meile, et meid võetakse vastu. Jumal kutsub meid. Ta tahab anda meile jõudu ja rõõmu eluks.

Kella heli muutub tasapisi vaiksemaks ja kell pannakse kollase maja tippu. **Juhendaja** paneb süüdatud küünla maja keskele.

Juhendaja: Mina olen Jumal, kes tahan olla ja elada teie keskel, valgustada ja soojendada, anda turvalisust ja kaitset. Ma tahan olla teie elu kese. Valguse olemusse kuulub see, et see laieneb.

Juhendaja süütab küünla leegist teeküünlaid ja annab neid ringis edasi, kuni igal osalejal on teeküünal.

Palve: Jumal, me täname Sind kodu eest ning kaitse eest, mida kodu pakub. Sina tunnend meie kodu-
sid ja kõiki, kes seal elavad. Luba meil hoolitseda üksteise eest. Jumal, Sinu kodus on palju ruumi. Lase
oma valgusel laieneda meie kodudesse. Aamen.

Iga osaleja paneb teeküünla enda koju.

Juhendaja: Me kõik võime ehitada teeraja oma majast Jumala majja.

Laul või tants

SÜNNIPÄEV

Materjalid:

Kuldne rõngas
Triangel
Kaunistamismaterjale

Teema:

Sünnipäeval me saame kingitusi. Kingitused ei pea olema asjad, vaid võime kinkida üksteisele ka häid mõtteid ja soove.

Ettepanekuid laulmiseks:

Palju õnne
Sõber, öelda võin
Sünnipäevaks sinule (KLPR 418)
Aasta aasta peale (KLPR 416)

Juhendaja võtab kuldse rõnga ja näitab seda osalejatele. Osalejad saavad rääkida, mida rõngas neile meenutab.

Kuldne rõngas saadetakse ringi nõnda, et seda veeretatakse aeglaselt põrandal edasi osalejalt osalejale.

Sünnipäevalaul

Sünnipäevalaps saab valida osalejate hulgast neli sõpra, kes laulu vältel tõstavad rõnga sünnipäevalapse pea kohale ja lasevad selle aeglaselt põrandale, nii et sünnipäevalaps läheb rõngast „läbi“.

Juhendaja palub ringi keskel seisval sünnipäevalapsel sulgeda oma silmad, kui ta kuuleb triangu häält. Iga osaleja paneb kaunistusmaterjalist põrandale rõnga kõrvale asju või sümboleid, soovidenä sünnipäevalapsele uueks eluaastaks.

Kui kaunistused on valmis, annab juhendaja triangliga sünnipäevalapsele märku, et ta võib silmad lahti teha.

Juhendaja: Tee oma silmad lahti. Vaata rahulikult, mida enda ümber näed – ja rõõmusta. Pane oma südamesse ja mälestustesse hoiule kõik see, mida tahad säilitada. Me valisime selliseid asju, mida soovime just sulle.

Laul

KIRIKUAASTA

ADVENT – JUMAL ON VALGUS

Materjalid:

Kollane lina
Kuldne rõngas
Kellamäng
Sifoonrätik
Mesilasvahast küünal
Küünlaid

Teema:

Advendiajal ootame Jeesuse sünnipäeva.
Jeesus tõi maailmale valguse.

Ettepanekuid laulmiseks:

Nüüd küünla me süütame taas
Kuule, Isa taevas
Väike küünal, sära
Jõulud jõudvad

Laul

Kollane lina saadetakse ringi, nii et igaüks võib seda puudutada.

Ringi keskele pannakse kuldne rõngas ja kollane lina laotatakse selle peale. Lina servad keeratakse rõnga alla.

Juhendaja mängib kellamänguga madalatest helidest kõrgemate poole, lihtsalt järjest.

Juhendaja: Kuula kellamängu häält ja pane tähele, mis see sulle meelde toob.

Juhendaja kordab mängu.

Juhendaja: Näita nüüd oma kätega, mida sa selles mängus kuulsid.

Osalejad näitavad käeliigutustega, mida mäng neile meenutas.

Juhendaja saadab ringi mesilasvahast küünla, mis on mässitud sifoonrätiku sisse. Igaüks saab pakendit nuusutada.

Osalejad panevad oma silmad kinni ja tuba tehakse võimalikult pimedaks. Juhendaja süütab küünla ja kõnnib sellega ringi, möödudes igast osalejast nii lähedalt, et too võib ka kinniste silmadega valgust aduda. Pärast seda tehakse avatakse selmad.

Juhendaja loeb Piiblist 1. Johannese 1:5–7.

Juhendaja: Advendiajal me ootame jõule, Jeesuse sünnipäeva. Jeesus tõi meie maailmale valguse, julguse, armastuse ja hoolimise leegi. Advendiajal valgus tasapisi laieneb. Sellepärast igal advendipühapäeval süttib üks küünal juurde. Seda valgust vajab igaüks meist oma elus.

Juhendaja viib iga osaleja ette süüdatud teeküünla või tavalise küünla ja ütleb: „See küünal põleb sinu jaoks.“ Lõpuks osalejad saavad panna oma küünla kollase lina ääre peale rõnga sisse.

Seejärel arutletakse, kes osalejate arvates vajavad valgust ja hoolimist. Nendele süüdatakse küünlad ja asetatakse ringi.

Laul

JÕULUD

Materjalid:

Neli punast lina
Kuuseoksi
Tamburiin
Mänguklotse
Õlgi
Maarja ja Joosep - kujukesed
Siniseid linu
Kellamäng
Teeküünlaid
Täht
Suur küünal
Punaseid pabersüdameid
Kaunistamismaterjale

Teema:

Jeesus sündis
tagasihoidlikus tallis.
Ta tuleb meie juurde meie argiaskeldustes,
ja tahab leida koha meie südames.

Ettepanekuid laulmiseks:

Püha öö
Rõõmusõnum
On sädet vaja vaid
Oh kiitke nüüd (Taize-laulud)
Tulge tänage Jumalat (Taize-laulud)

(Jõulude loo võib läbi viia ka mitmes osas. Näiteks esimesel korral mängitakse kuuseokstega ja teisel korral räägitakse lugu Jeesuse sünnist. Lugu võib ka lühemaks muuta nõnda, et jäetakse näiteks linna ehitamine või tähistaeva loomine ära.)

Laul

Juhendaja: Täna puudutab meid jõulude sõnum. Avame kõik meeled selleks, et jõulud vastu võtta.

Tehakse lühike harjutus kehaga: Juhendaja palub osalejatel kõigepealt silmad sulgeda. Siis tehakse silmad täiesti lahti, kaetakse kõrvad oma kätega ja siis võetakse käed ära, siis pigistatakse käed rusikasse ja tehakse rusikad jälle lahti.

Juhendaja: Ka süda võib olla avatud asjade ja inimeste jaoks? Kes on sinu jaoks nii tähtsad, et neil on koht sinu südames? Aga kelle südames on koht sinu jaoks?

Moodustatakse neljast punasest linast süda põrandale nõnda, et linad rullitakse piklikuks ja vormitakse südamekujuliseks. Juhendaja võib paluda endale abilisi selleks tööks.

Juhendaja: Ka meie avame täna oma südamed selleks, et kuulda lugu. Selle loo võime talletada oma südamesse.

Juhendaja saadab ringi väikeste kuuseokstega täidetud kausi, mis on kaetud linaga.

Juhendaja: Kuidas tundub see, mis kausis on?

Osalejad võivad kirjeldada.

Juhendaja: Kust me sellist asja leiame?

Osalejad räägivad.

Juhendaja näitab üht kuuseoksa.

Juhendaja: Huvitav, mida see kuuseoks meile jutustada võiks?

Osalejad laenavad oma häält kuuseoksale ja räägivad oma mõtteid.

Juhendaja: Jõuludeks toome koju jõulukuuse, millel on väga palju oksa. Kuusel on meile palju jutustada: „Ma olen roheline, ja püsin roheline ka siis, kui teistelt puudelt lehed maha langevad. Ma olen igihaljas. Roheline on elu värv. Ma olen rõõmu märk: nüüd on suured pidustused. Tähistame Jeesuse sünni.“

Juhendaja annab igale osalejale kuuseoksa kätte. Nendega kaunistatakse põrandale tehtud süda.

LUGU MAARJAST JA JOOSEPIST

Juhendaja: Maarja ootab last. Lapse sündimise aeg on juba varsti. Maarja ja tema mees Joosep rõõmustavad lapse üle. Nad loodavad, et kõik läheb hästi. Maarja ja Joosep elavad Naatsaretis. Ühel päeval tuleb linna sõdureid. Nad sõidavad oma hobuste seljas, peatuvad Naatsareti turul ja hüüavad nii valjusti, et iga linlane seda kuuleb:

„Keisri käsk!“

Tamburiini löök

„Pange kõik tähele!“

Tamburiini löök

„Te peate ennast üles kirjutama!“

Tamburiini löök

„Te peate ennast märkima maksude nimekirja selles linnas, kus te sündinud olete!“

Tamburiini löök

„Igaüks peab oma kodulinna sõitma!“

Tamburiini löök

„Sellesse linna, kus te sündinud olete!“

Tamburiini löök

„Keisri käsk!“

Tamburiini löök

„Ärge hakake vastu!“

Tamburiini löök

Juhendaja: Joosep on sündinud Petlemmas. Sellepärast peab ta sinna sõitma koos Maarjaga. Aga laps, kes peab varsti sündima? Ta ei saagi vist oma kodus sündida. Joosep ja Maarja on mures. Nad peavad pika ja vaevalise tee ette võtma.

Juhendaja: Nüüd me ehitame Petlemma linna. Te võibolla juba teate, mida kõike tolle aja linnades oli.

Osalejad räägivad oma mõtetest, ja rühmaga võib moodustada mainitud asjad. Näiteks: Linnamüür tekib, kui osalejad seisavad püsti tihedalt üksteise kõrval. Kaks inimest võib moodustada linnavärava ja linna kaevu võib näidata pantomiimiga, kuidas tõstetakse vett kaevust välja. Turu platsi võib näidata kauplejate ja ostjatena jne.

Mänguklotsidest ehitatakse südame peale poolkaar, mis märgib ära linnamüüri, ning müüri ja südame vahele tehakse klotsidest majad.

Juhendaja: Petlemma linna väravad on kinni. Maarja ja Joosep ei leia linnast avatud südant, lahti olevat maja, mis saaks neid vastu võtta. Lõpuks leiavad nad väljapool linnaväravaid ühe talli, kus nad saavad ööbida. Õled ja heinad on nendele voodiks.

Südame sisse pannakse natuke õlgi ja Maarja ning Joosepi kujukesed asetatakse õlgede peale.

Juhendaja: Petlemmas on öö. Tume öötaevas laiub linna, põldude ja talli kohal.

Linna peale tehakse sinistest linadest öötaevas.

Juhendaja: Paneme korraks oma silmad kinni ja oleme täitsa tasa – me magame, nagu Joosep ja Maarja magasid tallis. On öö nagu kõik teised talveööd. On pime ja inimesed magavad.

Juhendaja mängib kellamänguga mõned üksikud löögid heliredelil alt üles.

Juhendaja: Kas te arvate ära, mis öösel juhtub? Kas kuulsite midagi? Mis see võiks olla?

Osalejad arvavad.

Juhendaja: Tähed süttisid. Jumal tahab, et ka pimeduses oleks valgus. Ta laseb tähtedel särada öösiti, et pimedus ei oleks nii pime, et valgus säraks meile pimeduses.

Mängitakse kätega tähti. Võidakse laulda ja mängida ka Sära, väike täheke.

Juhendaja: See öö ei ole nagu kõik teised ööd. Paistab nagu terve taevas oleks liikumises. Tähed on uute kohtade peal, ja tundub, nagu tekiks uusi tähti. Need moodustavad ka uusi tähtkujusid, nagu nad tahaks näidata suunda uuel ajastul.

Juhendaja: üks väga eriline täht särab öises taevas. See täht ei jää märkamatuks. See täht kuulutab kuninga sündi, ütlevad targad mehed, kes oskavad tähtede liikumist ja tähendust tõlgendada. See täht on Petlemma täht.

Juhendaja saadab tähe ringi. Kui see on kõigi osalejate käest läbi käinud, pannakse täht südame peale, südame ja linna vahele.

Laul

Juhendaja: Maarja sünnitab oma esimese lapse. Ta mähib tema soojalt riide sisse ja paneb ta loomade söögianumasse, söime.

Juhendaja: Maarja rõõmustab oma lapse sünni üle. See on laps, kes hiljem ütleb iseenda kohta: „Mina olen maailma valgus. Kes järgneb mulle, ei käi pimeduses, vaid temal on igavese elu valgus.“

Juhendaja süütab küünla ja laseb selle ringi käima. Põlev küünal pannakse südame sisse Maarja kõrvale.

Juhendaja: Joosep on Maarja ja vastsündinud lapse juures. Ta vaatab last ja annab talle nime: „Sinu nimi olgu Jeesus, nagu ingel mulle ütles.“

Kõik ütlevad koos: Sinu nimi olgu Jeesus.

Juhendaja: Nimi Jeesus tähendab: Jumal, aita. Jumal, ära unusta meid. Vastsündinud laps on nagu uus algus. See väike laps sündis vaeses tallis. Ehk on see märk: Ta saab seisma vaeste kõrval. Ta saab olema koos nendega, kellest teised ei hooli.

KAUNISTAMINE

Juhendaja: Jõululugu, lugu Jeesuse sünnist, on südame lugu. Jumal tahab saada endale koha meie südames. Jeesuses tahab Jumal meile öelda: Jumala südames on ruumi igaühele meist.

Juhendaja jagab kõigile osalejatele punase paberist südame, mille nad panevad põrandale enda ette.

Juhendaja võtab küünla põrandalt ja paneb selle kordamööda iga südame peale üteldes: „Saara, Jumal tuleb sinu juurde“, „Siim, Jumal tuleb sinu juurde“ jne. Kui küünal on läbi käinud kõigi osalejate südamed ja nimed, pannakse see tagasi suure südame sisse.

Juhendaja: Lõpuks saad sa oma südame kaunistada. Mõttele selle peale, mida Jeesus sinu jaoks tähendab.

Kui südamed on ära kaunistatud, tõustakse püsti ja võetakse kätest kinni.

Juhendaja: Jeesus on meie elu allikas ja elu valgus. Tema annab meile jõudu elada. Tema elab koos meiega. Meid on kutsutud viima Tema valgust edasi.

Laul või tants

KOLMEKUNINGAPÄEV

Materjalid:

Kelluke
Neli tumesinist lina
Kaks kollast lina
Liiva anum
8–10 pruuni lina
Kaunistamismaterjale
Küünal
Kuldne rõngas

Teema:

Idamaa targad võtsid ette pika tee selleks, et leida uut kuningat. Jeesuse leidmine täitis nad rõõmuga.

Ettepanekuid laulmiseks:

Maa on nii kaunis
Jõulutäht
Kuningate kuningas

Laul või tants

Tehakse harjutus, mille käigus väljendatakse erinevaid tundeid oma kehaga. Juhendaja annab kellukesega märku, kui tunne vahetub.

Juhendaja: Näita oma kehaga, mis tunne on, kui leiad selle, mida sa just otsisid.

Juhendaja: Näita, kuidas sa reageerid, kui kaotad selle kauaotsitud asja ära.

Juhendaja: Näita, mis tunne on, kui sa leiad midagi, mis on veel suurem kui see, mida sa just otsisid.

Juhendaja: Mõnikord leiad sa tagaotsitud asja kohe, mõnikord pead kauem otsima. Võib juhtuda, et leiad tagaotsitud asja lähedalt, aga võibolla pead minema väga kaugele selleks, et seda üles leida. Võib ka olla, et pead väga, väga pika tee ette võtma, et leida seda, mida otsid. Sellisele teekonnale asume me täna.

Juhendaja paneb koos abilistega tumesinised linad ringi keskele nelinurgaks.

Juhendaja: Mida see pilt teile meenutab?

Avaldatakse arvamust ja vesteldakse.

Juhendaja: Täna sees loos on see öine taevas. Kui on väga, väga pime, mida sa siis võid taevas näha?

Osalejad räägivad. Kui keegi ei nimeta tähti, ütleb juhendaja selle lõpuks ise välja.

Kaks kollast lina asetatakse üksteise peale sinise nelinurga peal nõnda, et nad moodustavad omavahel tähe.

Juhendaja: Väike poiss rändas kõrbes koos oma isaga. Igal pool, nii kaugemale kui silm seletas, oli liiv. Kui öhtul pimedaks läks, liiv justkui kadus ära ja asemele tuli taevas. Seal nad istusid pimedas ääretu tähistaeva all. Päeval kõndides olid nad näinud lugematuid liivaterasid, ja nüüd nägid nad lugematuid tähti, mis särasid taevas. Poiss mängis liivaga ja lasi sellel läbi oma sõrmede joosta. Ta imestas, kui väikesed liivaterad olid. Ta oli kusagilt kuulnud, et ühes peotäies võis olla miljon liivatera.

Ühel öhtul lõkke ääres istus koos nendega ka teisi mehi. Nad olid õppinud mehed, tähetargad. Poiss küsis nende käest küsimuse, mis oli teda vaevanud juba mõnda aega: „Kas taevas on rohkem tähti kui liivakõrbes liivateri?“ Tähetark vaatas poisile otsa sooja pilguga ja vastas: „Muidugi, loomulikult on taevas tähti rohkem kui liivateri selle väikese maakera peal.“

Juhendaja: Kui vaatame tähistaevast, võime imestada, kui tume ja pime see on. Maal, kus pole tänavalaternaid, võib öösel tunduda, et enam pimedamaks minna ei saagi. Siiski kosmos on tegelikult täidetud valgusega. Ilma tähtedeta me ei teaks ega näeks seda valgust.

Juhendaja: Mis rõõmu tähed meile toovad, peale valguse?

Vesteldakse osalejate arvamustest.

Juhendaja: Jah, tähtede abil saab ka orienteeruda. Tähed võivad aidata meil leida seda, mida otsime nagu järgmises loos.

Juhendaja: Ükskord kaugel idas oli tarkasid mehi, kes uurisid tähistaevast. Nad olid uurinud tähekaarte ja teadsid täpselt tähtede asukohti ja liikumist taevas. Ühel päeval avastasid nad oma üllatuseks täiesti uue tähe. Tähe asukohast järeldasid nad, et maailma oli sündinud uus, väga võimas kuningas ja too kuningas oli sündinud kusagil Palestiinas. Täht ja selle sõnum olid nii köitvad, et tähetargad otsustasid minna uut kuningat otsima.

Juhendaja saadab ringi kausi, mis on täidetud liivaga ja kaetud linaga.

Juhendaja: Tähetarkade teekond oli pikk ja võttis palju aega. Nad rändasid läbi kõrbe.

Pruunidest linadest ehitatakse tee sinise nelinurga äärtesse. Liivakausi võib tõsta tee peale.

Juhendaja: Lähme meiegi nüüd sellele teele koos tähetarkadega. Järgneme tähele. Mine, võta kausimaterjalide hulgast üks asi, mis sümboliseerib sind ennast ja vii see tee peale.

Laul ja tants: Maa on nii kaunis esimene salm. Seda võidakse laulda mitu korda järjest. Tantsusammud on kolm samu ettepoole, üks samm tahapoole.

Juhendaja: Tähetargad saabusid Jeruusalemma ja otsisid kuningat sealt, kuid ei leidnud. Siis nad nägid taas tähte, mis juhatas nad Petlemma. Täht jäi peatuma talli kohale ja sealt leidsid nad, keda otsisid; vastsündinud kuninga.

Süüdatakse küünal ja pannakse see seisma keset tähte.

Juhendaja: Aga kuningas üllatas tähetarku. Ta ei olnudki maine kuningas, vaid selline, kes kiirgas Jumala valgust.

Pannakse suur kuldne rõngas tähe peale.

Juhendaja: Idamaa targad olid rännanud pika tee, et leida, keda otsisid. Teekond oli olnud pikk ja raske, aga nad ei olnud ilmaasjata seda läbi käinud. Nad olid leidnud midagi palju enam, palju suuremat kui teele asudes arvata oskasid. Rõõmustades oma leiu üle, läksid idamaa targad igaüks oma kodumaale rääkima sellest valgusest, mis oli sündinud.

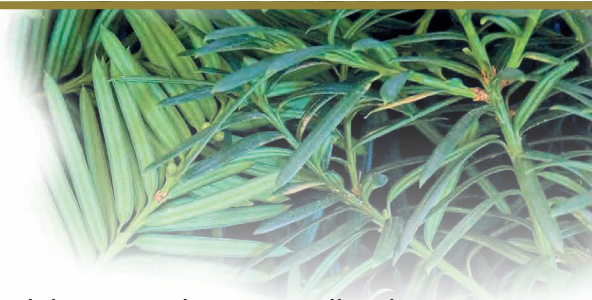
Juhendaja: Kristus sündis valguseks ja rõõmuks meile kõigile. Sa võid tuua kaunistamismaterjale ja ehitada nendega oma tee tähe juurde.

Laul ja tants: Kuningate kuningas. Lauldakse ja tantsitakse ringis: 8 sammu paremale, 8 vasakule, 4 sammu keskele, 4 taha, 4 keskele, 4 taha jne.

Palve: Jeesus, tänu Sulle, kes Sa tulid meile valguseks – armastuse valguseks pimedasse maailma. Anna meile rõõmu ja julgust järgneda Sinu valgusele eluteel. Anna meile julgust usaldada, et Sinu valgus aitab meil päralt jõuda – kuni taevani välja. Aamen.

PALMIPUUDEPÜHA

Materjalid:

Erinavat värvi linu
Lõhnavaid ürte
Korv ja lina
Kollane ümmargune lina
Kullavärvi palle, klotse ja väikeseid rõngaid
Puidust klotse
Viis pruuni lina
Kolm nõõri
Kuldne lina
Küünal

Teema:

Jeesus sõidab Jeruusalemma, mille elanikud võtavad ta rõõmustades vastu. Aga väike seltskond ei rõõmusta, vaid mõtleb, kuidas Jeesust saaks ära tappa.

Ettepanekuid laulmiseks:

Kes on see rändaja
Jeesus, võimsaim nimi
Kuningate kuningas

Laul

Juhendaja läheb ühe osaleja juurde ja põlvitab ta ette.

Juhendaja: Tere. Ma tahaksin sulle ühe värvi kinkida. Vaata linu, mis siin meie keskel on. Mis värvi ma võiksin sulle tuua?

Osaleja nimetab värvi, ja juhendaja toob talle vastavat värvi lina. Pärast seda osaleja, kel lina juba olemas, läheb kellegi teise juurde ja teeb samamoodi. See kordub, kuni kõigil on lina olemas. Linad pannakse tooli alla hoiule.

Juhendaja võtab korvi, mis on täidetud lõhnavate ürtidega ja kaetud linaga.

Juhendaja: Mul on korv, mis on kaetud linaga. Sa võid seda puudutada, kombata ja nuusutada ning püüda ära arvata, mis lina all olla võiks. Ära oma arvamust välja ütle.

Juhendaja ulatab korvi ühele osalejale. Tema uurib korvi ja annab selle järgmisele ja nii edasi.

Kui osalejad on saanud korvi uudistada, palutakse neil kirjeldada, mis korvis on. Nad ei tohi nimetada asja nimepidi, vaid lihtsalt kirjeldada seda. Näiteks: See lõhnab tugevasti, see on kerge jne.

Juhendaja: Huvitav, mis korvis võiks küll olla? Võime nüüd kõik seda vaadata.

Juhendaja võtab lina korvi pealt ära ja korv saadetakse ringi.

Juhendaja: Võite kõik seda nuusutada ja võtta sealt ühe oksa. Pange oksad oma lina peale, sest me vajame ka neid varsti.

Juhendaja kutsub omale abilise, kellega koos ta võtab kollase ümmarguse lina ja paneb selle ringi keskele. (Võib kasutada ka nelinurkset kollast lina ja keerata nurgad lina alla nii, et tekib ümmargune lina.)

Juhendaja: Kirgas, kollane kese meenutab päikest. Päike valgustab meid nõnda, et võime näha üksteise palet. Vaadake enda ümber ja pange üksteist tähele. Saatke üksteisele päikesekiir nõnda, et naeratate nii oma suu kui ka silmadega.

Juhendaja: Ma tahaks kaunistada teiega selle kollase lina. Teeme ühe kuldse kaunistuse lina ümber.

Kollase lina ümber tehakse järgmine kaunistus: Kaks kuldset klotsi pannakse kõrvuti, nende peale pannakse rõngas ja rõnga peale pall. Terve ring kaunistatakse niimoodi. Tekkib kaunistusmuster. Juhendaja näitab mustri ette, ja teised teevad järgi. Muster võib olla ka teistsugune, kui siin kirjeldatu.

Juhendaja: Mida see pilt teile nüüd meenutab? Mida te näete?

Vesteldakse veidi osalejate arvamustest.

Juhendaja: Loos, mida kuuleme täna, on see nii kroon kui ka müür. Meie keskel asuv kuldne linn on Jeruusalemm. Seda kutsutakse mõnikord ka kuldseks linnaks, sest see on juutide püha linn. Seal valitsesid nende kuningad. Seal asus suur tempel, kus nad tähistasid suuri pühasid.

Juhendaja: Täna me läheme sellesse linna. Teed viivad sinna igast ilmakaarest. Linna ümber on tugev müür.

Müür tehakse klotsidega tihedaks. Viie pruuni linaga ehitatakse neli teed, mis viivad linna. Lõunapoolne tee on pikem, ja selle jaoks kulub kaks lina.

Juhendaja: Linnal on ka väravaid. Neid on igas ilmakaares; läänes, põhjas, idas ja lõunas. Seal, kus tuleb tee linna poole, on ka värav. Katsetame, kuidas on olla värav. Kuidas üks värav läheb lahti ja kinni?

Juhendaja palub osalejatel püsti tõusta ja moodustada müür. Juhendaja kõnnib väljapool ringi ja puudutab kahte kõrvuti seisvat osalejat. Nemad võtavad kätest kinni ja tõstavad käed üles, avades värava. Siis nad lasevad käed alla ja sulgevad värava. Seda korratakse mõned korrad ja juhendaja räägib väravast: Kuidas värav lahti läheb selleks, et inimesi vastu võtta ja sulgub selleks, et inimesi kaitsta.

Idast, läänest ja põhjast tulevate teede otstesse tehakse nööridest väravad.

Juhendaja: Lõunapoolne värav on teistsugune.

Kuldne lina pannakse väravaks lõunapoolt tuleva tee otsa.

Juhendaja: Täna on eriline päev. Terve linn on ilusti ja värviliselt kaunistatud. Akendel lehvivad lipud. Varsti tähistatakse juutide paasapäeva.

Osalejad võivad võtta tooli alt oma lina välja ja selle lahti teha. Lina peab kõigepealt veidi puhtaks kloppima. Sellega võib naabrile lehitada. Osalejad võivad ka püsti tõusta ja moodustada linnamüüri.

Juhendaja: Kõik on juba valmis, aga külaline on veel puudu. Linnas on veel vaikne. Mõnikord keegi piilub oma värvilise lina tagant välja ja vaatab tänavale.

Mängitakse lina tagant piilumist. Peab veel ootama. Lina võib panna oma õla peale, las ta olla rüü.

Juhendaja: Jeesus on oma jüngritega teel Jeruusalemma poole. Ta rändab läbi külade ja linnade. Kuhu iganes ta saabub, küsivad inimesed: „Kes ta on?“ „Tema on Jumala mees“, ütlevad teised. Inimesed tulevad oma majadest välja. Nad teevad aknad ja ukсед lahti. Inimesed tahavad olla Jeesuse ligidal. Nad tunnevad, et tema kõnest kiirgab vägi. Nad kogevad, et tema ligiolu tervendab. Paljud inimesed tulevad ja tahavad teda näha. Paljud tulevad ja tahavad teda kuulata. Jeesus räägib inimestele Jumalast, kes on nagu hea isa või ema. Ta räägib Jumalast, kes on nagu hea karjane. Jumal läheb eksinud inimestele järele ja otsib neid.

Juhendaja: Kui Jeesus läheneb Jeruusalemmale, on linlastel juba teada, et ta saabub. Inimesed ütlevad, et ta on kaua oodatud maailma päästja. Seega, kui Jeesus saabub linna, võtavad inimesed ta juubeldades vastu.

Juhendaja süütab küünla ja paneb selle kuldse värava peale.

Laul: Kuningate kuningas

Juhendaja: Inimesed tulevad rõõmustades majadest välja ja laotavad oma riideid tee peale.

Osalejad võivad oma lina nelinurgaks ja panevad selle pika tee peale.

Laul: Kuningate kuningas

Juhendaja: On ka inimesi, kes pilkavad: „Kas see on meie kuningas? Ta sõidab ju eesliga, tal ei ole mingit krooni ega ilusaid riideid!“ „Aga tal on ilus ja suur süda. Ta on tervendanud inimesi ja rääkinud neile Jumala riigist. Tema läheduses on hea olla“, vastavad teised.

Osalejad võtavad oma ürdioksad ja lehitavad neid lauldes. Oksad pannakse linade peale.

Juhendaja: On ka neid, kes ei laula. Nad ei taha Jeesust oma kuningaks. Nad lukustavad oma kõrvad ja südame, langetavad pea ja mõtlevad, kuidas Jeesust ära tappa. Tema ei tohiks saada kuldset krooni, vaid kibuvitsakrooni.

Juhendaja: Suured rahvahulgad ei tea selle väikse seltskonna plaani. Nad rõõmustavad ja hõiskavad Jeesusele. Kõik peavad kuulma, et Jeesus on nende kuningas. Nad laulavad, võtavad palmioksi ja viskavad neid tee peale.

Laul: Kuningate kuningas

Juhendaja: Seda lugu räägitakse Elu raamatus, Piiblis.

Viiakse küünal Jeruusalemma keskele.

Tants

JEEBUS KETSEMANIS

Materjalid:

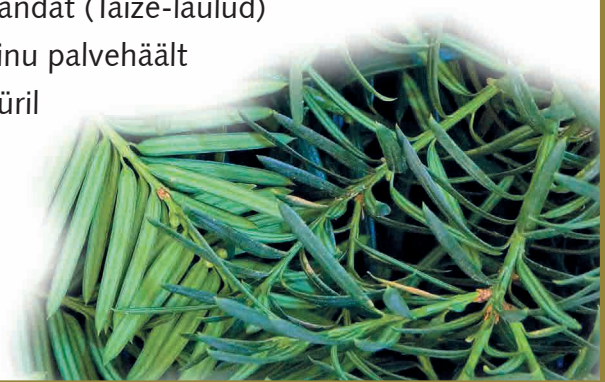
Neli tumesinist lina
5–7 helerohelist lina
6–8 musta sifoonrätikut
Küünal
Raske kivi
Valge sifoonrätik
Tuletikke

Teema:

Jeesus oli pimeduses ja hirmul. Ta kuuleb ja mõistab meie muresid ja raskusi.

Ettepanekuid laulmiseks:

Siia jää (Taize-laulud)
Oota Issandat (Taize-laulud)
Kuule minu palvehäält
Nutumüüril

Laul

Juhendaja paneb neli tumerohelist lina ringi keskele suureks nelinurgaks ja keerab nurgad veidi ümaramaks. Ta võib kutsuda mõned abilised. Töö käigus räägitakse sellest, kus on rohelist värvi näha.

Juhendaja: Vaadake ringi keskele. Mida see roheline teile meenutab?

Vesteldakse osalejate mõtetest.

Juhendaja: Täna sees loos on see roheline väli suur aed. See ei ole aed, kus kasvatatakse aedvilju või puuvilju, vaid pigem selline aed, kus taimed saavad kasvada vabalt, veidi metsikult.

Juhendaja: Aias kasvab ka puid.

5–7 helerohelisest linast moodustatakse puid nõnda, et võetakse lina keskelt kinni ja asetatakse see rohelse lina peale seisma.

Juhendaja: Need puud on erilised sellepärast, et need on väga vanad. Need on oliivipuud, mis on näinud väga palju. Puud võiksid meile jutustada, mida kõike aias on juhtunud. Huvitav, mida on võinud selles aias juhtuda?

Vesteldakse natuke osalejate mõtetest.

Juhendaja: Need puud võiksid meile jutustada ka järgmise loo: On juutide paasapäha õhtu. Päike on juba loojunud ja aias on pime.

Juhendaja võtab 6–8 musta sifoonrätikut, teeb need lahti ja laseb neil vaikselt aia peale langeda.

Juhendaja: Tavaliselt ei minda öösel pimedasse aeda. Mis tunne on olla pimedas?

Osalejad räägivad. Juhendaja palub neil näidata, mida nad teevad, kui kardavad pimedust. Kui keegi teeb mõne žesti, kordavad teised seda koos.

Juhendaja: Piiblis räägitakse inimestest, kes läksid öösel aeda.

Juhendaja süütab küünla enda ees põrandal.

Juhendaja: Jeesus on saabunud Jeruusalemma ja veedab oma sõpradega paasapähi nii, nagu on kombeks. Tollel ööl teeb ta siiski midagi ebaharilikku. Ta jagab oma sõpradega leiba ja kui nad koos söövad, nendevaheline sõprus tugevneb. „Teie peate ka hiljem sööma koos ja meenutama mind“, ütleb Jeesus. Siis nad joovad koos ühest veinikarikast ja Jeesus ütleb: „See on lepituse karikas. Jumal ei taha viha ega vaenu, vaid lepitust. Jooge sellest, lubage Jumalal teid endaga lepitada. Leppige ka omavahel.“ Jüngrid ei saa päris hästi aru, mida Jeesus sellega mõtleb, kuid leiva ja veidi jagamine on neile hästi mõjunud.

Juhendaja: Kui nad on einestamise lõpetanud, ütleb Jeesus: „Lähme nüüd välja!“ Ja nad lähevad öösse. Nad lähevad Ketzemani aeda. Nad on olnud seal tihti ka varem, aga alati päevasel ajal. „Mis öö see ometi on?“ murravad jüngrid pead. Kõigepealt need imelikud sõnad õhtusöögi ajal ja nüüd minnakse ööpimeduses aeda. Jüngrid märkavad, et Jeesus on ahastuses. Sellepärast tahavad nad Jeesuse ligi olla.

Juhendaja: Kui nad saabuavad aeda, ütleb Jeesus oma sõpradele: „Jääge teie siia ja oodake mind. Ma lähen veidi eemale palvetama.“

Küünal asetatakse aeda.

Juhendaja: Jeesus on üksinda pimeduses. Ta kardab ja on kaotanud lootuse mõeldes ees ootavale ülesandele. Ta ei tahaks, et temaga juhtub see, mis on juhtumas. Jeesus teab, et ta sõber reedab ta, ja et ta peab kannatama ja surema. See kõik rusub nagu üks raske kivi. See on nii suur koorem, et ta hädavaevu suudab seda kanda.

Juhendaja võtab raske kivi ja annab selle ettevaatlikult kõrvalistuja kätte. Kivi saadetakse ringi. Iga osaleja peab saama kivi raskust kogeda. Siis pannakse kivi aeda.

Juhendaja: Hirmunud Jeesus viskub maha ja palub Jumalat: „Isa, mu hirm on nii suur, et ma ei suuda seda taluda. Palun, võta hirm minult ära.“

Juhendaja: Jeesus naaseb jüngrite juurde ja märkab, et nad on magama jäänud. „Kas te ei suuda valvata ja palvetada veidikenegi koos minuga?“

Juhendaja: Jeesus läheb uuesti eemale ja palub Jumalat: „Palun, ära lase sel raskel asjal minuga juhtuda. Aga sündigu sinu tahtmine, mitte minu.“ Siis Jumal saadab Jeesuse juurde ingli, kes julgustab teda ja annab jõudu sel raskel hetkel.

Juhendaja paneb valge sifoonrätiku kivi peale.

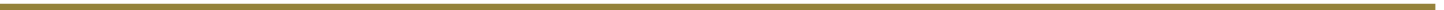
Juhendaja: Jeesus käib pimeduses ja kardab. Ta teeb kõike seda meie pärast. Me saame temale anda kõik oma mured ja hirmud. Ta tahab olla meie kõrval ja kanda meie koormaid. Nüüd võime süüdata küünla inimeste pärast, kellel on muresid või asjade pärast, mis meid muretsema panevad. Sa võid öelda välja inimese nime või nimetada asja, kui süütad küünla. Sa võid ka lihtsalt vaikida ja panna küünla aeda.

Osalejad süütavad teeküünlad nõnda, et nad võtavad tule küünlast ja panevad küünlad pimedasse aeda.

Juhendaja: Kõik, mis me oleme öelnud või mõelnud küünlaid süüdates, saame tuua ühisesse palvesse, mille Jeesus ise on meile õpetanud.

Palvetatakse koos Meie Isa palve.

Laul

SUUR REEDE

Materjalid:

Rohelisi oksi linaga kaetud kausis
Viis rohelist lina
Must sifoonrätt
Küünal
Raske kivi
Valge sifoonrätik
Kaks nööri
Viis pruuni lina
Väikseid kive
Okkalisi oksi
Lilli
Puidust rist

Teema:

Jeesus sureb ristil.
Oma surmaga lunastab ta
inimeste patud.

Ettepanekuid laulmiseks:

Ei unusta Suurt Reedet ma
Jeesus, mind meeles pea
Oh Isa, sinu kätte (Taize-laulud)
Kõik lõpetatud (KLPR 91)
Oh Jeesus sinu valu (KLPR 94)

Laul

Linaga kaetud kausis on rohelisi oksi. Osadel lastakse katsuda ja kombata kausi sisu ning seda nuusutada. Nad võivad kirjeldada, kuidas kausis olev asi tundub või lõhnab, kuid nad ei tohi seda otse välja öelda. Linaga kaetud kauss käib ringi ja igaüks võib piiluda lina alla. Lõpuks annab juhendaja igaühele oksa, mida nuusutada ja vaadata. Oks pannakse tooli alla hoiule.

Juhendaja võtab rohelise lina. Ta paneb selle koos abiliseaga ringi sisse, aga mitte päris keskele, sest sellest saab hiljem alguse tee.

JEESUS VAHISTATAKSE

Juhendaja: Me võime mõelda ühe aia peale. On öö. Jeesus läheb aeda, kus on päris pime. Jeesus on üksi ja ta kardab. Hirm on nagu raske koorem ta õlgadel.

Must sifoonrätik pannakse rohelise lina peale. Küünal süüdatakse ja pannakse sifoonrätiku peale. Raske kivi saadetakse ringi käest kätte. Lõpuks pannakse kivi linade peale.

Juhendaja: Jeesus kardab ja palvetab: „Jumal, sündigu sinu tahtmine, mitte minu.“ Jumal läkitab oma ingli Jeesust julgustama.

Küünal pannakse kivi kõrvale ja valge sifoonrätik mässitakse ümber kivi.

Juhendaja: Öises aias on midagi kuulda! Inimeste samme ja valju häält.

Tammutakse jalgadega vastu põrandat.

Juhendaja: Pimedusest tulevad sõdurid. Nad on kaugelt ära tuntavad tõrvikute valguses. Ka üks Jeesuse sõber, Juudas, on nendega. Juudas käib sõdurite ees. Juudas on sõlminud sõduritega kokkuleppe: „See, keda ma suudlen, on Jeesus. Vahistage tema.“

Juhendaja: „Väesalk, paigal!“ Sõdurid jäävad seisma. Juudas läheb Jeesuse juurde ja suudleb teda. Jeesus ütleb Juudasele: „Sa oled minu hea sõber. Kas sa reedad mind selle sõpruse märgiga?“ Sõdurid vahistavad Jeesuse ja seovad ta kinni.

Köis seotakse küünla ümber.

Juhendaja: Sõdurid seovad Jeesuse kinni ja hakkavad teda linna viima. Kui Jeesuse jüngrid seda näevad, ehmuvad nad ja põgenevad joostes.

Juhendaja: Sõdurid viivad Jeesuse Pontius Pilaatuse, Rooma kohtuniku juurde. Kuigi on öö, seisab palee ees palju rahvast. Nad näevad vihased välja. Pontius Pilaatus kuulab Jeesust üle. Ta küsib, mis on süüdistused Jeesuse vastu. „Ta on pilganud Jumalat, ta peab surema“, hüütakse. Nad karjuvad aina kõvemini: „Lööge ta risti, lööge ta risti!“ Pilaatus mõistab Jeesuse surma.

JEEBUS KANNAB OMA RISTI

Juhendaja: Sõdurid viivad Jeesuse ära. Nad viivad ta selle värava juurde, mis viib Kolgatale.

Kolmest pruunist linast tehakse tee, mis viib roheliselt linalt välja. Tee algusesse tehakse nõörist linna värav ja Küünal tõstetakse värava juurde.

Juhendaja: Jeesus alustab väga rasket teekonda. Mis te arvate, mis teeb selle tee nii raskeks?

Võetakse välja korv, kus on väikseid kive. Osalejad võivad vastata juhendaja küsimusele ja panna kivi teekonna algusesse.

Juhendaja: Sõdurid panid Jeesuse risti kandma. Ta peab seda tassima terve tee ülesmäge kuni Kolgata otsa välja.

Kahest pruunist linast tehakse risttee, nii et pruunid linad moodustavad omavahel risti.

Juhendaja: Sõdurid löövad ja mõnitavad Jeesust: „Kas sina oled see uus juutide kuningas? Sellisel juhul vajad sa ju krooni!“ Sõdurid panevad Jeesusele pähe kibuvitstest punutud pärja krooniks.

Juhendaja saadab ringi korvi, kus on okastega oki. Osalejad võivad neid katsuda. Siis juhendaja punub okstest pärja ja paneb selle risti keskele, sinna, kus pruunid teed ristuvad. Küünalt liigutatakse veidi edasi.

JEEBUS KOHTUB INIMESTEGA RISTITEEL

Juhendaja: Kui Jeesus on kõndinud natuke maad Kolgata poole, ta kukub. „Tõuse püsti!“ karjuvad sõdurid. Aga Jeesusel ei ole enam jõudu. Seega sõdurid võtavad ühe mehe, Siimona Küreenest, kandma Jeesuse risti. Siimonal pole valikut. Ta võtab risti ja tassib seda. Siimona sümboliks paneme tee peale lilleõie, sest ta aitas Jeesust.

Juhendaja: Jeesusele pannakse jälle rist õlgadele. Ümberringi on inimesi, kes pilkavad ja mõnitavad teda. Seal on ka neid, kes nutavad ja leinavad. Järsku jookseb üks laps tee peale. Ta ei mõista, miks Jeesust pilgatakse. Mkis keegi ei aita teda? Laps näeb, et Jeesus kannatab. Ta annab Jeesusele vett juua. Selle lapse sümboliks panen lilleõie.

Juhendaja: Mõne meetri kaugusel seisab Maarja, Jeesuse ema. Jeesus peatub. Maarja läheb Jeesuse juurde. Ta ei saa Jeesust aidata, kuid oma südames ta kõnnib Jeesuse kõrval ja kannatab koos temaga. Ka Maarjale panen siia lilleõie.

Juhendaja: Lõpuks jõuab Jeesus Kolgatale. Seal löövad sõdurid ta risti.

RISTIL

Juhendaja: Rist tõstetakse püsti. Jeesuse mõlemale poole lüüakse risti röövel.

Seotakse köis küünlalt lahti ja pannakse puidust rist ja küünal okaskrooni keskele.

Juhendaja: Risti jalamil on inimesi, kes naeravad, pilkavad ja ütlevad: „Aita nüüd iseennast, sa ju aitasid nii paljusid. Tule ristilt alla, kui sa oled Jumala poeg.“ Jeesus kuuleb nende sõnu ja palvetab: „Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mis nad teevad.“

Juhendaja: Veidi hiljem Jeesus palvetab: „Isa, sinu kätte ma annan oma vaimu.“ Siis Jeesus sureb.

Kustutatakse küünal ära. Juhendaja vaikib natuke aega enne, kui jätkab.

Juhendaja: Inimesed lähevad ära. On surmvaikne. Jeesus on surnud. Aga seal, kus inimesed mõtlevad, et kõik on läbi, hakkab sündima midagi uut. Nimelt Jeesus on öelnud oma sõpradele: „Ma suren ära, aga kolmandal päeval ma tõusen surnuist üles.“ Jumal äratab surnuist üles. Surmal ei ole viimast sõna. Ristipuu muutub surma puust meie jaoks elu ja rõõmu puuks.

Neli rohelist lina pannakse pruunide teede vahele, nõnda et pilt on nagu suur puu. Osalejad ääristavad puu roheliste okstega, nii et sellest moodustub üks suur võidupärg.

Laul

ÜLESTÕUSMISPÜHA

Materjalid:

Pilt, mis sai suurel reedel valmis
Kollane ümmargune lina
Hall lina
Valge lina
Suur kivi
Kuus musta lina
Kaunistamismaterjale, millest saab teha lilli ja loomi
Uus küünal (Võib olla ka Kristuse monogrammiga küünal)

Teema:

Tähistades Jeesuse
ülestõusmist, tähistame
elu võitu surma üle. Surm ei ole elu lõpp.

Ettepanekuid laulmiseks:

Ta üles tõusnud on	Tulge tänage Jumalat (Taize-laulud)
Mu Jeesus, mu päästja	Kiitke nüüd Jumalat (Taize-laulud)
Halleluuja, Jeesus elab	Lendas ingel taevastest (KLPR 108)
	Võidu saanud, võidu saanud (KLPR 119)

Ringi keskel on Suure Reede põrandapilt, millelt on eemaldatud Ketsemani aed. Risti keskel on ümmargune kollane lina. Risti ülemisse ossa on tehtud halli linaga hauakoobas. Selle sisse on volditud valge lina. Halli lina ehk hauakoopa ees on suur kivi. Terve põrandapilt on kaetud mustade linadega.

Juhendaja: Täna me saame rõõmustada. Pühitseme ülestõusmispüha, Jeesuse surnuist üles tõusmise püha.

Laul

Juhendaja: Õues paistab päike. Lauldes me tunneme päikesepaistet ka oma südames. Aga siin keskel on veel täiesti pime. On ikka veel öö. Laseme päikesel tõusta ka ringi keskele.

Mustad linad võetakse ära mänguga: Juhendaja noogutab ühele osalejale, kes võtab ära ühe musta lina ja noogutab siis kellelegi teisele, kes võtab järgmise lina ära. See kordub, kuni kõik mustad linad on kõrvaldatud. Nüüd on näha pruuni risti, mille keskel on kollane „päike“ ja ümberringi rohelised linad.

Juhendaja: Nüüd on päike tõusnud ka siin meie keskel. Me tahame tänada Jumalat päikese eest, eriti nüüd ülestõusmispühadel.

Mängitakse koos pantomiimiga, kuidas päike tõuseb.

Juhendaja: Päike on oluline kõige elava jaoks, sest see annab kasvu. Kui päike paistab, vili kasvab ja lilled puhkevad õide. Liblikad lähevad lendu, lallekesed sünnivad, väikesed ja suured loomad rõõmustavad kevade üle. Mis loomi teile veel meenub?

Tehakse kaunistamismaterjali abil loomakesi muru peale.

Juhendaja: Ka meie, inimesed, rõõmustame valguse üle ja sirutume selle poole. Ka meie süda on avatud kõigele uuele.

Juhendaja: On väga varajane hommik, on veel täitsa pime, kui Maarja Magdaleena hakkab liikuma. Ta kõnnib üksi mööda Jeruusalemma tänavaid. Ta teab, et Jeesus on surnud, ta igatseb olla Jeesuse ligi. Tal on ükskõik, kui teised ütlevad: „Ära mine sinna. See on ohtlik, kui sõdurid sind näevad.“ Ta jõuab aeda, kus on Jeesuse haud. Ta näeb, et kivi on haua eest ära veeretatud.

Kivi veeretatakse haua sissekäigu eest ära.

Juhendaja: „Nad on viinud ta ära. Jeesus on läinud“, mõtleb Maarja Magdaleena hirmunult. Ta jookseb väga kiiresti oma sõprade juurde. „Haud on tühi. Nad on võtnud Jeesuse hauast ära ja ma ei tea, kuhu nad on ta pannud!“ Siimon Peetrus ja Johannes jooksevad koos Maarjaga haua juurde nii kiiresti kui suudavad. Mehed lähevad hauda sisse, aga Maarja jääb välja seisma, nagu oleks ta kivistunud. Ta vaatab tumedat hauda ja suudab ainult mõelda, et Jeesus on temalt ära võetud. Peetrus ja Johannes tulevad ja räägivad, mis nad on hauas näinud: surilina, mille sisse Jeesus oli mässitud, oli kõrvale pandud. Muidu ei olnud hauas mitte midagi. See oli tühi.

Valget lina tuuakse veidi hauast välja nõnda, et see on nagu hauast lähtuv valgusekiir.

Juhendaja: Maarja ei näe ega kuule midagi. Ta ainult vahib pimedat hauda ja nutab. Samas, läbi pisarate näeb ta inglit. Ingel vaatab Maarjat ja küsib: „Miks sa nutad?“ „Jeesus on ära, ja ma ei tea, kuhu ta on viidud.“ Maarja keerab ringi ja näeb meest, kelle ta arvab aedniku olevat. „Kas sina oled Jeesuse ära viinud? Palun ütle mulle, kuhu.“ Siis mees ütleb vaikselt: „Maarja!“

Juhendaja võib paluda osalejatel korrata nime vaikselt: Maarja!

Juhendaja: See on Jeesuse hääl. Seda häält tunneb Maarja hästi! Niimoodi on Jeesus alati teda kutsunud. Jeesust polegi ära viidud. Ta on tõusnud surnuist üles. Ta elab! Maarja tahaks Jeesust puudutada, kallistada, olla tema lähedal. Aga Jeesus ütleb: „Maarja, ära puuduta mind.“ Maarja vaatab imestunult: Miks ma ei tohiks Jeesust puudutada? Kas ta saadab mind ära nüüd, kui olen lõpuks saanud ta tagasi?

Juhendaja: Jeesus vaatab Maarjat hellalt ja ütleb: „Maarja, sa ei saa minust kinni hoida. Ma lähen oma Isa juurde. Mine sina mu sõprade juurde ja räägi neile, mis sa oled näinud. Mina elan ja ka nemad peavad elama. Ka sina, Maarja, pead elama! Mine nende juurde, kes ootavad teadet sellest, et elu on ikkagi võitnud surma.“

Juhendaja: Tasapisi jõuab kõik Maarjale kohale. Ta vaatab enda ümber, näeb ilusat aeda ja õitsevaid puid. Ta tunneb lillede lõhna ja kuuleb mesilaste suminat. Nüüd ta näeb seda, mida ta varem polnud märganud: päike on tõusnud.

Juhendaja: Jeesus elab. Ta on üles tõusnud surnuist. Ta on võitnud surma. Me süütame küünla ülestõusnud Jeesusele.

Süüdatakse uus küünal, ülestõusmise küünal.

Juhendaja: Sellest päevast alates on inimesed seda uudist edasi rääkinud, isad ja emad oma lastele ja nemad omakorda oma lastele. Jeesus on üles tõusnud! Ka meie kirikus on lause, mida korratakse: „Kristus on üles tõusnud!“ Sellele vastatakse: „Tõesti, Ta on üles tõusnud!“

Küünalt antakse ringis edasi inimeselt inimesele. Ulatades küünalt kõrvalistujale öeldakse „Kristus on ülestõusnud!“ ja küünla vastu võtja ütleb: „Tõesti, Ta on üles tõusnud!“

Lõpuks pannakse küünal kuldse lina keskele. Küünla alla võib panna kuldse küünlaaluse.

Juhendaja: Jeesus on meie ülestõusmispüha päike.

Palve: Hea Jumal, Me täname ja ülistame Sind. Sina annad elu sinna, kus on kitsas, kinnine, külmunud ja surnud. Sina lased kõigil õitseda, aina uuesti. Me näeme varsti enda ümber tärkavat kevadet. Kogu loodu kuulutab siis Sinu väge ja sinu võitu kaduvuse ja surma üle. Sina vabastasid Jeesuse hauast ja äratasid Ta surnuist ülesse. Jeesus elab ja meie usume ja loodame, et ka meid äratatakse surnuist kadumatusse ellu. Me palume Sind, nagu Jeesus meid õpetas. Meie Isa...

Lõpuks väljendatakse ülestõusmispühade rõõmu lauldes ja tantsides.

NELIPÜHAD

Materjalid:

Neli halli lina
Valge ümmargune lina
Kaunistamismaterjale
Raske kivi
Erinevat värvi sifoonrätikuid

Teema:

Püha Vaim kõrvaldab hirmu, toetab ning aitab märgata Jeesust meie elus.

Ettepanekuid laulmiseks:

Täida hinged, Püha Vaim
Püha Vaim, lange
Püha Vaim, puuduta mindki
Süüta me hinges (Taize-laulud)

Tants

Juhendaja jagab neli halli lina osalejatele ringi igasse kanti ja palub neid käest kätte edasi anda.

Juhendaja: Katsu ja tunnetä lina. Kuidas see tundub? Mida selle värv sulle meelde tuletab? Võibolla sa leiad midagi, mis on ka meie tänases loos.

Vesteldakse veidi osalejate mõtetest ja pannakse linad suureks halliks nelinurgaks ringi keskele. Kahel linal keeratakse üks nurk maha, nii et kujund meenutab suurt halli maja.

Juhendaja: Mida see pilt teile meenutab?

Vesteldakse veidi osalejate mõtetest. Kui keegi maja ei maini, toob juhendaja selle lõpuks välja.

Juhendaja: Kellel on seljas midagi halli? Kas leiate halli värvi sellest toast? Tulge kõik teie, kellel on riietes midagi halli, selle maja ümber seisma. Kõigepealt teeme seinad, siis katuse.

Juhendaja: Kas seinad on tugevad? Kuidas katus meid kaitseb?

Juhendaja: Kas keegi tahab katsetada, kuidas selles majas on olla?

Mõned osalejad võivad kordamööda majja sisse minna ja öelda, mis tunne seal on olla. Keset maja asetatakse põrandale valge ümmargune lina.

Juhendaja: Mine ja too kaunistamismaterjalide hulgast kolm eset, millega sa märgid ära oma koha selle valge lina peal.

Juhendaja: Meil kõigil on oma koht selles majas, ümber selle laua.

Raske kivi tõstetakse valge lina keskele, nii et potsatust on kuulda.

Juhendaja: Inimestega on juhtunud midagi rasket ja kurba. Nad kardavad.

Igaühele antakse sifoonrätik. Nendega võib mängida: Neid visatakse õhku ja puhutakse lendu. Mässitakse rätik rusika sisse ja tehakse rusikas ettevaatlikult lahti. Üllatus – lilleõis puhkeb! Rätikutega lehvitatakse. Puhudes rätikuid lendu mõeldakse, kuidas need tuulega kaasa läheksid.

Iga osaleja paneb rätiku kivi juurde nii, et see lähtuks kivist tasapisi avaneva päikesekiirena. Kivi tõstetakse ära. Kivi liigutades võidakse koos öelda: Raske muutus kergeks.

Juhendaja: Jeesus töötas, et me saame väe, Püha Vaimu. See on nagu tuul, mis liigutab puu lehti ja oksid, liigutab pilvi ja annab purjekale hoogu. Püha Vaim ajab ära hirmu ja annab meile julgust. Kui Püha Vaim puudutab meie südant, paneb see meidki liikuma.

Loetakse Piiblist Apostlite teod 2:1–4.

Palve: Hea Jumal, sina andsid jüngritele Püha Vaimu. See pani nad liikuma ja kuulutama, et Jeesus elab ja koos Temaga ka meie elame. Sina oled ristimisel andnud meile Püha Vaimu. Ta on hea Vaim, kes juhivad meid täna, homme ja igal meie elupäeval. Tänu Sulle selle eest! Aamen.

Laul

INGEL KÄIB KOOS MEIEGA

Materjalid:

8 pruuni lina
Nööre
Kive
Pakse tikke / oksi / käbisid
Erinevat värvi linu
Pill
Kaunistamismaterjale

Teema:

Ingel käib koos meiega meie teel ja kaitseb ohtude eest. Meiegi võime olla üksteisele ingliteks.

Ettepanekuid laulmiseks:

Mul on üks ingel
Sa ümbritsed mind kõigil teedel
Issand on me pelgupaik (Taize-laulud)

Laul

Kõik osalejad istuvad ringis. Kordamööda tõusevad osalejad püsti ja kõnnivad kinnisilmi ümber istujate.

Siis ringis istujad sulgevad oma silmad. Üks osalejatest kõnnib ringi sees silmad lahti, aegajalt peatub kellegi juures tõstes oma käed tema pea peale või näo ette nii, et ta teist ei puuduta. Kui istuja tunneb, et käed on lähedal, võib ta oma silmad lahti teha. Teine variant on see, et kõndijal on käes udusulg, millega ta istujaid õrnalt puudutab.

Juhendaja teeb koos osalejatega ringi keskele maja nelja pruuni linaga.

Juhendaja: Kas keegi teist tahaks proovida, mis tunne on istuda siin keskel asuvas majas?

Üks osalejatest läheb ja istub majja. Ta valib ringis istujate hulgast ühe inimese, keda ta usaldab. Majas istuja paneb oma silmad kinni ning „usaldusisik“ tuleb ja juhatab ta ringi tagasi.

Koos osalejatega ehitatakse pruunidest linadest teine maja.

Juhendaja: Kes teist tahaks saada juhatatud ühest majast teise?

Üks osalejatest läheb ja istub majja. Ta valib osalejate hulgast kellegi, keda ta usaldab. Majas istuja paneb oma silmad kinni. Seekord „usaldusisik“ aga ei puutu majas istujat, vaid juhatab teda sõnadega, kõndides ta kõrval.

Juhendaja: Ka oma elus me hakkame liikuma ja jõuame päralt. Kõigil meil on olemas sisemine hääl, mis annab nõu, kuhu meil tuleb minna. Seepärast kõrvalkõndija ülesanne ei ole otsustada suunda, vaid kaitsta teel olemist.

Osalejad ehitavad koos juhendajaga kahe maja vahele nõõridest teeraja. Tee peale panakse takistusi: kive, oksti, käbisid, linu, nõnda, et teel on võimalik kõndida.

Osalejad saavad proovida kinniste silmadega möõda teed ühest majast teise kõndida. Koradamõõda on nad see, kes juhatab ja see, keda juhatakse. Juhatatav võib kõndida tee peal vabalt, ainult takistuse ees olles võtab juhataja kõndijal käest kinni või puudutab teda, et ta takistuste otsa ei komistaks.

Juhendaja: Nüüd sa võid ehitada endale oma tee ühest majast teise. Tee võib olla lai või kitsas, sirge või käännuline, tasane või tõõsude ja langustega, tume või hele, ohtlik või turvaline.

Osalejad valivad endale linad, millest ehitada ühest majast teise teerada.

Juhendaja: Pane nüüd silmad kinni ja hakka ettekujutluses möõda oma teed astuma.

Juhendaja: Vaata ringi. Milline tee on sinu ees? Kui pikk see on? Kuhu see viib? Sa hakkad nüüd möõda seda teed astuma. Kas see on suur tänav või pisike teerada või hoopis midagi muud? Kas sa näed kivisid või auke? Kas tee peal on sild, mis on vaja ületada? Vaata teepeenraid. Näed lilli ja muru, võibolla ka maju. Sa jõõvad väikese järve juurde. Peatu ja istu aasale järve kaldal. Sa pole üks. Hea sõber on koos sinuga. On aeg tõõsta ja tagasi minna. Kõndides vaata veel ringi. Nüüd oled tagasi seal, kust sa teele asusid.

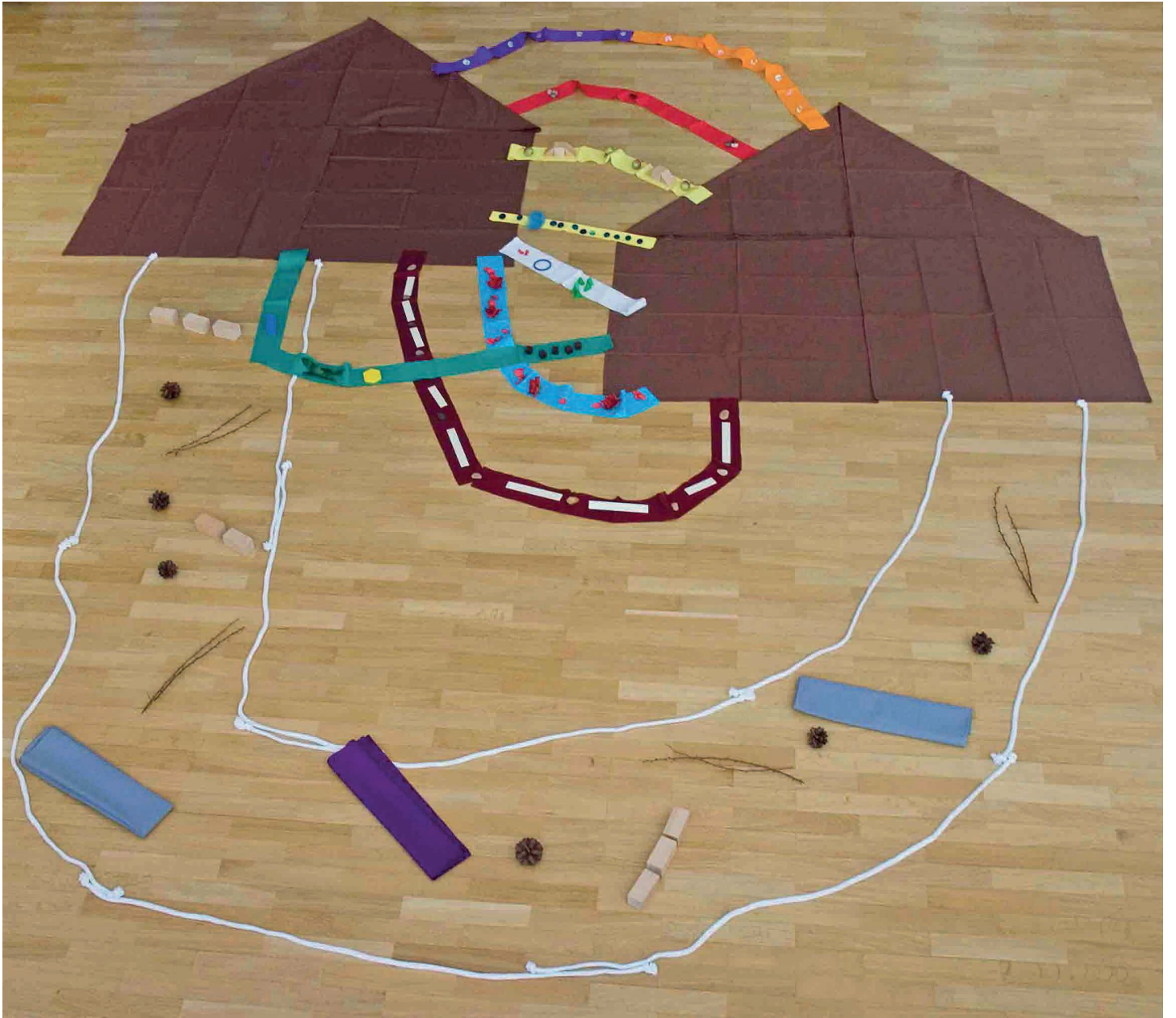
Pilli hääl.

Juhendaja: Tee nüüd oma silmad lahti. Võid võtta kaunistamismaterjale ja asetada oma tee peale neid asju, mida sa äsja oma ettekujutluses nägid.

Juhendaja loeb Piiblist salme Psalmist 91, pannes rõõhku eriti salmidele 11–12.

Palve: Hea Jumal. Sa hoolitsed meie eest ja kaitsed meid oma käega. Me täname Sind selle eest. On hea, et saame Sind usaldada. Me palume, jää alati meie juurde, täna, homme ja meie kõikidel elupäevadel. Me vajame ingleid oma teele. Amen.

Laul

SURM

Materjalid:

Kolm valget lina (suur ja kaks väikest)
Küünlaid
Kive
Klaaskive
Musta värvi lina
Valge sifoonrätik

Teema:

Iga inimese elu on väärtuslik ja ainulaadne.
Ka surres on inimene Jumala juures hoitud.

Laul: Jumala peopesal (võib laulda koos liigutustega)

Kõik panevad oma käed enda ette moodustades pihkudest linnupesa.

Juhendaja: Sinu kätes on midagi väga väärtuslikku. Seda võib silitada. Võime panna selle sinna, kuhu paneme kõik olulise, oma südamesse.

Juhendaja: Nüüd räägin teile ühest inimesest, keda ma pole kunagi tundnud, kuid kellest ma olen kuulnud: oma vaarisast. Ta sündis aastal 1874. Tema sündimise märgiks paneme siia põrandale valge lina. See räägib meile rõõmust, mida tema sündimine tõi ta perele.

Juhendaja paneb valge lina ringi keskele.

Juhendaja: Nii nagu tol ajal oli kombeks, sai Julius üsna pea pärast sündi ristitud.

Süüdatakse küünal, mis pannakse valge lina peale.

Juhendaja: Ma pole eriti palju kuulnud oma vaarisa elust. Sellesse kuulus arvatavasti väga tavalisi asju; oli midagi, mis kurvastas. Kui sulle tuleb meelde midagi, mis inimest võib elus kurvastada, võid võtta siit ühe kivi ja selle asja välja öelda.

Osalejad mõtlevad ja ütlevad erinevaid kurbasid asju, mis elus võivad juhtuda, ja panevad iga kurva asja märgiks kivi lina peale.

Juhendaja: Mõnikord oli elu väga tore. Võibolla ta oleks tahtnud rõõmust hüpata ja kallistada tervet maailma. Milliseid häid asju võib elus juhtuda? Ütleme neid nüüd välja nende värviliste kivikestega.

Osalejad nimetavad elu rõõmsaid sündmuseid ja panevad iga rõõmsa asja märgiks värvilise kivikese lina peale.

Juhendaja: Mida kauem me mõtleme, seda rohkem tuleb toredaid asju meelde. Ühel kenal päeval Julius kohtus inimesega, kes sai talle väga tähtsaks: Pauliine, mu vaarema. Nad abiellusid ja said kaks last. Lastest tunnen ma ainult ühte: Pauli, kes on mu vanaisa. Ka need lapsed ristiti pärast nende sündi.

Juhendaja süütab kaks küünalt ja paneb need väikeste valgete linade peale suure lina kõrvale.

Juhendaja: Ka Pauli elus oli asju, mis olid rasked, ja asju, mis olid head. Võime veel mõne kivi ja klaasist kivikesse nende märgiks lisada.

Juhendaja: Elu läks edasi. Julius ja Pauliine nägid, kuidas lapsed kasvasid ja said täiskasvanuks. Ühel päeval jäi Julius väga haigeks ja natukese aja pärast suri. Juliuse naine, lapsed ja sugulased kurvastasid ja nutsid palju.

Valge lina peidetakse mustade linadega ära. (NB! Küünalt ei kustutata, vaid see tõstetakse kõrvale. Omal ajal muutub see ülestõusmise valguseks.)

Juhendaja: Ja nagu alati, kui keegi sureb ära, ka Julius maeti. Naine ja lapsed käisid koos temaga viimase teekonna surnuaeda. On kombeks, et matustel tullakse kokku ja peielauas meenutatakse kõiki häid asju surnud lähedase elus. Nõnda meenutati Juliuse matustel: Kas te mäletate, kui Pauliine jalutas Juliusele vastu ja nad tutvusid? Milline imeline päev see oli! Siis sündis kaks tervet last. Kas mäletate, kui kannatlik ta oli, kui ta õpetas oma lapsi jalgrattaga sõitma? Neid ja palju muid asju meenutati Juliuse kohta.

Nende mälestuste märgiks pannakse mustade linade peale klaasist kivikesi.

Juhendaja: Võibolla peielauas arutati ka seda, kus Julius praegu on. Võibolla keegi ütles: Meie küll matsime ta maha, kuid see, kus ta praegu on, jääb meie jaoks saladuseks.

Valge sifoonrätik asetatakse mustade linade peale.

Juhendaja: Mu isa ütles, et ta usub kindlalt, et vanaisa on Jumala juures ja et ta on seal hästi hoitud.

Põlev küünal tõstetakse tagasi keskele, valge sifoonrätiku peale.

Laul: Minu õnn on olla, neljas salm

Tõustakse püsti ja võetakse kätest kinni.

Palve: Jumal. Me mõtleme nende oma armsate inimeste peale, kes on surnud. Me usaldame, et nad on sinu juures hoitud. Sina tead meie leina ja igatsust. Ole meiega. Aamen.

TEISI PIIBLI LUGUSID

LOOMINE

Materjalid:

Puidust rõngas

Piibel

Pruune linu

Kauss, kus on mulda

Triangel

Kaunistamismaterjale, millest saab teha inimesi, loomi, puid, lilli, kalu, veetaimi

Rohelisi linu

Siniseid linu

Teeküünlaid

Kellamäng

Kollaseid linu

Küünal

Teema:

Jumal on loonud maailma ja kõik, mis maailmas elab. Meie ülesandeks on hoolitseda maailma eest.

Ettepanekuid laulmiseks:

Kes on loonud lillekese

Jumal on loon'd

On kogu maailm tema käes

Väikene süda

(Loomislugu võidakse jagada ka mitmeks osaks (aas, vesi jne) ja rääkida seda jupiti erinevatel kohtumistel. Sellisel juhul võib juurde panna rohkem laule ja kehalisi harjutusi.)

Laul

Juhendaja: Me inimesed elame maa peal. Meie jaoks on iseenesestmõistetav, et päike tõuseb igal hommikul, et meil on piisavalt toitu, et on vett, mis meid värskendab. Aga kust see kõik tuleb? Kes on teinud maailma selliseks nagu see on? Ja mida võime meie teha selleks, et maailm püsiks ilus ja hea? Täna me täname Jumalat Tema loomistöö eest.

Juhendaja paneb puidust rõnga veerema või tiirlema. Nii kaua kuni rõngas on liikumises, löövad osalejad takti lüües kordamööda käsi kokku ja siis vastu põlvi. Kui rõngas peatub, annab keegi osalejatest sellele uue hoo sisse ja jälle plaksutatakse käsi kokku ja vastu põlvi, kuni rõngas jääb seisma. Kõik kordub.

Lõpuks pannakse rõngas ringi sisse põrandale.

Juhendaja võtab Piibli kätte, laseb selle käest-kätte ringis edasi ja kui ring on täis saanud, paneb Piibli rõnga sisse põrandale.

Juhendaja: Me saame lugeda kohe Piibli esimestelt lehekülgedelt, et Jumal on loonud maailma ja kõik, mis seal elab. Meile, inimestele, on Jumal andnud ülesandeks uurida ja kaitsta loodust. Piibliloos lõi Jumal maailma seitsme päevaga. Iga loomise päev lõppeb lausega: „Ja Jumal nägi, et see oli hea.“

Juhendaja: Järgmise lauluga me täname Jumalat loomise eest.

Laul

MAA

Piibli ümber asetatakse pruune linu.

Kauss, kus on mulda sees, kaetakse linaga ja saadetakse ringis edasi. Kõik saavad panna käe lina alla ja katsuda, mis kausis on. (Või siis lastakse ainult mõnel osalejalt katsuda mulda ja näidata pantomiimiga, mida selle kausis oleva asjaga teha võib). Lõpuks pannakse kauss pruunide linade peale.

Juhendaja: Istume täitsa vaikselt, käed põlvede peal. Oleme tasa nagu muld.

Triangli hääl.

Juhendaja: Võtame üksteisel käest kinni. Niimoodi ringis istudes oleme koos ümmarguselt, nagu ümmargune maakera.

Triangli hääl.

Juhendaja: Paneme jalad tugevasti maha. Maa kannab meid.

Triangli hääl.

Juhendaja: Teeme oma pihud kausiks. Maa sisse võidakse igasuguseid asju ära peita.

Triangli hääl.

Juhendaja: Huvitav, mida muld meile räägiks, kui saaksime talle oma häält laenata?

Osalejad ütlevad, mida muld võiks rääkida.

Osalejatel palutakse moodustada kaunistamismaterjalist inimesi ja erinevaid loomi pruunide linade peale.

AAS

Pannakse rohelisi linu pruunide linade ümber.

Juhendaja: Pane oma silmad kinni. Ma kutsun sind kaasa fantaasiamatkale. See matk viib meid aasale.

Triangli hääl.

Juhendaja: Aas jutustab meile: „Suvel olen ma ilus roheline. Ma sain alguse paljudest väikestest seemnetest. Ma olen kasvulavaks paljudele ilusatele lilledele, puudele ja põõsastele. Käi siin ringi ja vaatle mu mitmesuguseid lilli ja puid.“

Triangli hääl.

Osalejad kaunistavad rohelised linad aasa puude ja lilledega.

VESI

Roheliste linade ümber pannakse siniseid linu.

Juhendaja: Mida need sinised linad teile meenutavad? Väljendage oma mõtteid erinevate žestide ja liigutustega.

Osalejad näitavad kordamööda, mis neil meelde tuleb. Näiteks ujumist, aerutamist jne. Teised kordavad näidatud liigutust koos.

Juhendaja: Vesi ütleb: „Ma voolan maast välja. Ma kastan maad. Ma kustutan janu. Ma oskan tekitada suuri laineid. Minu sees elavad paljud erinevad tegelased.“

Osalejad kaunistavad sinised linad kalade ja veetaimedega.

ÖÖTAEVAS

Siniste linade ümber pannakse tumesiniseid linu.

Juhendaja: Öö on saabunud. Taevas on tume, lausa must.

Triangli hääl.

Juhendaja: Paljud tähed säravad öises taevas. Ka meie saame mängida, et oleme tähed.

Näidatakse kätega tähtede „vilkumist“. Triangli hääl.

Juhendaja: Öösel on taevas näha ka kuu. Mängime, et oleme kuu.

Tehakse kätega ring pea kohale, nagu suur ümmargune kuu. Triangli hääl.

Juhendaja: Öine taevas ütleb: „Ma olen pime, aga minus säravad lugematud väikesed ja suured tähed. Ka kuu kumab peegeldades valgust maa peale.“

Triangli hääl.

Osalejad panevad teeküünlaid tähtedeks tumesiniste linade peale.

PÄIKE

Juhendaja mängib kellamänguga heliredelil alt ülesse.

Juhendaja: Kui öö on möödunud, algab jälle päev. Päeval paistab päike maa peale.

Kellamängu mäng kordub.

Juhendaja: Päike ütleb: „Hommikuti ma tõusen väga aeglaselt taevasse. Siis ma süüan maa peale. Annan valgust ja soojust. Inimesed, loomad ja taimed rõõmustavad mind nähes.“

Osalejad võivad kollaseid linu kolmnurkadeks ja panevad need põrandale nõnda, et need suunduvad tumesinistest linadest välja nagu päikesekiired.

VASTUTUS LOODU EEST

Juhendaja: Meie ees on suur, värviline pilt. Me näeme maad, kus on inimesi ja loomi. Kõik selle on Jumal loonud, sest Ta armastab meid. Jumal kingib meile kõik ilusad asjad maa peal. Ta laseb kõigel kasvada ja annab rohelist.

Tänuhäeks süüdatakse küünal, mis pannakse Piibli kõrvale.

Juhendaja: Jumal on andnud meie kanda vastutuse maa ja maailma eest, kõige eest, mis maa peal kasvab ja elab. Ta on kinkinud need meile. Jumal tahab, et me kaitseme maad. Ta ei taha, et me reostaksime vett ja õhku, metsa või tänavaid. Ta ei taha, et hävitame taimi ja loomi. Sellepärast me peamegi meeles pidama, et Jumal on andnud maailma meile kingituseks ja meie ülesandeks on seda kaitsta. Järgmise tantsuga me tahame tänada Jumalat kõige eest, mis Ta loonud on.

Tants

JAAKOBI UNENÄGU

Materjalid:

Suur puidust rõngas
Kolm pruuni lina
Kellamäng
Suuri potikilde
Raske kivi
Roosiõli anumad
Kive
Kaunistamismaterjale
Muusikat
Küünal

Teema:

Kui midagi väga tähtsat puruneb, on meelehärmist raske üle saada. Jaakob on vedanud alt oma venda ja põgeneb. Ta saab siiski uue võimaluse, uue alguse ning kindluse, et Jumal ei jäta teda maha, vaid andestab talle.

Juhendaja: Järgmise mängu abil tahan uurida, kuidas sa elad.

Suurt rõngast veeretatakse ringis ühelt osalejalt teisele. See, kes saadab rõnga teisele, küsib: „Kuidas sul läheb?“ Rõnga vastuvõtja vastab ja saadab siis rõnga jälle edasi, kuni kõik on saanud nii küsida kui vastata.

Juhendaja valib osalejate hulgast ühe, kes omakorda valib veel kolm inimest. Nemad panevad koos rõnga põrandale ning voldivad kaks pruuni lina rõnga peale nõnda, et ringi keskel on lõpuks ümmargune pruun ala.

Juhendaja: Vaadake seda pilti. Mida see meenutab?

Vesteldakse hetk osalejate mõtetest.

Juhendaja: Loos, mida ma täna teile jutustan, on see pruun ala maa. Ümmargune maakera. Selle maakera peal on meil igapäev oma koht. See maakera kannab meid ja on meie kodu.

Juhendaja: Kui sa kuuled pilli häält, võid näidata liigutusega, mis sulle meelde tuleb, kui mõtled maakera peale.

Juhendaja mängib kellamänguga heliredelit alt ülesse. Osalejad võivad kordamööda näidata oma mõtteid. Teised kordavad alati liigutust koos.

Juhendaja: Mulle tuli mõte, et ma tõusen redelil alt ülesse. Kui ma mängin uuesti, pane oma silmad kinni. Kujuta ette, et su ees on redel, ja hakka üles ronima. Mõtle, kuhu küll oled sattunud.

Juhendaja mängib uuesti kellamänguga heliredelit alt ülesse ja osalejad teevad, nagu nad roniks redelil ülespoole. Lõpuks istutakse tagasi oma kohtadele.

Juhendaja: Mul on üks saladus. Saadan selle nüüd ringi käest kätte. Sa võid seda katsuda, aga ära ütle midagi enne, kui kõik on saanud hoida seda pakki oma käes.

Pruuni lina sisse mässitud suured potikillud saadetakse ringis edasi. Kui pakk on jõudnud tagasi juhendajale, ütleb juhendaja:

Juhendaja: Ehk saate sellest liigutusest aru, mis selles pakendis on.

Juhendaja näitab pantomiimiga, kuidas ta hoiab midagi väärtuslikku oma käes, see kukub ning puruneb kildudeks.

Osalejad kordavad liigutust ja ütlevad, mida see nende meelest tähendab.

Juhendaja: Kui midagi meie jaoks väärtuslikku katki läheb, see jätab meisse jälje. Ma tahan näidata, mis juhtub, kui midagi läheb katki.

Juhendaja: Pane oma silmad kinni. Pane mõlemad käed põlvede peale nii, et ma saaksin midagi su peopessa panna.

Juhendaja võtab suure kivi ja paneb selle osaleja käte peale. Siis ta palub sellel, kelle kätel kivi on, oma silmad lahti teha. Siis annab osaleja kivi järgmise osaleja kätele ja palub tal oma silmad lahti teha. See kordub, kuni kivi on kõik osalejad läbi käinud.

Juhendaja: Te võtsite selle kivi vastu erinevalt. Mõned ei tahtnud kivi üldse vastu võtta. Mõned olid väga üllatunud. Mõned tundsid kergendust, kui said anda kivi edasi järgmisele.

Juhendaja paneb kivi pruuni lina keskele.

Juhendaja: Proovime mis tunne on, kui kõik on väga raske ja koormav. Kui sa kuuled pilli häält, ela kaasa. **(Juhendaja mängib kellamänguga heliredelit ülevalt alla.)** Tunnetas, kuidas su pea on niivõrd raske, et sa ei suuda seda püsti hoida. Su käsivarred muutuvad väga rasketeks. Need langevad lausa vägisi allapoole, maa tõmbab neid enda ligi. Su ülakeha muutub järsku väga raskeks, see langeb allapoole. Ka jalad on rasked ja sa ei suuda neid üldse tõsta...**(Juhendaja hakkab mängima heliredelit alt ülesse.)** Nüüd su jõud hakkab taastuma...jalad on jälle tugevad...ülakeha suudab jälle ennast kanda, jõud tuleb kättesse tagasi ja lõpuks on pea ka püsti.

Juhendaja: Ma räägin teile täna kahest vennast, Eesavist ja Jaakobist. Eesav on vihane oma noorema venna, Jaakobi peale, sest Jaakob on varastanud Eesavilt ära nende isa õnnistuse. Tol ajal oli nimelt kombeks, et isa õnnistas oma vanimat poega. Eesav on nii vihane, et ta võiks isegi Jaakobi ära tappa.

Jaakob teab, et ta on valesti teinud. Vendadevaheline suhe on katki läinud. Jaakob kardab. Ta põgeneb elu eest. Ta ei julge isegi peatuda, vaid jookseb terve päeva, kuni päike loojub ja läheb täitsa pimedaks. Pimedus lasub terve maa peal ja ka Jaakobi südames. Jaakob otsib kõrbes kohta, kuhu ta võiks jääda ööseks. Lõpuks ta leiab ühe kivi omale padja asemele. Jaakob on väsinud, surmväsinud.

Juhendaja: Pane oma silmad kinni, kui kuuled pilli häält. Kinnisilmi võid sa ette kujutada, mis juhtuma hakkab ja kuidas Jaakob ennast tundis.

Juhendaja mängib kellamänguga heliredelit ülevalt alla ja alt ülesse.

Juhendaja: Öösel näeb Jaakob unes redelit, mis ulatub maast taevasse. Redelil käivad inglid üles-alla. Vaadates inglaid avastab Jaakob järsku, et Jumal on tulnud ta kõrvale, taevast alla tema ellu. Jumal ütleb Jaakobile: „Sinul saab olema palju lapsi, lapselapsi ja nende lapsi. Sinu järglaste arv saab olema sama suur kui su ümber laiuv kõrbeliiv. Nad lähevad igale poole maailma laiali. Sa ei pea enam kunagi kartma. Mina olen sinuga ja kaitsen sind, kuhu iganes sa ka ei lähe.“

Juhendaja: Jaakob ärkab üles. Ta võtab maast kivi ja tõstab selle üles. Ta võtab õlipudeli, mida ta kaassas kannab ja võiab kivi õliga. Jaakobi jaoks on see kivi muutuse kivi. See on kivi, mille peal puhates ta on Jumalat näinud.

Juhendaja saadab ringi anuma, kus on roosiõli. Kõik saavad seda nuusutada. Lõpuks juhendaja võiab keskel olevat kivi õliga.

Juhendaja: Võides kivi õliga Jaakob mõtleb, et kõik muutub nüüd teistsuguseks. Kõik saab veel korda.

Juhendaja võtab korvi, kus on kive. Ta kõnnib ringis osaleja juurest osaleja juurde, ja kõik saavad endale ühe kivi võtta.

Juhendaja: Võta kivi enda kätte ja katsu seda. Tunne, kui kõva ja külm see on.

Kui kõik on saanud omale kivi, võtab juhendaja jälle õlianuma kätte. Ta peatub korra iga osaleja juures, võiab kivi õliga ja ütleb: „Kõik saab veel korda.“

Osalejad viivad kordamööda oma kivi kanga peale, suure kivi ümber.

Lõpuks võib igaüks ehitada redeli maast ehk siis pruuni lina servast kuni taevani ehk enda poole välja. Redeli taevapoolsesse otsa valib igaüks kaunistamismaterjali hulgast midagi sümboliseerima Jumalat. Ehitamise ajal võib mängida taustamuusika.

Juhendaja paneb küünla pruuni kanga peale kivi kõrvale ja süütab selle põlema.

Palve: Hea Jumal, kui meie elus on raske ja südames on pimedus, tee meie jaoks taevas lahti – ja näita meile iseennast. Sina oled Jumal, kes ütleb: Ma olen siin. Saada oma inglid meid lohutama ja kinnitama. Sa ei jäta meid üksi, vaid tahad olla koos meiega kõikjal. Aamen.

Laul: Meie pimedus (Taize-laulud) või Rändur, ütle, kuhu läheb KLPR 170

JOOSEP KAEVUS

Materjalid:

Rõngas

Kive

Must lina

Siniseid sifoonrätikuid

Kellamäng

Köis, mille otsas on sõlm

Kaunistamismaterjale

Teema:

Vennad on kadedad Joosepi peale, sest ta on isa lemmik. Vennad otsustavad Joosepi orjaks müüa. Nii nagu Joosep, võime ka meie vahepeal olla täitsa „põhjas“. Jumalal on plaan iga inimese elu jaoks. Tema tõstab üles ja juhatab.

Ettepanekuid laulmiseks:

Kuule minu palvehäält

Jumala peopesal

Viimase jõuga

Taevasa armupäike

Palume sind, oh Kristus me valgus (Taize-laulud)

Juhendaja saadab rõnga ringis keerlema. Kõik osalevad rõnga edasi saatmisel.

Kui rõngas on jõudnud tagasi juhendaja juurde, keerab ta selle horisontaali ja palub ühel osalejel ennast aidata. Nad kutsuvad veel kaks abilist ja panevad koos rõnga ringi keskele maha, esindades tervet rühma.

Juhendaja: Ringi keskel on rõngas. Kui me võtame kätest kinni, moodustame meiegi sõõri. Kui tunnen, et mul on nii vasak kui parem käsi kellegi peos, tean, et ma pole üksi. Me täname Jumalat selle eest, et oleme koos. Tänu Jumalale!

Kõik osalejad võtavad omale kivi ja panevad selle rõnga kõrvale, rõnga välisküljele.

Juhendaja: Mida see pilt teile meenutab?

Osalejad võivad öelda oma mõtteid.

Juhendaja: Kõik, mida ütlesite sobib. Täna loos on see aga kaev.

Juhendaja kutsub omale ühe abilise ja nad voldivad rõnga sisse musta lina.

Juhendaja: Mis juhtub, kui sajab vihma?

Kõik koos teevad oma kätega vihma (kas pantomiimiga või tehes vihmasabina häält) ja näitavad, kuidas veetase kaevus kerkib, kui sajab vihma.

Osalejatele jagatakse siniseid sifoonrätikuid, mille nad igaüks järjest kaevu sisse setavad. Lõpuks on kaev ääreni vett täis.

Juhendaja: Kuivadel aladel on vesi inimeste jaoks kõige väärtuslikum asi, mida nad teavad. Inimesed kaevavad maasse sügavaid auke, et need täituksid vihmaveega. Neid kutsutakse veehoidlateks.

Juhendaja: Päike kõrvetab. Kitsed, lambad ja kaamelid on janused. Nad tulevad veehoidla juurde jooma.

Osalejad proovivad, mis tunne on mängult vett veehoidlast võtta.

Juhendaja: Lapsed tulevad veehoidlate juurde oma nägu pesema. Naised tulevad tooma vett toidu- tegemise ja pesemise jaoks. Kui tükk aega ei saja vihma, on ühel päeval auk tühi ja veehoidlast vesi läinud.

Osalejad võtavad ükshaaval sinised linad kaevust välja, kuni lõpuks on alles ainult must põhi.

Juhendaja: Kes teist julgeks minna kaevu sisse ja vaadata, kas seal on vett?

Üks osaleja võib astuda musta lina peale või selle peale istuda. Tal palutakse panna oma silmad kinni ja kujutada ette, et ta läheb kaevu sisse. Juhendaja mängib kellamänguga heliredelit ülevalt alla.

Juhendaja: Sa oled nüüd laskunud kaevu sisse. Mis seal näha on? Kuidas sa ennast tunnend? Kuidas sa sealt välja saad?

Juhendaja: Varsti kuuled kellamängu häält. Ava siis oma silmad ja tule tagasi siia ruumi.

Juhendaja mängib kellamänguga heliredelit alt ülesse. Kaevu põhjas käinu avab oma silmad ja räägib oma kogemustest. See kordub, kuni kõik, kes tahavad, on saanud kaevu põhjas käia.

Kui rühm on turvaline ja osalejad on selleks valmis, on võimalik arutada ka seda, millal osalejad on tundnud et nad on „täitsa põhjas“.

Laul

Osalejad panevad oma silmad kinni. Juhendaja mängib kellamänguga heliredelit ülevalt alla ja alt ülesse.

Juhendaja: Mu ees on tume auk. Vaatan seda. All on kuiv, seal pole mingit vett. Ma laskun alla, täitsa põhjani välja. Ma tunnen kaevu põhja oma jalge all. Vaatan seinu enda umber. Siin on pime, külm ja kitsas.

Vaikus.

Juhendaja: Kaugel mu pea kohal on ava. Ma näen valgust, näen taeva. Ma tahaksin tagasi ülesse, pimedusest valgusesse, kitsikusest avarusse. Ma ei suuda seda üksi. Kes aitab mind?

Vaikus.

Juhendaja: Keegi nõjatub üle serva. Kes see on? Köis visatakse alla. See jõuab minuni. Ma võin sellest kinni haarata, kinni hoida. Mind tõstetakse ülesse. Ma saan august välja. Tänu olgu Jumalale!

Köieots, kus on sõlm, pannakse musta lina peale ja ülejäanud köie osa on rõnga kõrval maas.

Juhendaja: Ühel täitsa tavalisel päeval Joosep kuuleb, kuidas ta isa teda kutsub: „Joosep, tule palun siia. Vaata, mul on sulle uus ja hinnaline kuub! Ma kingin selle sulle, Joosep.“ „Lihtsalt niisama?“ küsib Joosep. Ta ei suuda seda uskuda. „Jah, lihtsalt niisama, sest ma armastan sind, mu poeg!“

Joosep rõõmustab kuue üle, ta paneb selle kohe selga ja jookseb oma vendade juurde kuube näitama. Vennad näevad, kui ta saabub. Nad teavad, et isa armastab Joosepit kohe eriliselt palju. „Vaadake! Isa kinkis talle selle uue kuue. Aga meie? Mis meie saime?“ Nad vaatavad üksteisele otsa. Alati see Joosep, nad mõtlevad. Mis on selles poisis nii eriline isa silmis? Kas meie ei ole isa jaoks midagi väärt? Me teeme tööd. Karjatame lambaid ja kitsi. Hoolitseme, et ükski nendest ei saaks hukka. Aga ainult Joosep saab kingitusi. Niimoodi mõtlevad Joosepi vennad. Nad on kurvad ja pahased.

Vendade viha kogub ainult tuure, kui Joosep tuleb ühel hommikul söögilauda ja räägib oma unenäost: „Kas te kujutate ette, mis unenägu ma nägin. Me olime põllu peal ja tegime viljakuhilaid. Järsku teie kuhilad kogunesid minu kuhila ümber ja kummardasid seda.“

Vennad vaatavad üksteisele otsa. „Nüüd on sul küll midagi pähe hakanud. Kas sa soovid, et me imetleks sind? Kas sa tahad olla meie kuningas, mis?“ Vennad on aina rohkem ärritunud Joosepi peale.

Aga Joosep jätkab: „Ma nägin ka teist unenägu. Selles kuu ja päike ja üksteist tähte kummardasid mind.“ Kui Joosepi isa, Jaakob, kuuleb unenägudest, ta laidab Joosepit: „Milliseid unenäguisid sa ometi näed, Joosep? Kas sa kujutad ette, et su ema, isa ja vennad sind kummardaksid?“

Mis te arvate, mida Joosepi vennad nüüd omavahel räägivad?

Osalejad võivad oma mõtetest rääkida.

Juhendaja: Suvi jõuab kätte. Aasad on kuivad ja rohtu on vähe. Joosepi vennad on rännanud koos lammaste ja kitsedega kaugemale, kus on veel värsket rohtu loomadele süüa. Aasad on kodust kaugel ja Joosep pole tükk aega midagi oma vendadest kuulnud.

„Joosep, ma olen mures. Kas lähleksid oma vendade juurde vaatama, et nendega on kõik hästi. Tule siis ruttu tagasi ja räägi mulle, kuidas on lood,“ palub Jaakob.

Joosep asub teele. Ta käib pika maa maha enne, kui leiab oma vennad üles. Vennad näevad juba kaugelt, et Joosep on tulemas. „Vaadake, kes sealt tuleb. Meie vend Joosep. Tal on oma uhke kuub seljas.“ Vennad kiruvad Joosepilt, seda paipoissi, kes tahab olla kuningas. „Me peame temast lahti saama“, arutavad vennad.

Siis see juhtubki. Vennad võtavad Joosepi kinni. Tal ei ole mingit võimalust põgeneda. Nii mitu ühe vastu. Vennad võtavad Joosepilt ilusa kuue seljast ära. Nad seovad Joosepi käed selja taha kinni ja lasevad ta pika nõöri abil alla sügavasse kaevu.

„Naudi elu seal all!“ nad hüüavad. „Me tahame nüüd näha, kuidas tähed sind kummardavad!“ Naerdes ja iseendaga väga rahul olles lähevad vennad ära. „Oodake! Ma räägin sellest isale! Ma kaeban isale!“ hüüab Joosep aina uuesti vendadele järele. Ta on vihane ja peksab kaevu seinu. Ta püüab kaevust välja saada, püüab üles ronida, kuid asjata. Ta karjub ja ähvardab, aga ei saa kaevust välja. Joosepil tuleb hirm peale. Ta istub maha ja hakkab nutma.

Mis te arvate, mida Joosep mõtleb, tunneb või palvetab?

Laul

Juhendaja: Veidi hiljem läheb kaevust mööda kaupmeeste karavan. Üks vendadest teeb ettepaneku: „Ega me ei taha ju Joosepilt ära tappa. Ta on ikkagi meie vend. Me võiks ta ju maha müüa ja ta on igaveseks meie elust kadunud.“ Vennad võtavad kõie ja tõmbavad Joosepi kaevust välja. Nad müüvad Joosepi maha.

Üks osalejatest võtab kõie põrandalt, viskab selle uuesti kaevu ja tõmbab piltlikult Joosepi kaevust välja.

Juhendaja: Joosep müüakse maha. Ta on vangis ega saa tagasi oma isa juurde. Ta peab minema võõraste riiki, võõraste inimeste juurde. Huvitav, kuidas ta ennast tunneb?

Kõit saadetakse ringis edasi käest kätte. Igaüks võib öelda Joosepile midagi julgustavat; hea soovi või lohutava sõna.

Kõik osalejad võtavad kõiest kinni, kõnnitakse toas ringi nagu karavan ja Joosep koos sellega. Juhendaja ütleb rütmikalt: „Kannatan, kannatan, kannatan. Mis mind küll ees ootab?“

Kas ma näen enam kunagi oma isa? Ma jõuan võõraste riiki, kus ma mitte kedagi ei tunne. Ma kardan. Olen üksi.“

Vaikus.

Juhendaja: Joosep ei ole täiesti üksi. Jumal on temaga ja kaitseb teda.

Osalejad kogunevad ringi kaevu ümber. Juhendaja tuletab meelde, et Jumalal on veel suuri asju Joosepi elu jaoks plaanis. Ta saab olema õnnistuseks väga paljudele.

Laul

Juhendaja teeb köiest spiraali, mis lähtub kaevust ja moodustab kaevu ümber tee. Osalejad võivad kaunistada Joosepi tee nii, nagu soovivad. Tee viib suurde, võõraste riiki, Egiptusesse.

Palve: Hea Jumal. Selles loos on palju tuttavat, kui ma mõtlen oma elule. Kui olen kurb, kui ma ei tea, kuidas väljapääsu leida, kui olen täiesti läbi. Kes siis mind aitab? Ma tahan usaldada sind, Jumal! Sina saad mind aidata. Oled töötanud õnnistada mind mu teel. Jumal, aita mind, kui olen hädas. Amen.

MOOSES KÕRBES

Materjalid:

Helepruune linu

Köis

Okkalisi oksti

Teeküünlaid

Küünal

Kaunistamismaterjale

Teema:

Jumalal on meie kõigi jaoks mingi ülesanne. Selles loos on Mooses põgenenud kõrbe ühe valusa asja eest. Seal kutsub Jumal teda nimepidi ja annab talle erilise ülesande.

Ettepanekuid laulmiseks:

Jeesus, muuda mind

Asjata te pole tulnud

Minu Jumal (Taize-laulud)

Issand, näita mulle oma teed

Laul või tants

Juhendaja: Mul on käes üks saladus. See saladus on mässitud pruuni lina sisse. Ma saadan selle varsti ringi käima. kui see jõuab sinuni, võid pakki katsuda ja kombata. Aga ära veel räägi, mis sa arvad et see on.

Juhendaja saadab pruuni lina sisse mässitud köie ringi käima. Kõik saavad seda katsuda ja käes hoida.

Juhendaja: Kuidas see saladus tundub?

Vesteldakse hetk osalejate mõtetest.

Juhendaja: Kes teist tahaks näidata, mis sellega, mis pakendis on, võiks teha?

Osalejad näitavad pantomiimiga näiteks sõlme tegemist vms.

Juhendaja: Saladus selles pakendis on köis. Ma saadan selle nüüd ringi. Kui köis tuleb sinu juurde, võid mõelda, mis see köis iseenda kohta võiks rääkida.

Köis käib ringi ja osalejad räägivad midagi selle kohta.

Kui kõis on kõigi juurest läbi käinud, palub juhendaja osalejatel püsti tõusta. Juhendaja sõlmib kõieotsad kokku ja nii saab kõiest ring. Koos tõstetakse kõis üles ja lastakse jälle alla. Lõpuks pannakse kõis põrandale ja proovitakse sellest võimalikult ümmargune ring saada.

Teised istuvad, aga juhendaja jääb seisma ringi juurde. Ta kutsub üht osalejat kõie juurde näiteks nõnda: „Siim, palun tule siia, jää seisma siia kõie äärde.“ Tema tuleb ja kutsub omakorda järgmist, kuni kõik seisavad ringis kõie ümber.

Juhendaja: Elus on palju olukordi, kus meid kutsutakse nimepidi. Milliseid olukordi teile meelde tuleb?

Osalejad räägivad oma mõtetest.

Juhendaja: Meid kutsutakse nimepidi ka siis, kui keegi tahab meid hoiatada. Mõnikord on hea, kui keegi käsib seisma jääda ja ütleb: „Stopp, ära mine edasi!“

Juhendaja: Ma arvan, et keegi on kunagi ka teid hoiatanud. Siis on teid tahetud kaitsta mõne ohu eest. Huvitav, mis asjade eest teid on tahetud kaitsta?

Osalejad räägivad.

Juhendaja valib omale mõned abilised, kellega koos ta katab kõiest tehtud ringi helepruunide linadega. Pärast seda läheb ta kellegi juurde ja palub sosistada, mida helepruun värv talle meenutab. Sama korratakse mõned korrad.

Juhendaja: Minule meenutab see värv kõrbe. Milline kõrb tegelikult on? Sa võid näidata mõne liigutusega, milline on kõrb või kuidas seal on olla.

Osalejad näitavad kordamööda oma mõtteid pantomiimiga. Kõiki näidatud liigutusi korratakse koos.

Juhendaja: Mõnikord võib keegi öelda, et ta on nagu kuiv liivakõrb. Niimoodi öeldes mõtleb ta, et kõik temas on tühi. Inimene võib siis olla väga üksik ja kurb. On nagu oleks ta väga näljane ja janune. Inimene igatseb midagi, et saaks jälle rõõmsaks.

Juhendaja võtab kandiku, mille peal on okkalisi oksid.

Juhendaja: Elus võib olla olukordi ja aegu, mis tekitavad haavu ja valu. On asju, mis panevad meid kannatama. Ma saadan nüüd ringi kandiku, mille peal on okkalisi oksid. Sa võid ettevaatlikult okkaid katsuda. Samas võid tunda, kui haavav võib kõrbes viibimine olla.

Kui kandik on ringi käinud ütleb juhendaja:

Juhendaja: Kui oled kunagi oma näpuga läinud vastu okast, tead kui valus see on. Okkad teevad haiget ja haavavad. Need on eemaletõukavad ja lämmatavad elu.

Juhendaja paneb okkalisi oksi ja teeküünlaid kõrbe äärtesse.

Juhendaja: Meil kõigil on elus asju ja sündmusi, mis teevad haiget. Kui sa tahad, võid võtta ühe okastega oksa ja panna selle kõrbesse nõnda, et keskele tekib ring. Sa võid ka öelda, missugust valusat asja sa mõtled. Kui oled rääkinud, võid süüdata teeküünla lootuse märgiks. Me võime koos mõelda, kuidas valusale asjale lahendust leida.

Osalejad võivad rääkida valusatest asjadest üldisel tasandil või isiklikult. Juhendaja peab tagama turvalisuse vestluse käigus, aga ka selle, et olukorrast ei kujuneks teraapiaistung.

Juhendaja: Meie ees avanev pilt kuulub Moosese loo juurde. Mooses pidi põgenema oma koduriigist, Egiptusest. Vaarao, Egiptuse valitseja, oli ähvardanud Mooset tappa. Mooses ei põgenenud ainult vaarao viha, vaid ka iseenda eest. Kaitstes oma rahvuskaaslast, iisraellast, oli ta tapnud ära egiptlase, teise inimese. Hirm ja süütunne painasid Mooset. Elu ei olnud hästi läinud. Kõrbes asuvas oasist oli Mooses leidnud teise kodu. Külluslik elu Vaarao kijas oli vahetunud lambakarjuse elu vastu. Mooses käis kõrbes lammastega, otsides neile toitu ja uusi karjamaid. Ülesanne ei olnud lihtne, sest rohtu kasvas kõrbes ainult natukene. Oli raske leida lammastele süüa ja juua. Päeval kõrvetas päike ja öösel pärast päikeseloojangut oli väga külm.

Osalejatel võib paluda näidata pantomiimiga mis tunne on, kui on väga palav ja kui on väga külm.

Juhendaja: Sel päeval, millest täna räägin, on Moosese vedanud. Mooses on jõudnud oma rännakul Moria mäe jalamile ja avastanud mäe küljest lõhe. Seal on ta kaitstud palavuse eest. Istudes kaljulõhes näeb Mooses, et põõsas põleb. See ei ole väga haruldane, sest palaval päeval võivad põõsad kergesti põlema minna. Mooses aga imestab selle üle, et põõsas ei põle üldse ära. Ta on uudishimulik. Mooses tõuseb püsti ja läheb põõsa juurde. Põõsa ees seistes kuuleb ta häält. „Mooses, Mooses, siin ma olen“, ütleb häält. „Jää seisma, ära tule lähemale.“ „Kes sa oled, sina kes sa kutsud mind – ja tunnend mind nimepidi?“ küsib Mooses.

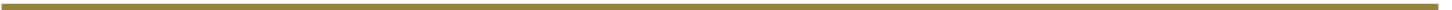
Juhendaja süütab küünla ja viib selle ringi keskele, okaste ringi sisse.

Juhendaja: „Ma olen su isade ja emade Jumal. Minu nimi on: Ma olen siin. Ma olen see, kes ma olen.“ Siis Mooses mõistab, et koht, kus ta seisab on püha ja ta võtab oma jalatsid jalast ära. Ta kuulab, mis Jumal talle räägib. Jumal annab Moosesele ülesande, raske ülesande. Mooses peab minema tagasi Egiptusesse, koguma kõik iisraellased kokku ja viima nad läbi kõrbe maale, kus voolab mesi. Mooses ehmub ära. Kas tema peaks minema ja viima rahva Egiptusest ära? Ta ju ei suuda, ei julge! Siis Jumal ütleb, et Ta usaldab Mooset. Ta ei jäta Mooset üksi selle raske ülesandega. Kuuldes, et Jumal on temaga, Mooses lõpuks nõustub. Ta võtab selle ülesande vastu.

Laul

Juhendaja: Nüüd sa võid panna kõrbe äärde oma sümboli. See sümbol kirjeldab seda, mida sinu jaoks tähendab Jumala sõna: mina olen sinuga.

Palve: Hea Jumal, Sina kutsud meid nimepidi. Sinul on meie kõigi jaoks ülesanne, eluülesanne. Mõnikord meile tundub, et me ei suuda seda täita. Siis me ütleme: Jumal, see nõuab liiga palju. Mõnikord kaotame oma julguse. Palun näita meile aina uuesti, et me pole üksi. Sa oled töötanud: mina olen sinuga. Sa käid meiega koos. Sinu läbi me saame julgust ja jõudu täita oma ülesannet ja elada oma elu. Aamen.

PIME BARTIMAIOS

Materjalid:

Korv
Värvilisi sifoonrätikuid
2–3 halli lina
1–2 helepruuni lina
Tekk
küünal
Pill (triangel, kellamäng vms)
Kaunistamismaterjale
Piibel

Teema:

Bartimaios on pime, iseenda ja teiste poolt hüljatud kerjus, kes leiab julguse paluda abi Jeesuselt. Jeesus tervendab Bartimaiose ja annab talle lootust ning elujulgust.

Ettepanekuid laulmiseks:

Jeesus, võimsaim nimi
Mu Jeesus, mu päästja
Mu süda, ärka üles
Palume sind, oh Kristus me valgus (Taize-lalud)

Tants

Juhendaja saadab ringi linaga kaetud korvi, kus on sees sifoonrätikuid. Osalejad saavad katsuda lina alt, mis korvis võiks olla.

Osalejad näitavad kordamööda pantomiimiga, mis korvi sees on ja milleks seda võiks vaja minna. Teised kordavad näidatud liigutusi koos. Kui mõtted on väljendatud, pannakse korv põrandale ringi keskele ja kate võetakse ära. Kas läks täppi?

Juhendaja: Vaadake neid värve korvis hoolega ja pange siis silmad kinni.

Pilli hää.

Juhendaja: Mis värvi te näete oma sisemiste silmadega? Mis värvi rätikut te tahaksite täna saada?

Osalejad võivad öelda oma lemmikvärvi ja selle järel võtta korvist rätiku.

Sifoonrätikutega mängitakse kas või nii, et need visatakse õhku ja võetakse jälle kinni või püütakse hoida neid puhumise abil õhus.

Juhendaja: Nüüd paneme rätikud põrandale nõnda, et moodustame oma rätikust kaare. Ja kaared paneme kõrvuti.

Juhendaja: Mida see pilt teile meenutab?

Vesteldakse hetk osalejate mõtetest.

Juhendaja: Meie loos on see värav. Kas me saaks oma kehaga ka värava moodustada?

Osalejad proovivad moodustada erinevaid väravaid oma kehaga, kas üksi või koos.

Juhendaja: See pilt ringi keskel on täna pilt linnast, kus on suuri maju väravatega. Majade keskel on turg. Lisaks meie ehitatud väravatele on linnal vaja linnaväravat, läbi mille käiakse sisse ja linnast välja.

Juhendaja jagab osalejatele halle linu, millest vormitakse linnavärav.

Juhendaja: Me kõik oleme selle linna elanikud. Lähme välja turule.

Juhendaja läheb läbi oma värava turule ja kutsub kedagi nimepidi, näiteks: „Saara, tule siia!“ Saara tuleb läbi oma värava turule ja kutsub järgmist osalejat nimepidi. Kui kõik osalejad on turul, ütleb juhendaja:

Juhendaja: Meie linna nimi on Jeeriko. Mis te teate Jeeriko kohta?

Osalejad võivad rääkida, mida nad teavad või arvavad Jeeriko kohta. (Ei ole oluline, kas kõik faktid on õiged. Vastuste kaudu minnakse loo sisse.)

Juhendaja: Huvitav, milline see linn oli Jeesuse ajal? Mis te arvate?

Vesteldakse osalejate mõtetest.

Koos võidakse ka mängida Jeeriko linna elu Jeesuse ajal: kauplemist, vee toomist kaevust vms.

Juhendaja valib ühe osaleja, kellega ta paneb ühe või kaks helepruuni lina linnavärava ette.

Juhendaja: See pilt näeb nüüd teistsugune välja. Mis te arvate, mis need linad on?

Osalejatel palutakse näidata pantomiimiga, mis helepruunid linad võiksid olla. Kui keegi seda ei maini, viib juhtida osalejate mõtted kõrbe peale ja ütelda: „Küll on hea, et oleme linnas sees.“

Juhendaja: Täna loos on ühel mehel väga oluline roll. Kes tahaks olla see mees?

Juhendaja saadab vabatahtliku linnast välja ja paneb ta istuma helepruunide linade peale linnavärava lähedale. Juhendaja paneb vabatahtliku pea ja õlgade kattedeks teki.

Juhendaja: Mis te arvate, mis tunne mehel on niimoodi värava ees istuda? Kuidas see teile paistab? Mis tunne on olla väljas, küürus ja kaetud? Aga kuidas meie, linna elanikud? Kuidas me suhtume

sellesse mehesse, kes istub väljapool linnaväravat? Mida me ütleme temale? Miliste liigutustega me võiks oma suhtumist temasse väljendada?

Osalejad võivad rääkida oma mõtetest ja näidata suhtumist liigutustega. Sis tulevad osalejad oma kohtadele istuma, ainult värava juures istuja jääb samasse paika.

Juhendaja: Värava juures istuval mehel on nimi, mis tegelikult pole üldse nimi. Tema nimi on Bartimaios. See tähendab Timaiose poeg. Mis teie arvaksite, kui teie nimi oleks Jaani poeg või Teele tütar? Mis tunne oleks?

Vesteldakse natuke osalejate mõtetest.

Juhendaja: Värava juures istuv Bartimaios on kerjus, kes palub inimestelt süüa või raha. Bartimaios ei suuda ise töötada ja teenida omale elatist, sest ta on pime. Bartimaios on sündinud pimedana ja ta ei tea midagi sellest, kui ilus on loodus, kui värvilised on lilled, milliseid näoilmeid on inimestel, aga ta tunnetab, kuidas inimesed teda vaatavad. Bartimaios häbeneb oma puuet. Ta ei taha olla koos teiste inimestega. Ta kaitseb ennast tekiga. Ta näeb ainult iseennast ja oma õnnetut olemist. Tal ei ole enam sõpru. Inimesed kõnnivad temast mööda, ta on neile võõras. Bartimaiose elust on koos nägemisvõime kadumisega kadunud rõõm.

Juhendaja süütab küünla ja paneb selle põrandale.

Juhendaja: Jeesus on oma sõpradega teel Jeeriko poole. Linnas teatakse juba sellest. „Kas olete juba kuulnud, Jeesus on teel siiapoolle!“ ütlevad linna elanikud üksteisele. Inimesed tulevad oma majast tänavale selleks, et näha Jeesust, et Teda kuulda, et puudutada ta riideid. Linlased on Jeesusest palju kuulnud. Jeesuse tulekuga tärkab lootus. Ka pimedade kerjuse südames tärkab lootus. Ta kuulatab, võtab julguse kokku ja hakkab hüüdma Jeesust. Mis te arvate, kuidas ta Jeesust hüüab?

Osalejad võivad näidata, kuidas Bartimaios Jeesust kutsub.

Juhendaja lugu Jeesuse ja Bartimaiose kohtumisest toetatakse näitlemisega. Juhendaja hoiab küünalt enda käes, värava juures istuja on Bartimaios ja teised osalejad on linnaelanikud. Näitlejad võivad oma repliiki ise korrata ja väljendada emotsioone oma kehaga.

Juhendaja: Linnavärava juures istuv kerjus, pime Bartimaios, hüüab: „Jeesus, Jeesus, aita mind!“ Inimesed saavad pahaseks: „Ole tasa! Hoi oma suu kinni! Sul ei saa ju olla midagi öelda.“

Bartimaios teab, et ta ei tohi Jeesust mööda lasta. Jeesus on ta ainuke lootus. Sellepärast ta hüüab aina valjemini: „Jeesus, Jeesus, aita mind!“

„Kes see ometi hüüab?“ küsib Jeesus. „Kes kutsub mind?“ — „Kerjus,“ ütlevad inimesed.

„Laske tal minu juurde tulla!“ — „Kas tema peab siia lubama?“

„Jah, kutsuge ta siia.“

Mõned inimesed lähevad ja jooksevad pimedada mehe juurde. Nad ütlevad talle: „Jeesus kutsu sind. Tule! Tõuse püsti!“ Bartimaio, Timaiose poeg, viskab teki pealt ära. Ta tõuseb püsti. Ta läheb Jeesuse juurde. Bartimaio läheb Jeesuse juurde. Jeesus kuulab teda, Jeesuse süda on lahti.

„Mis sa tahad?“ küsib Jeesus. — „Jeesus, tee nii, et ma näeks!“

Juhendaja hoiab küünla leeki Bartimaiose silme ees, kuni ta teeb oma silmad lahti.

Bartimaio teeb oma silmad lahti. Ta näeb Jeesust. Ta näeb Jeesuses inimest, kes ei põlga teda, vaid armastab. Ta näeb, et Jeesusest kiirgab Jumala armastust. Jeesus ütleb: „Sinu usk on sind päästnud.“

Juhendaja: Elame nüüd kõik kaasa sellele, mis juhtus Bartimaiosega. Kui sa kuuled pilli häält, pane oma silmad kinni ja jää ootama.

Pilli hääl.

Juhendaja kustutab tule ära. Siis ta käib iga osaleja juures, hoides küünlaleeki hetke ta silme ees.

Laul

Juhendaja: Võib-olla sinuga on ka kunagi juhtunud midagi sarnast nagu Bartimaiosega. Sa olid kurb ja kõik tundus tume. Sa tõmbusid iseenda sisse. Võib-olla ka sinul oli tunne, et sa ei meeldi mitte kellelegi. Siis tuli keegi ja vaatas sulle otsa, ütles hea, julgustava sõna ja aitas sind edasi. Sa võid nüüd võtta kaunistamismaterjali ja teha oma värava sisse sümboli, mis kirjeldab seda kogemust.

Kui kaunistamine on valmis, loeb juhendaja loo pimedast Bartimaiosest, Markuse 10:46–52, ja paneb siis Piibli pörandale jäänud teki peale. Lõpuks juhendaja kas kõnnib ringis ja sosistab igäühe kõrva mõne julgustava sõna või ütleb julgustava sõna kogu grupile ühiselt. Küünal pannakse Piibli kõrvale.

SAKKEUS

Materjalid:

Hall lina
Ehitusklotse
Neli ookrivärvi lina
Okastega oksi
Kive
Pruune linu
Kaks köit
küünal
Väike valge ümmargune lina
Leiba
Mahla
Väikeseid värvilisi ümmargusi linu
Kaunistamismaterjale

Teema:

Lugu iseendasse sulgunud ja ahnest mehest, kes pärast Jeesusega kohtumist ärkab märkama teisi enda ümber ja jagama oma vara.

Ettepanekuid laulmiseks:

Mees ehitas maja kaljule
Jeesus, muuda mind
Tulge, tulge Jumala juurde
Kus on halastus (Taize-laulud)

Laul või tants

Juhendaja paneb koos ühe osalejaga halli lina ringi keskele põrandale ning lina nurgad keeratakse maha nii, et lina on enam-vähem ümara kujuga.

Juhendaja: Vaadake siia ringi keskele. Mida see pilt teile meenutab?

Vesteldakse natuke osalejate mõtetest.

Juhendaja: Täna loos on see linn.

Juhendaja ja osalejad liigutavad oma toole nii, et nad istuvad ringis väga lähedistiku. Nii, et ühtegi auku kuhugi ei jää.

Juhendaja: Mida me just tegime?

Juhendaja: Me ehitasime linnamüüri! Kas keegi teie seast tahaks siia keskele istuda?

Kui keegi läheb keskele istuma, tehakse müür jälle väga tugevaks, et tühjasid kohti ei jääks.

Juhendaja: Mis tunne on olla keskel?

Juhendaja: Me kaitseme sind. Loodetavasti tunned sa ennast hästi ja turvaliselt!

Kui keskel istuja tahab tulla keskelt ära, tehakse talle ringis ruumi. Mõni teine võib proovida, mis tunne on istuda ringi keskel, müüri sees.

Juhendaja: Nüüd ehitame klotsidest müüri ümber linna. See müür kaitseb linna elanikke, see teeb nende elu turvalisemaks.

Kõik koos ehitatakse linnamüüri.

Juhendaja: Vaadake jälle, missugune pilt meil siin keskel on. Mis on veel puudu? Tõsi: maju, teid, väravaid.

Juhendaja võtab ookrivärvi lina ja vormib sellest koos ühe osalejaga tee, mis viib linna. Siis ta teeb sedasama veel kolme osalejaga, nii et igast ilmakaarest läheb tee linna sisse.

Juhendaja: Meie linna teeb eriliseks see, et sellel on kõigest kaks väravat. Teised teed lähevad kas mägedesse või kõrbe.

Kahe vastastikku asuva tee otsa ehitatakse koos kõrb (okastega põõsaid ja kive) ja mäed (pruunidest linadest). Juhendaja kirjeldab veidi nii kõrbe kui ka mägesid. Kirjeldamisel võib kasutada ka pille või pantomiimi.

Juhendaja: Need ülejäänud kaks teed viivad linna ning linnast välja. Linnas on kaks suurt väravat. Kas te oskate moodustada oma kehaga värava?

Osalejad ehitavad paarikaupa väravaid. Iga paar katsetab, kuidas värav avaneb ja sulgub. Osalejad vormivad köitest väravad linna viivate teede otsa.

Juhendaja: Oleme nüüd ehitanud tänase looga seotud pildi valmis. Linna nimi on Jeeriko. Ma räägin teile nüüd loo, mille käigus see pilt veidikene veel muutub.

Juhendaja: Jeerikos elab mees nimega Sakkeus. Ta on väga rikas. Ta on teinud palju tööd ja teeninud palju raha. Ta on võtnud omale kõik, mis võtta annab, aga ikka tundub et sellest on vähe. Ta on võtnud ka vaestelt nii, et vaesed on jäänud veel vaesemaks. Sakkeusel on rohkem varandust kui kellelgi teisel, kuid ta arvab, et tal on vaja veel rohkem ja rohkem ja veelgi rohkem varandust.

Juhendaja palub osalejatel väljendada oma näoilmega ja liigutustega seda tunnet, kui sa tahad veel rohkem midagi endale, tahad nii palju, et võtad ka teistelt nende vara ära.

Juhendaja: Sakkeus on rikas, sest tal on palju raha. Aga oma südames on ta vaene. Ta hoiab kinni sellest, mida ta omab. Ta kardab, et ta võib kõik kaotada. Ta kardab, et keegi võtab kogu varanduse temalt ära. Ta hoiab kinni oma varast, mis on ta aare, kuid tegelikult see vara hoiab hoopis teda kinni.

Osalejatel võib paluda näidata oma kehaga, kuidas mõnest asjast hoida niimoodi kinni, et kohe oleks näha et „olen selle omanik ja mitte üldse ei lase sellest lahti!“

Juhendaja: Ühel päeval Jeeriko linna elanikud hüüavad üksteisele: Täna väisab meie linna üks küllaline. Täna tuleb siia Jeesus Naatsaretlane, Jumala mees. Me tahame teda näha ja kuulda!

Juhendaja: Ka Sakkeus kuuleb seda. Ta hingab sügavalt sisse. Temas tärkab lootus. Lootus kasvab ja kasvab, kuni see on suur nagu puu. Sakkeus tahab Jeesust näha. Ta tahab kuulda Jeesust, kes on vaene, kuid siiski väga rikas. Jeesust, kelle süda on nii suur ja vaba. Jeesust, kelle pale särab. Sakkeus võtab ennast kokku. Ta tõuseb ja ronib puu otsa, sest ta on väga väikest kasvu mees.

Juhendaja: Puu otsas tunneb Sakkeus ennast hästi. Seal on ta kõigele sellele lähedal, mida ta igatseb: taevas, pilved, õhk – ja Jeesus.

Kui juhendaja lugu edasi räägib, võivad osalejad mängida toimuvat kaasa: Nad võivad kuulata, vaadata, hingata sügavalt sisse, ronida puu otsa jne.

Juhendaja: Jeesus siseneb Jeeriko linna.

Juhendaja süütab küünla. Kaks osalejat teevad küünlaga tiiru ringi sees ja panevad küünla lõpuks linna väravasse.

Juhendaja: Jeesus kõnnib väravast sisse.

Lauldakse näiteks „Nüüd tehke kõrgeks väravad“ (KLPR 10) esimene salm

Juhendaja: Jeesus läheb otse selle puu juurde, mille otsas Sakkeus istub ja jääb puu alla seisma.

Juhendaja: Jeesus vaatab Sakkeusele otsa ja ütleb: „Tule alla! Täna tahan ma sulle külla tulla. Ma tulen sinu juurde, külaliseks sinu lauda.“

Juhendaja: Sakkeus tuleb kiiresti puu otsast maha. Süda täis rõõmu ütleb ta Jeesusele: „Tule, Issand Jeesus, tule mulle külla!“ Teised on kadedad. Nad ütlevad: „Vaadake, ta läheb Sakkeuse juurde, mitte meie juurde!“

Juhendaja: Sakkeus juhatab Jeesuse oma majja ja katab rõõmustades laua. Leib ja vein saavad lauale. Nüüd on Jeesus tema külaliseks, miski ei saaks olla parem!

Osalejad katavad laua ringi keskele: Nad toovad sinna valge ümmarguse lina, mille peale nad panevad leiba ja veini (mahla). Ka küünal tõstetakse valge lina peale.

Juhendaja: Jeesus ja Sakkeus istuvad lauda. Jeesus võtab leiva ja veini enda kätte. Ta tõstab neid veidi ülespoole ning tänab Isa Jumalat maa andide ja inimese töö viljade eest. Ta palub õnnistust. Siis ta murrab leiba ja jagab seda Sakkeusega.

Rääkides leivast ja veinist tõstab juhendaja kordamööda leiva ja veinipokaali üles ja paneb jälle laua peale. Ta murrab leiba siis, kui ta sellest räägib.

Juhendaja: Kui Sakkeus näeb, kuidas Jeesus jagab, ütleb ta: „Jeesus, ka mina tahan teha nii nagu sina. Ma tahan jagada vaestele oma varast. Kui ma olen kellelki liigkasu võtnud, anna ma selle neljakordselt tagasi.“

Juhendaja: Ma tahan koos teiega näidata, mis Sakkeusega juhtus.

Juhendaja loeb aeglaselt järgneva teksti ja näitab sellega koos käivaid liigutusi ja osalejad kordavad neid.

Juhendaja: Me istume küürus, iseendasse kägardunult ja hoiame iseendast kinni.

Me hingame sisse, ajame selja sirgu ja võtame ennast kokku.

Me kasvame kõrgusesse, sirutume taeva poole nagu puu.

Me laskume jälle alla. Avame oma käed selleks, et külalist vastu võtta.

Me võtame leiva ja tõstame selle ülesse. Me hoiame leiba üleval, kõrgele taeva poole ja toome selle jälle õnnistatud leivana alla.

Me murrame, jagame leiba, anname seda oma naabritele. See liidab meid nendega ühte.

Laul

Juhendaja: Ka meie jagame omavahel leiba ja veini (mahla). Teeme nii, nagu Jeesus ja Sakkeus tegid. Igaüks on sellesse lauda oodatud.

Osalejad katavad iseendale koha söögilauda, kasutades väikeseid värvilisi ümmargusi linu. Need kaunistatakse pärlite ja muu kaunistamismaterjaliga. Lõpuks pannakse iga koha peale ka klaas.

Juhendaja võtab kannu, kus on mahla sees, ja annab seda ringis edasi. Kõik valavad jooki oma kõrvalistujale. Peab hoolitsema selle eest, et kõigile jagub mahla ja et kõik saavad sama palju.

Juhendaja võtab leiva, murrab selle mõneks suureks tükiks ja jagab tükid kolmele-neljale osalejale, paludes neil leiba kõigile jagada.

Terve grupp sööb ja joob koos.

Lõpuks saavad kõik kaunistada põrandal asuvat pilti nii nagu soovivad.

Juhendaja: Vaatame veelkord valmis pilti. Tõuseme püsti ja jalutama aeglaselt päripäeva nii, et saame seda igalt poolt vaadelda.

Kui ring on tehtud ja kõik on tagasi oma koha peal, võtab juhendaja loo kokku.

Juhendaja: Me elasime koos läbi ühe loo. Oleme ehitanud siia keskele pildi. Oleme jaganud leiba ja mahla.

Mõelge kõik natuke aega endamisi, mis teie jaoks oli selles loos oluline või tähendusrikas. Mõelge selle peale ja kujutage ette, et võiksite selle tähtsa asja võtta sellest pildist välja.

Kui see justkui on teie käes, pange oma käsi südame peale. Las see, mis sulle tähtis oli, olla peidus sinu südames.

Juhendaja teeb ise aeglaselt vastavad liigutused ette ja annab osalejatele aega järgi tulla.

Juhendaja: Kõik oluline on südames peidus. See on meiega kaasas. Me võime nüüd panna ringi keskel olevad asjad tagasi oma kohtadele.

Materjal korjatakse koos kokku karpidesse, korvidesse.

HALASTAJA SAMAARLANE

Materjalid:

Erinevat värvi linu
2–4 köit
küünal
Musti ja pruune linu
Rütmipillid
Kaks rusikasuurust kivi
Trumm
Teeküünal
Kaunistamismaterjale

Teema:

Ligimesearmastus tähendab iga raskusse sattunud inimese aitamist vaatamata tema ühiskondlikule positsioonile või päritolule.

Ettepanekuid laulmiseks:

Kellele, kellele ulatan oma käe
Eluleib
Mõttele neile

Laul või tants

Juhendaja tõstab oma käed üles ja teeb neist maja katuse. Osalejad teevad samamoodi ja arvavad ära, millega on tegu. See on ju maja. Kõik võtavad üksteisel kätest kinni ja tõstavad käed üles.

Juhendaja: Me oleme nüüd ring, mis koosneb paljudest majadest. See siin on Mia maja, see on Joonatani maja...

Juhendaja nimetab kõiki osalejaid ja nende maju.

Juhendaja: Milliseid erinevaid maju te teate? Majad võivad olla väga erinevad. Kuidas need välja näevad? Võtame nüüd nelja-viie inimesega rühmadesse. Mõelge oma grupis, millise maja te moodustate koos.

Osalejad moodustavad grupikaupa inimestest koosneva maja ja räägivad teistele oma majast. Kui kõik majad on näidatud ja räägitud, istutakse oma koha peale tagasi. Juhendaja toob erinevat värvi linu ringi keskele.

Juhendaja läheb ühe osaleja juurde ja küsib, mis värvi lina ta endale tahaks. Juhendaja toob talle soovitud värvi lina. Osaleja paneb oma lina hetkeks kõrvale, läheb järgmise osaleja juurde ja küsib, mis värvi lina tema tahaks. See kordub, kuni kõigil on lina.

Juhendaja: Vaadake, mis ma oma linaga teen ja tehke järgi.

Linadest volditakse põrandale majad. Need võivad olla omavahel erinevad. Majad kogutakse kahte gruppi ringi servadesse, nii et tekib kaks küla. Ringi keskmine osa jääb vabaks.

Juhendaja: Külade vahele ehitame tee.

Kaks või neli osalejat ehitavad köitest tee külade vahele.

Juhendaja: Kes teist tahaks kõndida mööda seda teed?

Need, kes tahavad, võivad kõndida külade vahelisel teel nii, kuidas soovivad.

Juhendaja: Me kõnnime või sõidame peaaegu iga päev erinevaid teid pidi. Milliseid teesid teile meenub?

Vesteldakse osalejate mõtetest.

Juhendaja: Mõnikord võib tee peal juhtuda midagi toredat või lõbusat. Kas teile tuleb mõni selline seik meelde?

Osalejad võivad rääkida toredatest sündmustest teel.

Juhendaja: Mõnikord teel olles võib juhtuda ka midagi kurba või üldse mitte toredat. Kas teile tuleb midagi sellist meelde?

Osalejad võivad rääkida kurbadest sündmustest.

Juhendaja: Siin põrandal olev suurem küla on täna Jeruusalemm. Jeesus on ka Jeruusalemmas ja räägib seal Jumalast.

Juhendaja süütab küünla ja teeb sellega ringile tiiru peale. Ta kõnnib rahulikult ja nii, et kõik näevad küünalt korralikult. Lõpuks pannakse küünal Jeruusalemma.

Juhendaja: Kord rääkis Jeesus järgmise loo: Üks mees läheb tööreisile Jeruusalemma linnast Jeeriko poole. Jeruusalemma ja Jeeriko vaheline tee on ohtlik. Mõlemal pool teed on kõrged mäed ja sügavad orud.

Juhendaja vormib mustadest ja pruunidest linadest mõlemale poole teed tumedaid mägesid. Ta võtab lina keskelt kinni ja paneb lina põrandale seisma.

Juhendaja: Tee on ohtlik, sest mägede taga elavad röövlid. Kui röövlid märkavad kedagi kandamiga kõndimas, nad ründavad ja röövivad ta paljaks.

Juhendaja palub osalejatel vaadata enda ümber hirmunud näoga.

Juhendaja: Mees, kes on teel Jeruusalemmast Jeerikosse teab, et see tee on ohtlik, aga ta lihtsalt peab ühest linnast teise minema. Järsku kuuleb ta mingit häält. Röövlid ründavad teda. Nad löövad ta pikali, võtavad ta pagasist kõik väärtusliku ära ja kaovad minema. Mees lamab maas, ta on verine, abitu ja üksi.

Vaikus.

Juhendaja: Läheb palju aega mööda, kuni mees kuuleb midagi...

Juhendaja lööb rütmipille kokku, kõigepealt vaikselt ja siis kõvemini.

Juhendaja: Keegi läheneb.

Juhendaja lõpetab järsku rütmipillidega mängimise.

Juhendaja: Tõesti, keegi tuleb. Ta on preester. Ta jääb seisma haavatud mehe juures ja näeb ta õnnetut olukorda.

Juhendaja palub osalejatel näidata näoilmete ja liigutustega, kuidas preester maaslamajat vaatab.

Juhendaja: Preester läheb siiski mööda, jätab mehe sinnapaika ja läheb edasi oma teed.

Juhendaja lööb rütmipillidega kõigepealt kõvasti, siis vaiksemalt, kirjeldades eemalduvaid samme.

Juhendaja: Preestri süda on külm ja kõva.

Juhendaja paneb kivi tee peale preestri sümboliks.

Juhendaja: Haavatud mees lamab tee peal.

Vaikus.

Juhendaja: Natukese aja pärast on kosta järgmist häält...

Juhendaja teeb jälle sammude häält rütmipillidega, kõigepealt vaiksemalt, siis kõvemini.

Juhendaja: Sealt tuleb keegi teine mööda teed ja näeb ka maaslamajat.

Rütmipillide hääl lõpeb järsku.

Juhendaja: Ka tema jääb seisma. Mees on leviit, ka omamoodi preester, ja töötab Jeruusalemma templis. Leviit näeb verist meest, kes lamab maas. Ta läheb mehest mööda, jätab ta sinnapaika ja läheb edasi oma teed.

Juhendaja teeb rütmipillidega sammude häält, kõigepealt kõvemini, siis vaiksemalt.

Juhendaja: Ka leviidi süda on külm ja kõva.

Juhendaja paneb teise suure kivi tee peale.

Juhendaja: Haavatud mehe seisund läheb hullemaks. Ta on nõrk ja hakkab ära minestama.

Vaikus.

Juhendaja: Jälle kostab kusagilt häält.

Juhendaja mängib vaikselt trummi. Siis ta mängib kõvemini ja lõpetab järsku.

Juhendaja: Maas lamav mees kuuleb kapjade klõbinat. Eesel läheneb. Selle seljas istub samaarlane, võõras mees välismaalt. Mees sõidab eesliga haavatud mehe juurde. Siis ta peatab eesli.

(Juhendaja võib paluda osalejatel näidata pantomiimiga, kuidas samaarlane haavatud mehe juurde tuleb.)

Juhendaja: Samaarlasel hakkab maaslamajast hale.

Juhendaja: Samaarlane tuleb kiiresti eesli seljast maha ja läheb haavatud mehe juurde. Ta kummardub mehe kohale. Samaarlane lohutab haavatud meest ja silitab ta pead. Siis ta seob mehe haavad. Kui ta on teinud kõik, mis ta suudab, tõstab ta haavatud mehe oma eesli selga.

Osalejatel palutakse näidata pantomiimiga, mis samaarlane teeb.

Juhendaja: Samaarlane viib haavatud mehe külalistemajja, turvalisse kohta. Seal on voodi, kus on hea pikutada. Seal hoolitsetakse mehe eest ja ravitakse ta terveks.

Juhendaja: Kui hea, et samaarlane tahtis meest aidata! Kui hea, et tal oli südant märgata maaslamajat ja teda aidata. Abi oli nagu valguskiir pimeduses.

Süüdatakse teeküünal ja pannakse tee peale.

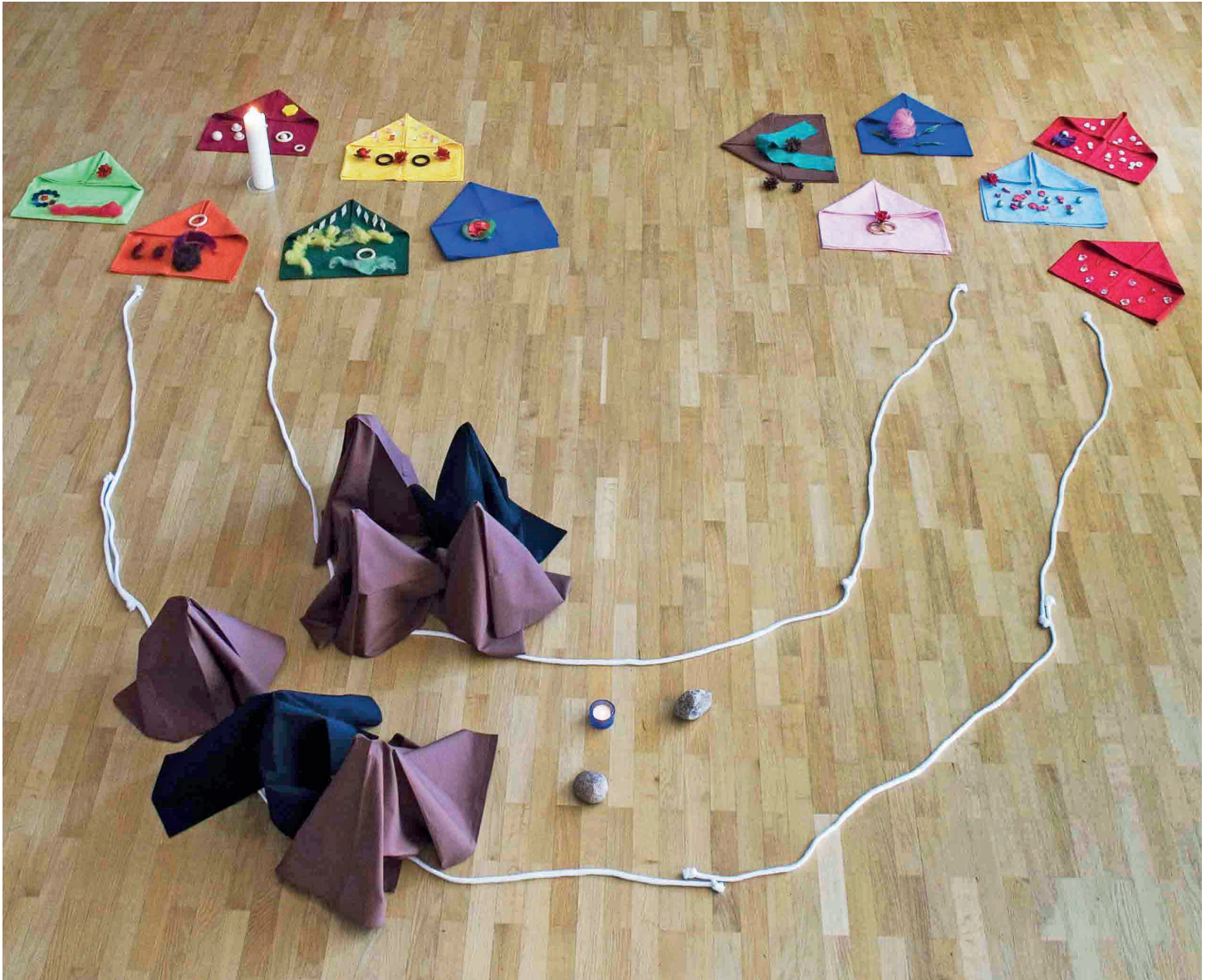
Juhendaja: Jeesus rääkis selle loo ja kõik said aru, mida ta mõtles. Üks nendest kolmest mehest tegi õigesti. Võõra mehe, samaarlase süda nägi maas lamavat meest ja aitas teda. Ta oli hea inimene, halastaja samaarlane. Ta aitas.

(Võib veelkord mängida pantomiimiga, mida halastaja samaarlane tegi.)

Laul

Palve: Hea Jumal, lase meil lohutada, kui keegi nutab. Lase meil julgustada, kui keegi kardab. Lase meil olla sõbraks, kui keegi on üksi. Lase meil anda rõõmu, kui keegi on kurb. Lase meil olla head ja halastavad nagu mees selles loos. Jumal, me elame osaduses sinuga. Amen.

Lõpuks saavad kõik oma maja kaunistamismaterjaliga kaunistada.

HEA KARJANE

Materjalid:

Kuus rohelist lina
Kolm pruuni lina
Must sifoonrätik
Kive
Siniseid linu
Kitsaid puidust tikke (näiteks pulgajäätise tikke)
Triangel, kellamäng vms
Kaunistamismaterjale
Valge lina
Korv
Mängulambaid
Karjane

Teema:

Jeesus on kõigi inimeste
hea karjane. Ta teab meid nimepidi
ja käib koos meiega.

Ettepanekuid laulmiseks:

Jeesus mindki armastab
Ma olen väike karjane
Me karjane on Jeesus
Jeesuse armastus on nii võrratu
Ma vaatan rõõmsasti taevasse

Meisterdamisvihje: Lambad, mida loo käigus kasutatakse, võidakse ennem koos valmis meisterdada.

(Seda lugu on hea kasutada enne suvevaheajale minekut.)

Laul või tants

Kuuele osalejale jagatakse roheline lina. Nemad valivad omakorda igaüks endale paarilise. Koos paarilisega volditakse linad lahti ja pannakse põrandale ringi keskele, nii et tekkib suur ühtne roheline ala (2x3 lina)

Juhendaja: Mida need linad meenutavad?

Vesteldakse osalejate mõtetest.

Juhendaja: Öeldu sobib. Täna loos on rohelised linad aasaks.

Kolm pruuni lina pannakse rohelse aasa ühte nurka mägedeks (võetakse lina keskelt kinni ja pannakse ettevaatlikult lina püsti seisma.) Must sifoonrätik pannakse mägede vahele pimedaks oruks (see on salapärane, veidi hirmutav koht...) Aasa teise nurka mägede vastas pannakse kivihunnik. Selle sees on allikas, millest saab alguse sinistest linadest volditud

Jõgi. See lõppeb sinise järvega: sinise lina nurgad keeratakse lina alla nii, et tekkib ümmargune järv. Juhendaja sätib maastiku ja jutustab sellest.

Juhendaja ehitab aasale väikestest kividest ja puutikkudest neljakandilise piiratud ala.

Juhendaja: Mida see siin teile meenutab?

Osalejad räägivad oma mõtteid.

Juhendaja: Seekord on siin aedik.

Juhendaja: Nüüd me läheme fantaasiamatkale selle maastiku sisse. Istu mugavalt. Kui sa kuuled pilli häält, võid oma silmad kinni panna.

Juhendaja annab märku triangu li või kellamänguga.

Juhendaja: Sa näed enda eest suurt aasa. Kõik su ümber on täis rohelist, värsket rohtu. Sa kõnnid vaikselt aasal ja jõuad jõe äärde. Pesed nagu värsket veega. Kui hea ja värskendav on see tunne! Täna on nii palav ja päikeseline ilm...Tunned ennast värskena ja hakkad edasi kõndima. Jalutad mööda järvest, mille pind sillerdab päikesevalguses. Kõnnid su ees kõrguvate mägede poole. Mäed on väga kõrged ja tippu ronimine võtab kaua aega. Sa hakkad ronima ja tõused aina kõrgemale ja kõrgemale, kuni tipuni välja. Lõpuks oled sa mäe otsas. Sa hingad sügavalt sisse. Allpool laiuvad suur aas, jõgi ja järv. Sa vaatad enda ümber. Mida kõike sa seal all näed? (Vaikus.) (Juhendaja annab triangu li või kellamänguga märku). Tasapisi võid tulla tagasi sellesse hetke. Võid oma silmad lahti teha ja taas ringi vaadata. Sa oled jälle siin.

Juhendaja: Nüüd võid tuua kaunistamismaterjale ja panna siia aasale kõike seda, mida sa ülevalt mäe tipust vaadates nägid.

Kaunistamismaterjaliga täiendatakse pilti. Lõpuks vaadatakse seda koos: kui ilus ja värviline see nüüd on!

Juhendaja: Üks koht on veel tühi.

Juhendaja saadab ringi linaga kaetud korvi, kus on sees väikeseid mängulambaid.

Juhendaja: Sa võid neid katsuda, aga ära vaata lina alla! Võta sealt endale üks ese, aga ära näita seda veel teistele. Kõik on erinevad, erilised isiksused. Uuri seda hoolega, et pärast enda oma ära tunda.

Kui kõik on saanud omale lamba, juhendaja jätkab.

Juhendaja: Sa võid viia oma lamba aedikusse. Iga lammas leiab omale hea koha kas aedikus või selle lähedal.

Juhendaja: Aga karjane on veel puudu!

Juhendaja võtab kätte kujukese, mis täidab karjase rolli.

Juhendaja: Huvitav, mida see karjane tahab oma lammastele ütelda?

Karjasenukk antakse edasi käest kätte ja iga osaleja ütleb välja mõne asja, mida karjane võiks oma lammastele öelda, näiteks: „Mina hoolitsen teie eest“ või „Ma ravin teie haavad“ või „Ma otsin teid ülesse, kui te ära eksite“ vms.

Juhendaja: Me kuulsime, kuidas ja kui mitmel erineval viisil karjane hoolitseb oma lammaste eest. Ta kaitseb, viib uutele karjamaadele, otsib kadunud lambad üles jne...Ta on hea karjane, kes tahab oma lammastele ainult head. Igal hommikul teeb ta aediku väravad lahti ja laseb lambad välja haljale aasale. Tõsta nüüd oma lammas sellisesse kohta, kus ta tunneb ennast hästi. Mõtle ka karjasele hea koht, kust vaadates ta näeb kõiki oma lambaid.

Juhendaja: Kas kõigil lammastel on nüüd turvaline koht? Mitte ükski nendest ei pea kartma, sest õhtul juhatab karjane kõik oma lambad jälle aedikusse. Enne, kui karjane paneb värava kinni, loeb ta üle, kas kõik lambad on kindlasti alles. Õhtul lõkke ääres karjane mõtleb: Minu lammastel on hea olla. Ma hoolitsen nende eest; kannan oma õlgadel, kui nad on vigastada saanud, viin läbi pimedast orust uutele karjamaadele. Huvitav, kas ka minul on keegi, kes hoolitseb minu eest...käib mu järel, kui olen ära eksinud või kui minuga ei ole kõik hästi. Ka minu jaoks on olemas keegi. Ta on meie kõigi karjane, Hea Karjane, kes tunneb meid kõiki nimepidi ja käib koos meiega nii headel kui halbadel päevadel. Jeesus on meie Hea Karjane.

Laul

Palve: Jumal, sina oled töötanud kanda meie eest hoolt. Sellepärast ma ei pea kartma, vaid saan olla uudishimulik, saan näha ja kogeda uut. Aitäh, et sa ei kaota mind oma silmapiirilt mitte kunagi! Aamen.

MUINASJUTT

JUMALA SAJAS NIMI

Materjalid:

Hall lina
Ehitusklotse
Lambaid
Eesel
Rohelisi linu
Kollaseid linu
Okastega oksid
Kive
Kaamel
Sinine lina või veeanum
Palm

Teema:

Piibel annab Jumalale mitu erinevat nime. Igaüks meist otsib Jumalat ja seda, millise nimega Ta meie juurde tuleb.

Laul: Halleluuja, au Jumalal või mõni teine tänulaul

Juhendaja paneb koos ühe osalejaga ringi keskele halli lina. Nad keeravad lina nurgad kanga alla.

Juhendaja: Vaadake seda halli värvi meie keskel. Mida see teile meenutab?

Vesteldakse osalejate mõtetest.

Juhendaja: Täna loos on see linn.

Juhendaja: Mida kõike ühes linnas leidub? Ma annan teile ehitusklotse, millega saate ehitada selle lina peale linna.

Osalejad arutavad omavahel, mida ehitada, ja ehitavad koos klotsidest näiteks müüri, värava, maju, kaevu jne.

Juhendaja: See linn näeb hea välja. Meie tänane lugu viib meid ühte väga vanasse linna. See linn on teile tuttav jõululoost. Selle nimi on Petlemm.

Juhendaja: Linna ümber on aasad ja karjamaad. Neid kutsutakse Petlemma väljadeks. Lambad söövad seal rohtu. Täna me vaatleme üht lammast lähemalt. (juhendaja näitab lammast). Selle lamba nimi on Gimel. See on tänase loo peategelane. Selles loos on tähtis roll ka ühel eeslil (juhendaja näitab eeslit). Selle eesli nimi on Bileam. Ma ei tea, kas see on sama eesel, millega Maarja Petlemma sõitis, aga see ei oma tegelikult mingit tähtsust. Igatahes Bileam ja Gimel on head sõbrad.

Roheliste linadega tehakse Petlemma ümbruskonna põllud ja aasad. Lambad paigutatakse väljale, samuti eesel.

Juhendaja: Kui sa hakkad minema linnast ära üle aasade ja karjamaade, jõuad kuivemasse kohta, kõrbe. Seal päike lausa kõrvetab, sa näed, kuidas õhk võbeleb kuumusest. Kõrbes on raske elada. Kui sul pole vett, võid janusse ära surra.

Juhendaja palub osalejatel ehitada kollastest linadest, kividest ja okastega okstest kõrb ümber roheliste karjamaade.

Juhendaja: Ka kõrbes võib siiski paiguti leiduda vett. Seal, kus on vesi, on ka elu. Seal on roheline ja lilled õitsevad. Sellist kohta kutsutakse oasiks. Kui meil veab, kohtume oasis selle loo kolmanda olulise loomaga. See on kaamel nimega Sulamith (näidatakse kaamelit). Tihti on Sulamith teel läbi kõrbe koos karavani teiste kaamelitega. Siis ta kannab seljas suurt koormat ühest kohast teise.

Osalejad ehitavad kõrbe palmist, veeanumast või sinisest linast ja kividest oasi.

Juhendaja: Üks paljudest lammastest Petlemma väljadel on Gimel. (**Juhendaja näitab lammast veelkord.**) See on teistsugune kui muud lambad. Kui teised lambad on huvitatud ainult rohust, söömisest, joomisest ja hea koha leidmisest aedikus, seisab Gimel öösiti ihuüksi särava tähistaeva all. Ta näeb, kuidas tähed säravad ja mõtleb, kuidas tähed on tekkinud, kuidas see kõik on alguse saanud ja miks ta ise elab selle maa peal. Gimelil on palju küsimusi.

Kui karjased kogunevad õhtuti lõkke äärde, hoolitseb Gimel selle eest, et on kuskil nende läheduses. Ta kuulab karjaste vestlust. Karjased räägivad igasuguseid asju Jumalast ja maailmast. Ka nemad arutavad, kust kõik on tulnud, kuidas kõik on alguse saanud.

Nad räägivad Jumalast, kõige Loojast, Temast, kes annab elu. Nad annavad Jumalale palju nimesid: Looja, Issand, Kuningas. Nimede hulgas on ka selliseid, mis kõlavad väga salapäraselt: Adonai, Elohim, Jahve, Sebaot. Gimel talletab kõik need nimed oma südamesse. Gimel on väga huvitatud Jumalast. Jumal on talle tähtis. Gimel on leidnud Jumalale juba 99 nime, kuid keegi ei oska talle öelda Jumala sajandat nime.

Ehk eesel Bileam teab seda sajandat nime, mõtleb Gimel. Paljud inimesed ütlevad, et eeslid on rumalad, kuid see ei pea paika. Eeslid on lihtsalt tihti teistsugused kui inimesed sooviksid. Kui inimesed hüüavad: „Eesel, jää seisma!“ - see jookseb. Kui nad ütlevad: „Jookse!“ - see jääb seisma. Eeslitel on nimelt oma tahtmine.

Niisiis, Gimel läheb Bileami juurde. **(Juhendaja võib jutustades loomadega mängida.)** „Kas sa tead Jumala sajandat nime?“ küsib Gimel. Bileam ei tea, kuid tal on hea nõuanne: „Läki kõrbesse!“ ütleb ta. „Ehk sul veab ja leiad seal targa kaameli, Sulamithi. Ta oskab sulle öelda Jumala sajandat nime.“

„Et minna kõrbe? – Oi ei!“ mõtleb Gimel. „Alati hoiatatakse selle eest. Seal on ohtlik: palav, janu, puudus, häda ja viletsus! Seal võib ära surra.“

Vastus jahutab Gimeli uudishimu. Hirm, mida ta tunneb kõrbes viibimise vastu on liiga suur. Mõned päevad on Gimel lihtsalt tavaline lammas: See sööb rohtu, joob vett...aga siis ta uudishimu tärkab taas. „Ma pean kõrbesse minema. Ainult seal saan ma kuulda Jumala sajandat nime. Ma pean seda teada saama!“ mõtleb Gimel. Ta kaalub seda kaua, aga siis võtab kõik oma julguse kokku. Ta sööb ennast paksuks ja läheb kõrbesse.

Palavus on peaaegu väljakannatamatu. Ööd on jääkülmad. Gimel on janune. Mõne päeva pärast on ta juba näljane. Ta nõrkeb kogu aeg ja samm jääb järjest tõntsimaks.

Osalejad võivad näidata näoilmete ja liigutustega, kuidas on rännata kõrbes: rasked sammud, rippuvad õlad ja pea...kõnnitakse niimoodi ringis.

Juhendaja: Gimel tahaks tagasi koju minna. Aga kõrbest naasmine ei ole lihtne. Kui Gimel on peaaegu läbi, tahaks ainult pikutada, magada...näeb ta kaugel silmapiiril rohelisi puid – palme. See ei ole viirastus! See on päriselt oaas. Nähes oaasi võtab Gimel oma jõu kokku. „Seal on kaev ja rohelist rohtu,“ mõtleb Gimel. Kui Gimel lõpuks oaasi jõuab, on ta väsinud ja täiesti läbi. Ta kulistab allikavett, sööb natuke rohtu ja läheb siis viludesse pikutama.

Kui ta on natuke puhanud, vaatab ta ringi: Tal on vedanud, sest Sulamith, kaamel, on ka oaasis. Gimel rõõmustab ja läheb Sulamithi juurde. Ta kuuleb, et Sulamith on ka teinud pika rännaku läbi kõrbe. „Sulamith,“ küsib Gimel, „kas sina tõesti tead Jumala sajanda nime saladust?“ — „Jah, tean,“ vastab Sulamith, „kas sa tahad seda kuulda?“ — „Jah, muidugi tahan! Sellepärast olen ma rännanud kogu ohtliku tee läbi kõrbe!“

Sulamith ei tõsta uhkelt ja kõrgilt pead, nagu kaamelid tihti, vaid teeb ennast hästi väikeseks. Ta põlvitab ja sosistab Jumala sajanda nime Gimeli kõrva sisse. Gimel on õnnelik. „Aitäh, Sulamith!“ hüüab Gimel. Ta sööb ja joob kõhu täis ja jääb rahulikult magama.

Järgmisel hommikul jätab Gimel Sulamithiga hüvasti ja läheb koduteele Petlemma väljade poole, südames Jumala sajas nimi. Tagasitee ei tundu üldse nii pikk ja raske. Petlemma väljadel paistab kõik endine olevat: teised lambad söövad väljal rohtu. Nende aeg on kulunud söömiseks ja joomiseks, ja nad pole isegi märganud, et Gimel on mõned päevad ära olnud. Lambad on hoolitsenud ainult oma heaolu eest.

Eesel Bileam rõõmustab, kui näeb jälle Gimelit. Ta on muretsenud ja otsinud lammast. Ta tuleb Gimeli juurde sõbralikult ja ei saa enam oodata. Ta on ka uudishimulik: „Kas sa leidsid Sulamithi ja kas sa

said teada Jumala sajanda nime?“ — „Jah,“ vastab Gimel. — „Kas sa räägid seda ka mulle?“ küsib Bileam. Gimel noogutab. „Tule natuke lähemale. Ma sosistan selle sulle!“

Juhendaja sosistab oma vasakul käel istujale kõrva sisse: „Sa pead otsima minema.“ Seda lauset sosistatakse edasi oma kõrvalistujale.

Juhendaja: „Ma ei saa seda sulle öelda. Sa pead selle ise üles leidma. Sa tead, kuhu sa pead minema selleks et kuulda ja leida,“ sositab Gimel. Bileam vaatab kurvalt Gimelile otsa, kuid ta on aru saanud!

Juhendaja loeb Piiblist Jeremija 29:12–14.

Juhendaja: Lõpuks ma tahan koos teiega palvetada.

Osalejad seisavad ringis ja hoiavad kätest kinni.

Palve: Jumal, Sinul on palju nimesid. Me kutsume Sind taeva ja maa loojaks, alguseks ja lõpuks, alfaks ja oomegaks. Me usume, et Sa oled kõige elu algus ja eesmärk.

Jumal, Sa oled saladus, mõistatuslik ja tihti varjatud. Oled nagu tuul, nagu tuli, nii me mõtleme, nagu vesi, elu allikas.

Jumal! Oled töotanud, et me leiame Sinu, kui me otsime Sind. Ärata meie sees igatsus Sinu järele. Luba meil olla Jumala otsijad kõik meie elupäevad. Õnnista meie nägemist, kuulmist, otsimist, küsimist! Luba meil Sind leida! Aamen.

Laul

Usk ei sõltu mitte meie teadmistest, vaid pigem kogemustest. Jagugu meie usuteel selle raamatu abil erinevaid ja erilisi kogemusi Jumalast, avastamisrõõmu! Õnnistatud teed Jumala juhtimisel!

Tiina Ool

